

18

GÜNCEL
TGSD yeni
dönemde de
Ramazan Kaya
ve Sanem
Dikmen'le
yola devam
edecek

Kurucusu / NEZİH DEMİRKENT

EKONOMİ POLİTİKA

DÜNYA

19 OCAK 2023 • Perşembe

DOLAR

TCMB Satış
18.8039

Serbest Piyasa
18.7943

EURO

TCMB Satış
20.3369

Serbest Piyasa
20.3919

€/ \$

Parite
1.0833

TLREF

Gecelik
8,99

BORSA

BIST 100
5.384,17

ALTIN

İAB-Dolar/Ons
1.917,98

TL/Gram
1.158,74

PETROL

Brent/varil\$
87,99

Piyasada gündem seçim, gözler Ankara'da

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın seçim tarihi için 14 Mayıs'ı işaret etmesi piyasalarda seçim takvimi belirsizliğini ortadan kaldırsa da uzmanlar seçim kanununda oluşabilecek yeni bir belirsizliğin piyasalar için negatif bir etki yapabileceği görüşünde.

Seçimler için Mayıs'ı işaret eden Cumhurbaşkanı Erdoğan ve MHP lideri Bahçeli bunun için Meclis'ten erken seçim kararı çıkaracak. Ancak yeterli sayının bulunmaması durumunda Erdoğan'ın Meclis'i martta feshetmesi gün-

DÜNYA özel haber

deme geldi. Siyasi kanatta tartışmalar devam ederken piyasalarda bekle gör durumu hakim. Piyasaların nabzını tutan uzmanlar ise ikiye bölündü.

Bir kısmı, seçim tarihi tartışmalarının belirsizliği artıracığını savunurken, bir başka görüş de piyasada geçen hafta yaşanan dalgalanmada seçim kararının satın alındığı yönünde.

Altılı masa mensuplarının da seçime olumlu görüş belirtmesinin piyasalar için olumlu olduğunu belirten uzmanlar, bugün MB'nin faiz kararı ve enflasyonla ilgili verilerin önemini koruduğunu ancak seçim belirsizliğinin ortadan kalkmasının da piyasalar açısından olumlu olduğunu belirtti.

Borsada geçen hafta yaşanan kayıpların telafisi dün de devam etti. BIST 100 endeksi günü yüzde 1.30 primle kapattı. Döviz kanadında da bir hareketlilik göze çarpmıyor.

MB'den uyarı

Merkez Bankası bankalardan ticari kredi maliyetlerini artırıcı uygulamalara son vermelerini istedi. MB "Yapılandırma, Temdit/Ödeme Planı ve Faiz Değişikliği Ücreti" kalemi çerçevesinde ücret tahsil edildiğini, ilgili ücretin kredi kullandırma ücreti için öngörülen azami sınırlardan kopuk olmaması gerektiğini belirtti. Geçen hafta yüzde 30 sınırına yaklaşan mevduat faizinde ise bazı bankaların bu düzeyi aştığı belirtiliyor.

400 bin bildirim tarihe karıştı

Resmi Gazete'de yayımlanan Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile Ticaret Sicili Yönetmeliği gereğince Hazine ve Maliye Bakanlığı, tescil işlemlerine ilişkin ayrıca vergi dairelerine bildirimde bulunması şartını kaldırdı. Böylece ticaret erbabının yıllık ortalama 400 bin bildirimde bulunmasına gerek olmayacak. Ticaret siciline tescili zorunlu olan işe başlama, şube açılışı-kapanışı, adres değişikliği, tür değişikliği, tasfiyeye giriş, tasfiyeden vazgeçme, tasfiye kapanış ve unvan değişikliği işlemleri Ticaret Bakanlığı tarafından Hazine ve Maliye Bakanlığına elektronik ortamda bildirilecek. **s02**

Kripto paralarda boğa rallisi mi?

Son 1 yıldır yatırımcına şişkence eden kripto paralar hayat belirtisi gösterdi. Bitcoin kısa sürede 16 bin dolarlardan 21 bin doların üzerine çıktı. Peki kripto paralarda başlayan yükseliş hareketi devam edecek mi? Bitcoin ve Ethereum'da kritik seviyeler nerede? **Ufuk KORCAN'ın yazısı / s07**

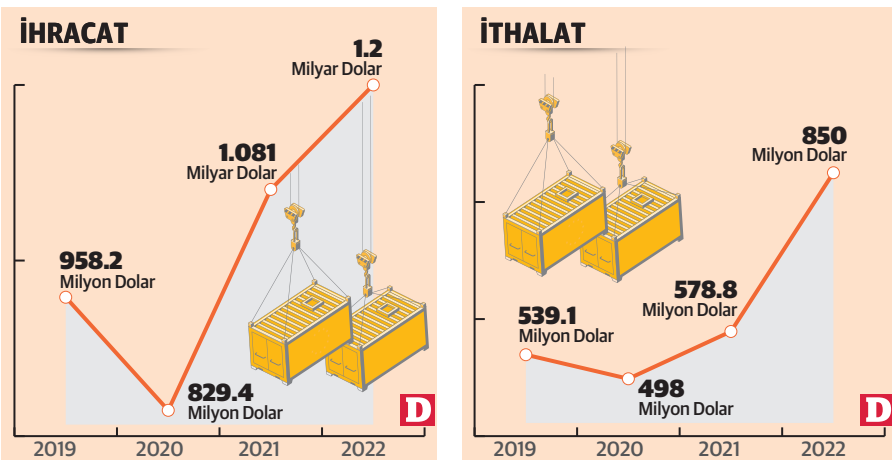
Mobilyada hedef 10 milyar \$ ihracat

MOSFED Yönetim Kurulu Başkanı Ahmet Güleç, 2022 yılını 4.7 milyar dolarlık ihracat ile kapattıklarını belirterek, "Hedefimiz Türk mobilyasının marka değerini artırmak. 2023 yılının tamamında 6 milyar dolarlık bir ihracat görüyoruz. Pazar çeşitliliğimizi üst seviyeye taşıyarak ihracatımızı 10 milyar dolar seviyesine taşıyacağız" dedi. **s15**

Ayakkabıda ithalat arttı, sanayici acil 'koruma' istiyor

Türk ayakkabı sektörü ihracatta başarılarla imza atarken iç pazarda Çin, İtalya ve son zamanlarda öne çıkan Portekiz gibi ülkelerden gelen ithal ürünlerle mücadele ediyor.

Yıllık 550 milyon çift üretim kapasitesiyle dünyanın altıncı büyük üreticisi olan Türk ayakkabı sanayi, iç pazarda payı yüzde 57'lere çıkan ithal ürünlere karşı koruma istiyor. Artan hammadde ve navlun gibi maliyetlerle 'karsızlığa rağmen' hem içerde hem de dışarda pazarını korumaya çalışan sanayici, uluslararası alanda Hindistan, Portekiz, Kamboçya gibi ülkelerle rekabet ediyor. İç pazarda ise döviz kurunun da etkisiyle Çin gibi ülkelerden ithal ürün girişi artarken özellikle deri ayakkabı grubunda İtalya ve Portekiz öne çıkıyor. Türkiye Ayakkabı Sanayicileri Derneği (TASD) Başkanı Berke İçten, ithal ayakkabılarda yüzde 57 artış olduğuna dikkat çekerek eski koruma tedbirlerinin geri getirilmesini istiyor. İçten, "2014'te ithal ayakkabılara uygulanan gümrük vergileriyle 350 milyon dolar olan dış ticaret açığımız 500 milyon dolarla cari fazlaya dönüştü. Tedbirler gevşetildi. Bunların yeniden gözden geçirilmesini istiyoruz. Yeni ekonomik programın anlamlı olması için döviz kaybedecek noktaların tutulması gerekiyor" dedi. **Nurdoğan ARSLAN ERGÜN / s13**

TASD Başkanı Berke İçten'den satır başları

● Döviz kurlarının stabil seyrediyor olması ihracatımızı olumsuz etkilemeye başladı. 3-4 yıllık zorlu kazanımlarla elde ettiğimiz müşteriye kaybedersek tekrar bulma şansımız yok. Bu nedenle sezonluk kuru 26-27 liradan hesaplayıp iş yapmaya çalışan ihracatçılarımız var.

● Dünya genelinde emtia, petrol ve navlun fiyatları pandemi öncesi rakamlara gerilemeye başladı.

Hammadde fiyatlarının da geri gelmesini bekliyoruz. Maalesef o tarafa çok da geri geliş yok.

● Yarattığımız katma değer belki küçük ama istihdam açısından yoğun bir sektöüz. Dolayısıyla sektörde yaşanacak bir daralma çalışan sayısına da olumsuz yansıyacak. Bu durumdan direkt istihdam etkilenecek.

Türk sanayisinin 2 büyük gücünden Davos çıkarması

Koç'un yangınla mücadele projesi örnek gösterildi

İklim kriziyle birlikte tüm dünyada görülme sıklığı ve şiddeti artan orman yangınlarıyla mücadele amacıyla yürütülen ve Koç Holding'in öncülüğünde "FireAid" projesi, Dünya Ekonomik Forumu (WEF) tarafından Davos Zirvesi'nde örnek uygulama olarak gösterildi. WEF'in zirve kapsamında yayınladığı özel raporda, FireAid'in yangınlarla mücadelede veri temelli yapay zeka teknolojisi ile kurumlar ve hükümetler için çok önemli bir platform görevi üstlendiği duyuruldu.

Sabancı, 'Küresel İş Birliği Köyü'nün tek Türk kurucusu

Dünya Ticaret Örgütü (WTO), Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP), MIT, UNICEF gibi kamu, sivil toplum ve akademi dünyası temsilcilerinin yanı sıra alanlarında dünyanın lider şirketlerinin destek verdiği projenin kurucu ortakları arasında Sabancı Holding de yer aldı. Sabancı Holding, 80 kurumun yer aldığı Kurucu Ortaklar listesindeki tek Türk şirket oldu. Dünyanın ilk küresel amaç-odaklı metaverse platformu Accenture ve Microsoft iş birliğiyle hayata geçirildi. **S17**

LEVENT AKBAY

Kantarın topuzu **s02**

DR. BERTAN KAYA

Dijital dönüşüm kazandırır ama nasıl? **s11**

FIKRET ÇENGEL

2030 hedefimiz hayırlı olsun **s15**

BURAK KUNTAY

F-16 **s16**

İş Bankası'ndan yaşayan 'İş Mekanı' **s14**

Apple servetini Çin'e nasıl emanet etti? **s16**

"Rekabet gücümüz ezdirilmesin" **s6**

Makineciler ihracatta başarı hikayesi yazıyor **s05**

tarım

TARIM TEKNOLOJİLERİ
VERİMLİLİKTE FARK
YARATACAK

ZEYTİNYAĞININ
TANITIMI İÇİN
YARIŞMA DESTEĞİ

ANADOLU'NUN
DOYURDUĞU İSTANBUL
TARIMA DÖNÜYOR **s10-11**

ISSN 1301-9090

Açı Karşı Açı

Levent AKBAY

Kantarın topuzu

Enflasyon şu ya da bu nedenle düşüyor. Ne güzel! Daha da düşecek. O da güzel!

Gerçi fiyatlar düşmüyor! Olsun, fiyatların aynı seviyede tutulması bile bir başarı olarak kabul edilebilir. Hatta ekstra yapılan nokta atışlar sonuç verirse, enflasyon negatif bile çıkabilir.

Peki sorun çözülmüş olur mu?

Uzun yıllar Dünya Gazetes'i'nin Yazı İşleri Müdürlüğü'nü yapmış olan, rakamlara ve kelimelere titiz Murat Oray'ın blogunda, kasım ayındaki iki göstergeye ilişkin iki rakam, bugün itibarıyla da paylaşmaya devam ediyor. Bir tanesi enerji enflasyonu, biri gıda enflasyonu. Kasım'da OECD ülkeleri arasında gıdada yüzde 102,5, enerji de ise yüzde 123,3 ile ilk sırayı almışız. Bu iki kalemi seçerken mutlaka hem rakam ve göstergenin, hem konjonktür olarak bir bildiği olmalı.

Öyle ya, vatandaşın öncelikli ve kendi enflasyonunu pazar poşetindekiler gösterir. Üretenin enflasyonu da maliyetine göre değişir. Fiyatlamasını buna göre yapar. O yüzden TÜİK'in enflasyonu da olsa olsa genel bilgi verir. Her evin, her işyerinin enflasyonunu anlatamaz.

"Enflasyon düşüyor" dedik. Peki bir yılı aşkın bir süredir artışta olan, herkesin poşetinde, sanayicinin maliyetinde ve fiyatında kendini gösteren enflasyonun yaşıttıklarını, biraz düştükçe unutacak mıyız? Ocak ve sonrasında yerinde saysa, bir iki ay negatif çıksa enflasyonun yarattığı tahribat bitmiş mi olacak?

Bu soruya yanıt vermek için gelir dağılımına bakmak bir fikir verebilir. Her ne kadar 2021'de veriler düzelme gösterse de en yüksek gelire sahip yüzde 20'lik bir kesim toplam gelirden yüzde 46,7 pay alırken, en düşük gelire sahip yüzde 20'lik kesim toplam gelirden yüzde 6,1 pay almış.

En düşük gelire sahip ikinci yüzde 20'lik kesimin aldığı payı da eklersek yüzde 40'lık 'en düşük iki dilimlik kesimin' aldığı toplam pay her 100 TL'nin 16,9 TL'si ediyor.

En yüksek gelire sahip ikinci yüzde 20'lik dilimi, en yüksek ilk dilime eklersek yüzde 67'ye ulaşıyoruz. Yani her 100 TL'nin 67 TL'si, yüzde 40'a gidiyor.

Enflasyona karşı kendini savunan ve en savunmasız kalanların durumu bu.

Enflasyona karşı gelirleri itibarıyla en savunmasız konumda olanlar açısından enflasyon alım gücünü buda-dığı için, üstelik vergileri de fiilen artırmış olduğu için katlamalı bir vergi olarak karşımıza çıktı.. Bu kesimlerin ellerindeki parayı, para getirecek enstrümanlarda değerlendirmesi sözkonusu olabilir mi?

Bu mümkün olsaydı, bugün öğrenciler açısından tost, yetişkinler açısından peynir tartışması yaşanır mıydı?

Hatırlıyorum da 1994 krizi sonrasında enflasyon yüzde 125'lere çıkmıştı. O zamanın DPT Müsteşarı Necati Özfiat kendisiyle röportaj yaparken bir yandan alınan önlemlerin ne kadar sonuç verdiğini değerlendirirken, bir yandan da elindeki bir kağıttan gelir dağılımındaki değişikliklere bakardı.

İstikrar programı olsun olmasın, ekonominin olağanüstü dönemlerinde alınan önlemlerin maliyetini kimin ödeyeceği 'detay' olmamalı, kantarın topuzu kaçırılmamalı.

Ticaret siciline tescili zorunlu 400 bin bildirim tarihi karıştı

Resmi Gazete'de yayımlanan tebliğle ticaret siciline tescili zorunlu bazı işlemler, Ticaret Bakanlığının Hazine ve Maliye Bakanlığına elektronik ortamda bildirmesi nedeniyle "bu bildirimlerin mükellefler tarafından yapılmış bildirim" olarak kabul edilecek.

Hazine ve Maliye Bakanlığı, tescil işlemlerine ilişkin ayrıca vergi dairelerine bildirimde bulunulması şartını kaldırırken böylece ticaret erbabının yıllık ortalama 400 bin bildirimde bulunmasına gerek olmayacak.

Resmi Gazete'nin dünkü sayısında yayımlanan Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile Ticaret Sicili Yönetmeliği gereğince tescil zorunluluğu bulunan işlemlerden bazıları için mükelleflerin vergi dairesine ayrıca bildirimde bulunulmasına ilişkin yükümlülükleri kaldırıldı.

Vergi Usul Kanunu'nda yapılan düzenlemeyle mükelleflerin bildirmeye mecbur olduğu bilgilerin, ilgili kamu kurumları tarafından Bakanlığa yazılı veya elektronik olarak bildirilmesi durumunda, bunların mükellefler tarafından yapılmış bildirim" olarak kabul edilmesine yönelik düzenleme yapılmıştı.

Söz konusu düzenleme kapsamında yayımlanan tebliğ gereğince,

ticaret siciline tescili zorunlu olan işe başlama, şube açılışı-kapanışı, adres değişikliği, tür değişikliği, tasfiyeye giriş, tasfiyeden vazgeçme, tasfiye kapanışı ve unvan değişikliği işlemleri Ticaret Bakanlığı tarafından Hazine ve Maliye Bakanlığına elektronik ortamda bildirilecek. Bu nedenle söz konusu bildirimler, mükellefler tarafından yapılmış bildirim olarak kabul edilecek.

Söz konusu işlemler için mükellefler tarafından ayrıca vergi dairesine bildirimde bulunulmayacak. Bu işlemler için vergi dairelerine geçen yıl yaklaşık 400 bin bildirim yapıldı. Bundan böyle, ticaret erbabının bu işlemler için sadece ticaret siciline bildirimde bulunması yeterli olacak.

1 Şubat itibarıyla yürürlüğe girecek düzenlemeyle ticaret siciline tescili zorunlu olan işlemlerden farklı işlemlerin de Ticaret Bakanlığından elektronik ortamda temini

Bürokratik süreçler kısaltıldı

Hazine ve Maliye Bakanı Nureddin Nebati, ticaret siciline tescil edilmesi zorunlu işlemler için ayrıca vergi dairesine bildirimde bulunulması yükümlülüğünü kaldırdıklarını bildirdi. Nebati, sosyal medya hesabından yaptığı açıklamada, Bakanlık olarak temel hedeflerinden birinin, bürokratik süreçleri kısaltacak, sunulan hizmetlere ilişkin süreleri azaltan ve hem insan kaynağının hem de zamanın etkin şekilde kullanılmasına imkan verecek uygulamaları hayata geçirmek olduğunu ifade etti.

Nebati, şunları kaydetti: "Bu

kapsamda, işe başlama, şube açılışı-kapanışı, adres değişikliği, tür değişikliği, tasfiyeye giriş, tasfiyeden vazgeçme, tasfiye kapanışı ve unvan değişikliği işlemleri için mükelleflerimizin vergi dairesine ayrıca bildirimde bulunması yükümlülüğünü kaldırmış olduk. Söz konusu işlemler için mükelleflerimiz tarafından 2022'de vergi dairelerine yaklaşık 400 bin bildirim yapıldı. Bundan böyle, söz konusu işlemler için mükelleflerimiz tarafından vergi dairesine gidilmesi ve bildirim yapılması söz konusu olmayacak."

ni durumunda, Gelir İdaresi Başkanlığının resmi internet sitesinde (www.gib.gov.tr) yayımlanacak du-

yuruya mükelleflerin bu işlemlere ilişkin bildirimde bulunma zorunluluğu da kalkmış olacak.

Uluslararası yatırım pozisyonu açık verdi

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB), Kasım 2022 dönemine ilişkin Uluslararası Yatırım Pozisyonu (UYP) verilerini açıkladı. Buna göre, kasımda 2021 sonuna kıyasla Türkiye'nin yurt dışı varlıkları yüzde 4,9 artışla 302,4 milyar dolar, yükümlülükleri yüzde 4,3 yükselişle 567,3 milyar dolar oldu. Böylece, Türkiye'nin yurt dışı varlıkları ile yükümlülüklerinin farkı şeklinde tanımlanan net UYP, kasımda eksi 265,0 milyar dolar düzeyinde gerçekleşti. Net UYP, 2021 sonunda eksi 255,8 milyar dolar düzeyinde bulunuyordu.

Rezerv varlıklar kalemi kasımda 2021 sonuna göre yüzde 10,1 artışla 122,4 milyar dolar, diğer yatırımlar kalemi yüzde 1,5 azala-

şla 119,8 milyar dolar seviyesinde gerçekleşti. Bu dönemde diğer yatırımlar alt kalemlerinden bankaların yabancı para ve Türk lirası cinsinden efektif ve mevduatları yüzde 5,7 azalarak 48,6 milyar dolar oldu.

Doğrudan yatırımlar (sermaye ve diğer sermaye), piyasa değeri ile döviz kurlarındaki değişimlerin de etkisiyle kasımda 2021 sonuna göre yüzde 8,6 artışla 153,8 milyar dolara çıktı.

Portföy yatırımları 91,2 milyar dolar oldu

Portföy yatırımları, kasımda 2021 sonuna göre yüzde 5,6 azalarak 91,2 milyar dolara indi. Aynı dönemde yurt dışı yerleşiklerin hisse senedi stoku yüzde 43,3 artışla 26,4 milyar dolar, yurt di-

şı yerleşiklerin mülkiyetindeki DİBS stoku yüzde 65,2 düşüşle 1,2 milyar dolar ve Hazine'nin tahvil stoku (yurt içi yerleşiklerce alınan tahvil stoku düşüldükten sonra) yüzde 10,6 azalarak 40,5 milyar dolar oldu.

Diğer yatırımlar, kasımda 2021 sonuna göre yüzde 5,4 artarak 322,3 milyar dolara ulaştı. Aynı dönemde, yurt dışı yerleşiklerin yurt içi yerleşik bankalardaki yabancı para mevduatı yüzde 19,0 artarak 41,4 milyar dolara, TL mevduatı ise yüzde 30,5 yükselerek 12,7 milyar dolara çıktı.

Bankaların toplam kredi stoku yüzde 11,0 azalarak 58,4 milyar dolar olurken, diğer sektörlerin toplam kredi stoku yüzde 2,2 artarak 99,5 milyar dolar düzeyinde gerçekleşti.

Para transferlerinde 1 Şubat'ta işlem tutarı yükselecek

Mali Suçları Araştırma Kurulu Başkanlığı (MASAK), tarafından suç gelirlerinin aklanması ve terörizmin finansmanının önlenmesi için mevzuat çalışmaları yapılırken, günün şartlarına uygun olarak kimlik tespiti gerektiren işlem tutarlarına yönelik düzenlemeler de hayata geçiriliyor. 1 Şubat itibarıyla yürürlüğe girecek düzenlemelerle kimlik tespiti yapılacak işlem tutarı ya da birbiriyle bağlantılı birden fazla işlemin toplam tutar sınırı 85 bin liradan 185 bin liraya çıkarıldı.

Elektronik transferlerde kimlik tespiti yapılacak işlem tutarı da 7 bin 500 liradan 15 bin liraya yükseltilirken yurt içi ve yurt dışı elektronik transfer mesajlarında, gönderene ve alıcıya ilişkin yer verilmesi gereken bilgilere dair sınır da 15 bin lira olarak belirlendi.

Ayrıca suç gelirleri ve terörün finansmanıyla mücadelede kullanılmasında amacıyla bu yıl için yaklaşık 50 milyon liralık bütçe ayrıldı.

En yağmurlu gün Mersin'de en sıcak gün Silopi'deydi

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı Meteoroloji Genel Müdürlüğü, il ve ilçelerin meteorolojik parametrelerini gösteren 2 bin 57 gözlem istasyonundan aldığı verileri değerlendirerek 2022'deki meteorolojik uç değerlerini yayımladı.

Buna göre, 2022'nin en sıcak günü, 15 Temmuz'da Şırnak Silopi'de yaşandı. Silopi'de hava sıcaklığı 47,9 derece ölçüldü. İl merkezlerinde ölçülen en yüksek sıcaklık ise Diyarbakır'da 5 Ağustos'ta yaşandı ve sıcaklık değeri 43,5 derece olarak verilerde yansdı.

En soğuk gün Van'da

Geçen yılın en soğuk günü olan 18 Ocak'ta Van'ın Özalp ilçesinde termometreler eksi 34,4'ü gösterdi. İl

merkezlerinde en düşük sıcaklık ise Kars'ta 22 Ocak'ta eksi 26,4 derece olarak ölçüldü.

En yağışlı il Mersin

2022'de günlük en yüksek toplam yağış miktarı Mersin Gülnar Konur köyünde kaydedildi ve 29 Ocak'ta metrekaresine 451,9 kilogram yağış düştü. İl merkezi olarak ise 5 Ağustos'ta Rize'de metrekaresine 140,7 kilogram yağış düştüğü kayıtlara geçti.

En yüksek kar Kartalkaya'da

Verilere göre, en yüksek kar kalınlığı 3 Mart'ta Kartalkaya Kayak Merkezi'nde 235 santimetre, ikinci en yüksek kar kalınlığı 14 Mart'ta Rize İkizdere Ovit Yaylası'nda 226 santimetre, üçün-

cü en yüksek kar kalınlığı ise Aşkale Kop Dağı'nda 221 santimetre ölçüldü.

İl merkezleri içinde ise en yüksek kar yüksekliği 24 Mart'ta Bitlis'te 227 santimetre olarak verilerde yansdı.

Rüzgar en hızlı Niğde'de esti

Geçen yıl en hızlı esen rüzgar ise 2 Ağustos'ta Niğde Ulukışla Bolkar Dağı'nda saatte 175,3 kilometre saat olarak ölçüldü. İl merkezlerinde ise en yüksek rüzgar ölçüm kaydı 19 Ocak'ta saatte 101,9 kilometre ile Batman'da ölçüldü. Deniz suyu sıcaklıklarında ise en yüksek sıcaklık 5 Ağustos'ta Antalya Konyaaltı Yeni Liman Feneri'nde 32,9 derece, en düşük sıcaklık ise Trabzon Limanı Ana Mendirek Feneri'nde 14 Ocak'ta 1,9 derece oldu.

Sayı: 13010
19 Ocak 2023

KURUCUSU: Nezhî DEMİRKENT

DÜNYA Eko Basım Yayın Dağıtım Tic. ve San. A.Ş. adına İmtiyaz Sahibi: **Didem DEMİRKENT**

CEO : **Burcu KÖSEM**

Yayın Koordinatörü: **Ece CEYHUN** Yazı İşleri Müdürleri: **Gürhan DEMİRBAŞ** (Sorumlu) **Özlem ERMİŞ BEYHAN**, **Jülide YİĞİTTÜRK GÜRDAMAR**

Yönetmen: **Levent AKBAY**

Haber Koordinatörü: **Kerim ÜLKER** Haber Müdürü: **Süleyman KALYON**

Görsel Yönetmen: **Sertaç BALA**

İstihbarat: **Nurdoğan ARSLAN ERGÜN** Finans: **Biröl BOZKURT** Dış haberler: **Emre ERGÜL**
Sigorta/Tarım: **Emel YİĞİT** İhracat: **Fikret ÇENGEL** Otomotiv: **Volkan DEMİRKUŞAK**
Teknoloji: **Kemalettin BULAMACI** Kültür – Sanat / Haftasonu: **Günay DEMİRBAĞ**

Dijital Yayınlar Genel Yayın Yönetmeni: **Tarkan TEMUR**

BÖLGE TEMSİLCİLERİ:
Recep ŞENYURT (Adana), **Kenan SERTALP** (Bursa), **Güneş DOĞDU SOYLU** (Gaziantep)
Yıldız DOĞRUER YEMİŞ (Konya), **Fahriye ŞENYURT** (Mersin), **Belma ÖZGEN** (Kocaeli)

Reklam Grup Başkanı: **Dilek ERKOL** Kurumsal İletişim Müdürü: **Sait RAVANOĞLU** Satış ve Dağıtım Müdürü: **Mustafa DEMİR**

Baskı Sorumlusu: **Kadir BAYSAL** Abone: **Tolga DEMİRBAŞ**

Online satış sitesi: www.dunyastore.com

Merkez: Eski Büyükdere Cad. No:37 Kat: 4 Maslak İş Merkezi 34485 Sarıyer / İstanbul
Tel: 0(212) 285 10 12/14 **Web:** www.dunya.com **E-posta:** dunya@dunya.com
Baskı: Dünya Eko A.Ş. Tuna Cad. Alkaya Sok. No: 11 Küçükçekmece - İstanbul
Dağıtım: Turkuvaz Dağıtım A.Ş.

Bursa.....	20/11
Rize	16/8
Sinop.....	13/16
Edirne.....	13/17
Bilecik	9/17
Çanakkale.....	14/18
Manisa.....	10/17
Kastamonu.....	-1/12
Nevşehir.....	1/12
Yozgat	-1/11
Çorum.....	0/13
Antakya.....	8/14

Bolu.....	5/14
Tokat.....	1/14
Sivas	-3/12
Kahramanmaraş	6/15
Mardin.....	4/13
Bingöl.....	-1/12
Ağrı	7/29
Gümüşhane.....	-3/10
Giresun.....	-3/10
Ordu.....	-1/14
Isparta.....	5/13
Gaziantep	3/14

NAMAZ VAKİTLERİ

	İMSAK	GÜNEŞ	ÖĞLE	İKİNDİ	AKŞAM	YATSI
İstanbul	06:49	08:18	13:20	15:48	18:11	19:35
Ankara	06:32	08:00	13:04	15:36	17:58	19:21
İzmir	06:53	08:19	13:27	16:03	18:25	19:46
Bursa	06:47	08:16	13:19	15:50	18:13	19:36
Trabzon	06:06	07:35	12:37	15:06	17:28	18:52
Antalya	06:37	08:01	13:13	15:52	18:15	19:33
Gaziantep	06:11	07:35	12:46	15:25	17:47	19:06

Cumhurbaşkanı Erdoğan seçimler için 14 Mayıs tarihini işaret etti

Seçim tarihine ilişkin tartışmalar sürerken Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'dan dikkat çeken bir açıklama geldi. Adnan Menderes'in 14 Mayıs 1950'deki seçim zaferine atıfta bulunan Erdoğan, "Milletimiz 73 yıl sonra aynı gün, 6'lı masaya yanıt verecek" dedi.

Partisinin TBMM Grup Toplantısı'nda konuşan Cumhurbaşkanı ve AK Parti Genel Başkanı Recep Tayyip Erdoğan seçim tarihine ilişkin net bir mesaj verdi. "2023 bizim için hem 20 yıllık eser ve hizmet siyasetimizin sembolü hem de yeni vizyonumuz 'Türkiye Yüzyılı'nın başlangıcıdır" diyen Erdoğan, "Önümüzdeki aylarda yaşanacak seçimi önemli ve tarihi kılan da işte budur. Hayatımızda hiçbir seçim kolay olmadı. Her seçime büyük mücadeleyle, azimle, gayretle hazırlandık, girdik. Her seçimde de sandıktan zaferle çıkmayı başardık" dedi.

"Ne yaparsanız yapın başaramayacaksınız"
Adnan Menderes'in 14 Mayıs 1950'de kazandığı seçimlere atıfta

bulunan Erdoğan, "Şimdi de 'Yeter, söz de karar da gelecek de milletindir' diyerek 2023'te milletimizin desteğine talibiz. Milletimiz 73 yıl sonra aynı gün, 6'lı masa diye karşımıza çıkan bu darbe şaşakçılara, kıfayetsiz muhterislere 'Yeter' diyecektir. Milli iradenin en yüksek makamı olan Meclisimizden meydan okuyorum; ne yaparsanız yapın yine başaramayacaksınız" diye konuştu.

2023 seçimlerine Türkiye Yüzyılı vizyonunu inşa etmenin heycasıyla hazırlandıklarını kaydeden Erdoğan, "Geçmişte kendi krizleri içinde boğulan bir Türkiye vardı. Bu sefer Türkiye sahip olduğu güçlü hizmet ve altyapısı sayesinde küresel atılımları dayanak haline dönüştürebiliyor. Cari açığı kontrol ederek büyümesiyle, her başlıkta

bu gerçeği ispatlayan bir ülke oldu. Sıkıntılarımız elbette var. Bunların hiçbirini bizi asıl atılımlarımızdan uzaklaştıramaz. En büyük sorunumuz enflasyondur, o da düşüşe

geçti. Hızla düştüğünü göreceğiz. Önümüzdeki aylarda yüzde 40'lara 30'lara düşecek. Çünkü enflasyona sebep olan tuzakları bozduk, oyunlari boş çıkardık" dedi.

Akşener'den başörtüsü için mutabakat çağrısı

AK Parti'nin başörtüsü ve aileye dair anayasa değişikliği teklifi bugün TBMM Anayasa Komisyonu'nda görüşülmeye başlanacak.

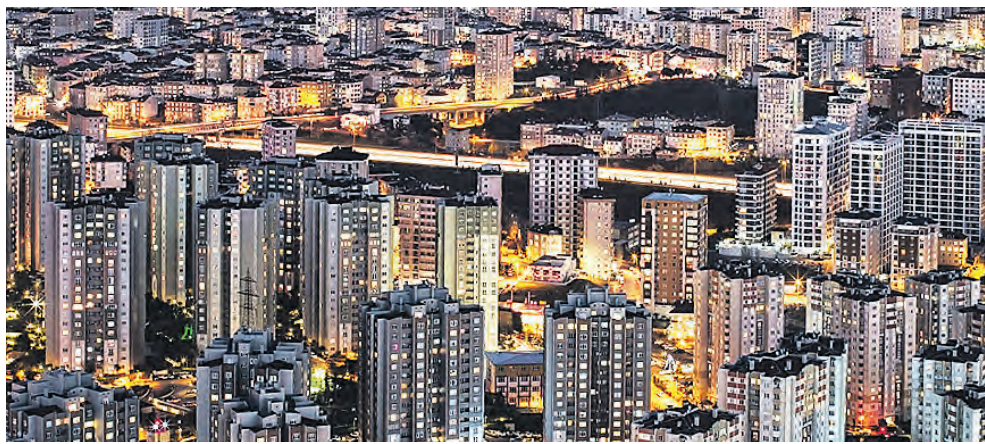
Dünpartisinin TBMM Grup Toplantısı'ndaki konuşmasında konuya değinen İYİ Parti Genel Başkanı Meral Akşener, "Bu kapanmış yaranın üzerinde vicdansızca tepinerek kadınların en helal haklarını yeniden tartışmaya açmayalım. Milletimizin tamamını kapsayacak, Gazi Meclisimizin bir bütün olarak arkasında dimdik duracağı Türkiye'ye yakışır bir düzenleme yapalım" dedi.

"Anayasaysa anayasa, mutabakatsa mutabakat"

Akşener konuşmasında, Ak Parti'nin 20 yıllık iktidarını son dem-

lerini yaşadığını ifade etti. AK Parti'yi dün iktidara taşıyan, üniversite kapılarından içeri sokulmayan genç kızların gözyaşlarının; 20 yılın sonunda AK Parti'nin siyaset pazarında oy devşirilecek bir gol-lük pasta başka şey olmadığını savunan Akşener, "Maalesef bu arkadaşların nazarında siyaset bir pasta, başörtüsü de o pastadan koparılacak irice bir dilimden başka bir şey değil" diye konuştu.

Akşener, "Akıllarınca gol atma motivasyonu her zamanki gibi yarım yamalak yapılmış, eksik bir işle çıkmışlar, mutabakat arıyorlar. Hay hay, buyurun, hodri meydan... Madem bu konu yeniden siyasetin gündeminde, yeniden masada o zaman anayasaysa anayasa, mutabakatsa mutabakat, biz varız" diye konuştu.

Bakanlıktan fahiş aidata karşı önlem

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, fahiş aidat artışlarıyla tartışma konusu haline gelen site yönetim hizmetlerinde düzenlemeye gitti. Bakanlık bu kapsamda Mesleki Hizmetler Genel Müdürlüğü bünyesinde Kat Mülkiyeti Kanunu'na tabi site yönetim hizmeti veren şirketlerle ilgili mev-

zuat çalışmaları yürütmek üzere yeni birim oluşturdu. Bakanlıktan yapılan açıklamada; "Kat maliklerinin haklarının korunması amacıyla, birden çok bağımsız bölümü bulunan konut ve işyerlerinin 634 sayılı Kat Mülkiyeti Kanunu'na göre yönetilmesi ile ilgili faaliyet gösteren firmalara ilişkin mevzuat ça-

lışmaları yapmak, ilgili kamu kurum ve kuruluşları ile işbirliği yaparak Site yönetimlerinin sorunlarının çözülmesine yönelik olarak faaliyetlerde bulunmak üzere Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı Mesleki Hizmetler Genel Müdürlüğü bünyesinde birim kurularak faaliyete geçmiştir" denildi.

Yargıtay'a yapay zeka destekli İçtihat Merkezi

Yargıtay Başkanı Mehmet Akarca, Yargıtay'ın "2022 Yılı Değerlendirme Basın Toplantısı"nda açıklamalarda bulundu. Akarca, Yargıtay kararlarının erişilebilir olmasına dikkat çekti. Daha önce Yargıtay Dergisi'nin, 2015'ten itibaren de karar özetlerinin kurumun internet sitesinde yayımlanmaya başladığını anımsatan Akarca, bunların yeterli olmadığını, Yargıtay İçtihat Merkezi adı verilen sistemin yapay zeka tabanlı şekilde geliştirilmesi fikrinin doğduğunu belirtti. Akarca, "Yapay zeka destekli Yargıtay İçtihat Merkezi, en geç haziranda faaliyete geçecek" dedi.

"EYT konusu artık Meclis'in iradesinde"

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Bilgin, EYT çalışmasının artık Meclis'in iradesinde olduğunu açıkladı. Bilgin, düzenlemenin Meclis'e ne zaman geleceğiyle ilgili, "Meclis'in iradesinde. Bizden top çıktı" dedi. Bilgin, AK Parti TBMM Grup Toplantısı'nda gazetecilerin EYT ile ilgili sorularına, "Milletvekillerimiz grupta konuyu değerlendirip, komisyona gönderecekler" karşılığını verdi. Bilgin, "Mart ayında artık neticelenir" diye konuştu.

EKONOMİ • POLİTİKA

DÜNYA

Dünya Gazetesi Demirkent ilkeleriyle yola devam ediyor!

Baskı

Medya

İnternet

Teknoloji

Yeni

HEMEN ABONE OLUN!

1. SEÇENEK

BASKI + eDÜNYA ABONELİĞİ

☐ 3 Aylık	750 TL
☐ 6 Aylık	1450 TL
☐ 12 Aylık	2800 TL
☐ 24 Aylık	5400 TL

2. SEÇENEK

eDÜNYA ABONELİĞİ

☐ 3 Aylık	550 TL
☐ 6 Aylık	950 TL
☐ 12 Aylık	1800 TL
☐ 24 Aylık	3400 TL

3. SEÇENEK

KURUMSAL eDÜNYA ABONELİĞİ

ADET	12 Ay eDünya	Özel İndirimli 12 Ay eDünya	İndirim Oranı
☐ 1	1.800 TL	1.800 TL	-
☐ 25	45.000 TL	40.500 TL	%10
☐ 50	90.000 TL	78.750 TL	%12,5
☐ 100	180.000 TL	153.000 TL	%15
☐ 250	450.000 TL	360.000 TL	%20
☐ 500	900.000 TL	675.000 TL	%25
☐ 1000	1.800.000 TL	1.260.000 TL	%30

DETAYLI BİLGİ VE ABONELİK İŞLEMLERİ İÇİN

Tolga DEMİRBAŞ

0535 511 55 95

tolga.demirbas@dunyaeko.com

Özge GÜLER

0530 662 00 03

ozge.guler@dunyaeko.com

dunyagazetesi

dunyagazetesi

Dünya Gazetesi

Dünya Gazetesi

www.dunya.com

Enerjide 31 işlemle 2 milyar dolarlık anlaşmaya imza atıldı

PwC'nin, Türkiye enerji sektöründeki birleşme ve satın alma işlemlerini yıllık olarak analiz ettiği ve sektörü bekleyen gelişmelere yer verdiği raporun 15. sayısı yayımlandı.

PwC Türkiye'den Enerji Sektöründeki Birleşme ve Satın Almalar raporu-na göre 2022'de enerji piyasasındaki 31 işlemin toplam tahmini değeri 2021'e göre yüzde 29 azalarak 2 milyar ABD doları olarak gerçekleşti. 2021 yılında 2,8 milyar ABD doları değerinde 40 birleşme ve satın alma işleminin kaydedildiği göz önüne alındığında, bu tablo 2022'de %29 oranında ciddi bir düşüş yaşandığını gösteriyor. Küresel ve ulusal piyasalarda derinleşen ekonomik kriz bu düşüşte etkili oldu.

Raporun alt detayları incelendiğinde ise 2022 yılında ortalama işlem değeri bir önceki yıla göre hemen hemen aynı kalarak 65 milyon ABD doları seviyesinde gerçekleşti. İşlemlerin neredeyse hepsinin elektrik üretim, dağıtım, perakende ve doğalgaz dağıtım alt segmentlerinden oluşan altyapı sektöründe olduğu gözlemlenirken, bu işlemler arasında en fazla ilgi yenilenebilir enerji varlıklarına yoğunlaştı.

Son 2 yıllık yükseliş trendi kesintiye uğradı

PwC Türkiye Şirket Satın Alma ve Birleşme Hizmetleri Ortağı Engin Alioğlu, Türkiye enerji piyasasında birleşme ve satın almalarda 2021 yılında devam eden yükseliş trendinin 2022'de sona erdiğine işaret ederek, "Küresel tabloda, Ukrayna'daki savaş, hayat pahalılığını derinleştiren enerji krizi, pandemiye kontrol altında tutma çabaları, teknoloji şirketlerinin piyasa değerlerindeki sert düşüş, yüksek enflasyon, faiz oranları, global emtia fiyatlarındaki dalgalanmalar gibi faktörlerin, birleşme ve satın alma işlemlerindeki fiyat

belirsizliğini ve daralmanın sebepleri arasında ön plana çıktığını görüyoruz. 2021'de %75 olan yabancı yatırımcıların gerçekleştirdikleri birleşme ve satın alma işlemlerinin tüm işlemlerdeki payı 2022'de %31'e gerilemiş olsa da, Orta Doğulu şirketlerin elektrik altyapı pazarının farklı segmentlerinde gerçekleştirdikleri satın alma işlemlerini olumlu gelişmeler olarak değerlendiriyoruz" dedi. Rapor bu veriler ışığında bazı öngörülere de

yer verildi. Buna göre Türkiye'de enerji yönetiminin, eylemlerini Paris İklim Anlaşması'nın şekillendirdiği küresel en iyi uygulamalarla uyumlu hale getirme çabaları umut verici bulundu.

Ancak birleşme ve satın almalar konusundaki bu yavaşlamanın, küresel piyasalardaki yavaşlamaya paralel olması, küresel piyasaların iyileşmesiyle birlikte Türkiye enerji piyasasının da otomatik olarak toparlanacağı anlamına gelmediğine dikkat

çekildi.

Rapordaki analizlere göre, Yenilenebilir Enerji Kaynakları Destekleme Mekanizmasının (YEKDEM) şimdiye kadar beklenen düzeyde satın alma ve birleşme işlemini teşvik etmekte yeterli kalmamasıyla, küresel krizlerden ayrılmak ve olası bir küresel toparlanmadan en iyi şekilde yararlanmak için yeni ve güvenilir çekim noktalarının acilen bulunması gerektiği vurgulandı.

Türkiye güvenli liman statüsü kazanmalı

Yabancı yatırımcıların ilgisi hâlâ mevcut olsa da bu, önümüzdeki dönemde gerçekleşecek işlemlerin şu andaki 'alıcı piyasası'ndan daha ziyade, yüksek kaliteli varlıklara ve iş gücüne sahip hedef şirketlerin gerçek değerini daha iyi yansıtacak şekilde 'satıcı piyasası'nda el değiştirebilmesi için uygun ortamın oluşturulması gerekiyor. Bu bağlamda, 2023 yılındaki genel seçime ilişkin kısa vadeli planların ötesine geçerek uzun vadeli bir bakış açısıyla Türkiye'ye daha güvenli bir liman statüsü kazandırmak artık enerji yönetimi için hiç olmadığı kadar büyük önem taşıyor.

Enerji sektörünün 15 yılını değerlendirdi

Raporun 15. yılı sebebiyle, Türkiye enerji piyasasının son 15 yılını değerlendiren bir bölüm de paylaşıldı. Raporda ayrıca söz konusu 15 yıl, piyasadaki yapısal değişiklikler ile farklı yatırımcıların profilleri, kaynakları ve ilgileri açısından ikiye ayrıldı.

2008-2017 (ilk 10 yıl): Bu ilk dönemde, kamuya ait elektrik ve doğal gaz varlıklarının

özelleştirilmesi, yüksek enerji talebi, yüksek yabancı yatırımcı ilgisi, yenilenebilir enerji pazarının hızla gelişmesi, elektrik spot piyasasının ortaya çıkışı ve akaryakıt piyasasındaki köklü değişiklikler gibi faktörler çok sayıda ve yüksek değerli birleşme ve satın alma işleminin gerçekleşmesini sağladı.

2018-2022 (ikinci 5 yıl): Bu dönemde yenilenebilir enerji

piyasasındaki olumlu gelişmeler yerli ve yabancı yatırımcıların ilgi odağı olmaya devam etti. Ancak, makroekonomik sorunlar, yabancı yatırımcıların kademeli çıkışı, akaryakıt piyasasındaki derinleşen sorunlar, elektrik sektöründe derinleşen borç problemleri ve pandemi gibi faktörler ilk dönemde yakalanan momentumun sürmesini engelledi.

Uzaktan kimlik doğrulama pazarı 17 milyar doları aşacak

Bankacılık, finans, sigorta, telekomünikasyon sektörleri başta olmak üzere Uzaktan Kimlik Doğrulama (KYC) pazarı 2022 yılında olduğu gibi 2023'de de gelişimini sürdürerek etki alanını artırmaya devam edeceği tahmin ediliyor.

KYC pazarının referans sektörlerinden olan bankacılık alanında Mayıs 2021 ve Aralık 2022 tarihler arasında toplamda 14 milyon 192 bin 16 kullanıcı uzaktan kimlik doğrulama için bankacılık kanallarına başvurunca Goode Intelligence tarafından yayınlanan "Identity Verification (IDV) Market & Technology Analysis & Forecasts 2021-2026" raporuna göre uzaktan kimlik doğrulama pazarının 2026 yılına kadar 17 milyar doları aşarak yüzde 22 oranında büyümesi bekleniyor.

Rapor ayrıca, 2021 yılında 1,1 milyar olan uzaktan kimlik doğrulama işlemlerinin sayısının 2026'da 3 katına çıkarak 3,8 milyara yükseleceğini işa-

ret ediyor.

Identify Türkiye Genel Müdürü Ali Haydar Ünsal, 2023 yılı için sektörde KYB teknolojisinin ön plana çıkacağını vurgulayarak "Özellikle KYB dediğimiz ticari işletmelerin uzaktan müşteri edinmesi konusu sektörde giderek daha da ön plana çıkacak ve daha önce hiç tanışmadığımız yepyeni bir ekosistemin kurulacağına tanık olacağız. İşinizi Tanıyın (KYB), bir şirketin uğraştığı bir işin durum tespiti incelemesini ifade ediyor" dedi.

Yenilenebilirde ilk rekor rüzgardan geldi

Türkiye'nin rüzgar enerjisinden elektrik üretimi 208 bin 94 megavatsaatle önceki gün tüm zamanların en yüksek seviyesine ulaştı. Türkiye Elektrik İletim AŞ (TEİAŞ) verilerinden derlediği bilgilere göre, Türkiye'de dün toplam 909 bin 446 megavatsaat elektrik üretildi.

İlk sırada ithal kömür var

Üretimde yüzde 26 payla ithal kömür santralleri ilk sırada yer aldı. Bunu, yüzde 22,9 ile rüzgar enerjisi santralleri ve yüzde 15 ile doğal gaz santralleri takip etti.

Türkiye'de rüzgar enerjisinden üretilen elektrik 208 bin 94 megavatsaatle tüm zamanların en yüksek seviyesine ulaştı. Rüzgardan elektrik üretiminde son rekor 12 Aralık'ta 207 bin 906 megavatsaat olarak kayıtlara geçmişti.

Günlük bazda tüketim ise dün 931 bin 235 megavatsaat oldu. En yüksek elektrik tüketimi 44 bin 559 megavatsaatle 12.00'de, en düşük tüketim ise 30 bin 878 megavatsaatle 05.00'te gerçekleşti.

Dün 27 bin 330 megavatsaat elektrik ithalatı, 5 bin 817 megavatsaat elektrik ihracatı yapıldı.

TESPAM: Elektrik kurulu gücü 4,5 milyar dolar yatırım aldı

Türkiye Enerji Stratejileri ve Politikaları Araştırma Merkezi (TESPAM) Başkanı Oğuzhan Akyener, Türkiye'nin elektrikte kurulu gücüne yaklaşık 4,5 milyar dolar yatırım yapıldığını bildirdi.

TESPAM Başkanı Akyener, Türkiye'nin elektrik kurulu gücünün 4 bin megavat-tan fazla arttığını belirterek, "Elektrik kurulu gücü 2022'de yaklaşık 4,5 milyar dolar yatırım aldı. Bunun yaklaşık 3,5 milyar doları yenilenebilir enerji alanında gerçekleşti" ifadesini kullandı.

Bu yıl sektördeki yatırımlara ilişkin de değerlendirmede bulunan Akyener, İngiliz bir firmanın Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu ile 4 milyar dolarlık bir yatırım yapmak için görüşüğünü belirterek, "2023'te Türkiye'ye yeni yatırımlar gelecek" dedi.

Türkiye Elektrik İletim AŞ (TEİAŞ) verilerine göre, Türkiye'nin elektrikte kurulu gücü 2022'de 4 bin 148 megavat artarak 99 bin 609'dan 103 bin 757 megavata yükseldi. Kurulu güç 2022'de bir önceki yıla göre yaklaşık yüzde 4,2 arttı.

Kurulu güçte en fazla kapasite artışı yenilenebilir enerji kaynaklarında görüldü. Toplam kurulu gücü 9 bin 424'e ulaşan güneş enerjisi santralleri geçen yıl 1611 megavat kapasite artışıyla başı çekerken, rüzgar enerjisi santrallerinin

kurulu gücü 704 megavat artışla 11 bin 396'ya, biyokütle santrallerinin kurulu gücü 270 megavat artışla 1906 megavata, hidroelektrik santrallerinin kurulu gücü ise 84 megavat artışla 31 bin 571 megavata yükseldi.

Öte yandan, aynı dönemde ithal kömürde kurulu güç 1380 megavat artarak 10 bin 374 megavata, linyitte 72 megavat artarak 10 bin 192 megavata, doğal gazda 13 megavat artarak 25 bin 310 megavat olarak hesaplandı. Böylece, güneş enerjisi kapasitesi yaklaşık yüzde 20, biyokütle yüzde 16, ithal kömür yüzde 15 ve rüzgar enerjisi kapasitesi yüzde 9 artış gösterdi.

Elektrik üretimi 321,6 milyon megavatsaat oldu

Türkiye'de geçen yıl 321 milyon 606 bin megavatsaat elektrik üretimi, 324 milyon 347 bin megavatsaat elektrik tüketimi gerçekleşti. Aylık bazda en fazla elektrik üretimi 31 milyon 232 bin megavatsaatle ve en fazla elektrik tüketimi 31 milyon 557 milyon megavatsaatle ağustosta oldu.

Elektrik ihracatı aynı yıl 3 milyon 710 bin megavatsaat, elektrik ithalatı 6 milyon 140 bin megavatsaat olarak kayıtlara geçti. En fazla ihracat 425 bin 317 megavatsaatle ocakta, en fazla ithalat da 741 bin 278 megavatsaatle kasımda gerçekleşti.

AVM'lerde m2 cirosu İstanbul'da 6 bin 824 TL

AVM Perakende Ciro Endeksi, kasımda geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 140,4 artarak 1.356 puana yükseldi.

Alışveriş Merkezleri ve Yatırımcıları Derneği ile Akademetre Research tarafından ortaklaşa oluşturulan AVM Endeksi'nin kasım ayı sonuçları açıklandı. Kasım için açıklanan yıllık enflasyon oranının yüzde 84,39 olduğu düşünüldüğünde, metrekare verimlilik endeksindeki artışın enflasyonun üzerinde olduğu görüldü. Metrekare verimlilik endeksi ekime göre yüzde 4,5 arttı.

Kategoriler bazında ciro endeksi

AVM'lerde kiralanabilir alan (metrekare) başına düşen cirolar kasımda İstanbul'da 6 bin 824 TL, Anadolu'da 4 bin 069 TL

olarak gerçekleşti. Türkiye geneli metrekare verimliliği ise 5 bin 171 TL oldu.

Söz konusu dönemde endeks kategorileri bazında incelendiğinde, artış oranı teknoloji kategorisinde yüzde 171,1, ayakkabı kategorisinde yüzde 148,8, giyim kategorisinde yüzde 137,9, yiyecek-içecek kategorisinde yüzde 134,4, diğer kategorisinde 126,6 ve hipermarket kategorisinde yüzde 118 olarak belirlendi.

Makine ihracatı 25,3 milyar dolara ulaştı Makineciler % 80 yerli katma değerle ihracatta başarı hikayesi yazıyor

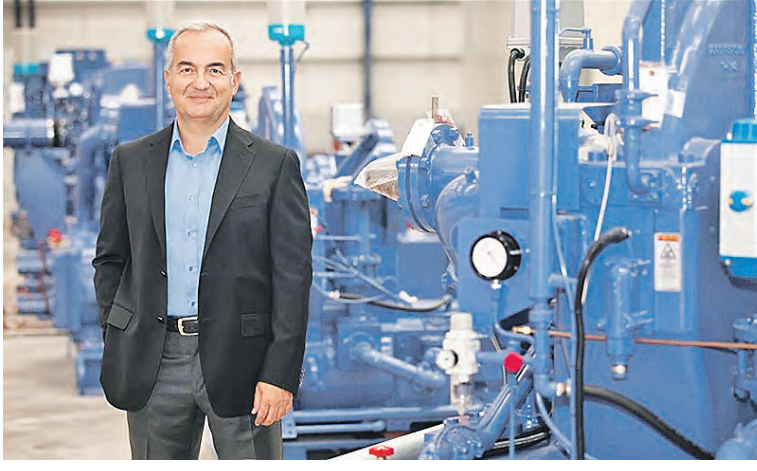

Türkiye'nin makine ihracatı 2022'de 25,3 milyar dolara ulaştı ve tüm zamanların yıllık rekorunu kırdı. Makine İhracatçıları Birliği Başkanı Kutlu Karavelioğlu sektörün yerli katma değer oranının yüzde 80 olduğunun altını çizdi ve maliyet artışlarının kurdaki yükselişin çok üzerinde gerçekleştiğini anlattı.

Makine İhracatçıları Birliği (MAİB) verilerine göre, Türkiye'nin makine ihracatındaki rekor aralıkta da devam etti. Makine imalat sanayisinin 2022 ihracatı serbest bölgeler dahil edildiğinde önceki yıla göre yüzde 9,6 artarak 25,3 milyar dolara yükseldi.

İlk sırada Almanya var

Serbest bölgelerden gerçekleşen dış satım hariç, en çok makine ihraç edilen ülke 2,9 milyar dolarla Almanya oldu. Onu 1,5 milyar dolarla ABD, 1,3 milyar dolarla Rusya izledi. Bu üç ülkeye serbest bölgelerden yapılan makine ihracatı ise 600 milyon doları aştı. Geçen yıl Rusya'ya ihracatta yüzde 62,4'lük artış yakalanırken, bu ülkeye sadece aralık ayında 250 milyon dolar ihracat gerçekleşti. Makine İhracatçıları Birliği Başkanı Kutlu Karavelioğlu, yap-

tığı değerlendirmede, 2022'de küresel makine ve teçhizat yatırımlarında yüzde 5,2'lik artış yaşandığını, makine sanayi üretiminin ise yüzde 4 arttığını söyledi. Karavelioğlu, "Dünyadaki ortalamaların tek hanelerde kaldığı 2022'de; makine ve teçhizat yatırımlarındaki büyüme Türkiye'de yüzde 13 gibi yüksek seviyelerde gerçekleşti ve ülkemize yönelik ilave talep talebinin de etkisiyle makine üretimindeki canlılık yıl sonuna kadar devam etti. Kasım sonunda

makine ve ekipman imalatındaki üretim artışı yüzde 16,5 olarak gerçekleşti" dedi.

Dünyadaki gelişmelerin, resesyon fiyatlamasının ve çapraz kurun olumsuz etkisinin ihracat tutarına negatif yansımalarından bahseden Karavelioğlu, Ukrayna-Rusya savaşı, AB ve ABD'deki parasal sıkılaştırma eğilimleri gibi gelişmelerin talep üzerinde baskı oluşturduğunu söyledi.

Karavelioğlu, bu unsurlara rağmen ihracatı miktar olarak yüz-

Tereddütlü iyimserlik hakim

Yeni yıl hedeflerini koyarken dünyada ilk çeyrekte küçülme, ikinci çeyrekte durağanlaşma beklentisini gözettilerini aktaran Karavelioğlu, sektör gündemini izlemek üzere yakından takip ettikleri küresel kuruluşlarda tereddütlü bir iyimserlik hakim olduğunu, Almanya'da görüşlerine başvurulmuş 600 üretici firmadan yüzde 86'sının 2023 için karamsar olmadığını söyledi.

Karavelioğlu, yılın ikinci yarısında bir toparlanma olacağını beklendiğini belirterek, "Avrupa'nın enerji krizi, ve Çin'de devam eden salgın gibi riskler artarsa durgunluğun uzayabileceğini tahmin ediyoruz" şeklinde konuştu.

"İç pazarı tahkim etmek zorundayız"

Bu yıl rakiplerinin çok daha agresif kampanyalar yürüteceklerini dile getiren Karavelioğlu, yakalanan rekabetçiliğini koruyabilmek için iç pazarı acilen tahkim etmek zorunda olduklarını, maliyet artışlarının kurdaki yükselişin çok üzerinde gerçekleştiğini anlattı. Karavelioğlu, kurların enflasyona paralel arttığı bir dengenin ihracatçıların elini güçlendireceğini kaydederek, "Bizi rakiplerimizden pozitif ayırtıran özelliklerimiz; ölçek yapımızdan kaynaklı esnekliğimiz, küresel taleplere geniş bir alt sektör grubunda yanıt verme gücümüz ve yüzde 80'e yaklaşan yerli katma değer oranımız. Hareket alanımız olursa, müşterilerimizi kaptırmayız" dedi.

%16.5

Makineciler üretimi son 12 ayda yüzde 16,5 artırdı.

%75

Makine sektörünün kapasite kullanım oranı

%10

Türkiye'nin makine ithalatı % 10 artarak 37 milyar doları buldu

Dönüşmeyen AB defterini kapatır

MAİB Başkanı Karavelioğlu, rekabetin kıran kırana devam edeceği bu süreçte AB'nin sürdürülebilirlik konusunda yeni düzenlemeler getirmeye devam edeceğini belirterek, sürdürülebilirlik derecelendirme talepleriyle daha yoğun karşılaşacaklarını söyledi. Karavelioğlu, "Ödevlerimiz her alanda sistemli şekilde artacaktır. Bütün sınıvaları bağlayacak bu gelişme, sektörel örgütlerin ve ihracatçı birliklerinin çabalarını çeşitlendirip yaygınlaştırıyor. Sürdürülebilirlik konusunda hala dönüşüm niyeti olmayan işletmelerimiz Avrupa defterini kısa zamanda kapatacağı" diye konuştu.

çeğiz" diye konuştu. Karavelioğlu, dünyadaki koşullar nasıl olursa olsun, 2023 sonunda küresel ölçekte pazar paylarını daha da artıracaklarından emin olduklarını altını çizdi.

5 kozmetik firmasına rekabet soruşturması

Rekabet Kurulu, Biota Bitkisel İlaç ve Kozmetik, Colastin Sağlık Ürünleri, Gerçek Kozmetik, Kozmoklinik Kozmetik ve MOT Grup Bilişim hakkında soruşturma açtı. Rekabet Kurumundan yapılan duyuruya göre, kozmetik ve kişisel bakım ürünleri sektöründe faaliyet gösteren teşebbüslerin yeniden satış fiyatlarını tespit edip, internet satışlarını kısıtlayarak Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un ilgili maddesini ihlal ettiği iddiasına yönelik yürütülen ön araştırma, Kurul tarafından karara bağlandı. Ön araştırmada elde edilen bilgi, belge ve yapılan tes-

pitleri müzakere eden Rekabet Kurulu, bulguları ciddi ve yeterli buldu. Kurul, Biota Bitkisel İlaç ve Kozmetik Laboratuvarları AŞ, Colastin Sağlık Ürünleri AŞ, Gerçek Kozmetik San. ve Tic. Ltd. Şti, Kozmoklinik Kozmetik ve Medikal Ürünler Paz. ve Tic. AŞ ve MOT Grup Bilişim Ltd. Şti hakkında soruşturma açılmasına karar verdi. Rekabet Kurulu tarafından alınan soruşturma kararları, hakkında soruşturma açılan teşebbüs ya da teşebbüs birliklerinin kanunu ihlal ettikleri, ceza yaptırımına karşı karşıya kaldıkları veya kalacakları anlamına gelmiyor.

Kent Tarımı için kadınlara 4 milyon yerli sebze fidesi

Tarım ve Orman Bakanlığına "Kent Tarımı" uygulamaları kapsamında 3 ilde başlatılan projeye kadın çiftçilere 4 milyon yerli sebze fidesi hibe edildi. Bakanlıktan yapılan açıklamaya göre, Tarım ve Orman Bakanlığı, Kent Tarımı uygulamaları çerçevesinde büyükşehirlerdeki kadın çiftçileri yerli ve milli tohumlarla buluşturuyor. "Yerli ve Milli Tohumların Kentli Kadın Çiftçilerle Buluşturulması Projesi" ile Bakanlıkça Ankara'da 26, İstanbul'da 15, İzmir'de 30 ilçede sebze fidesi, yüzde 100'e varan hibe oranlarıyla kadın çiftçilere verildi. Böylece 3 büyükşehirde toplam 4 milyon sebze fidesi temin edilerek dağıtıldı. Yine Bakanlıkça, "Tarım Arazilerinin Kullanımının Etkinleştirilmesi Projesi" kapsamında 81 ilin tarım ve orman müdürlüklerinden gelen proje teklifleri değerlendirilerek genç ve kadın çiftçilerin yer aldığı projelere öncelik verildi. Bu doğrultuda İstanbul, Manisa, Hatay, Tokat, Aksaray, Isparta,

İzmir ve Samsun'da kadın çiftçi kooperatiflerine meyve ve sebze kurutma tesisleri kuruldu. Böylece taze tüketime yönelik meyve ve sebzelerin israfı önlenerek, katma değerli ürün elde edilmesi sağlandı. Açıklamada görüşlerine yer verilen Tarım ve Orman Bakanı Vahit Kirişçi, Türkiye'nin gıda güvenliğini sağlayacak, üretimde sürdürülebilirliği güçlendirecek ve ve-

rimliliği artıracak rasyonel bir planlama yapmaya çalıştıklarını belirtti. Kirişçi, "Yerinde üretim-yerinde tüketim anlayışıyla tüketicilerin taze, ucuz ve en az fireyle sebze ve meyveye ulaşımını sağlamak amacıyla Kent Tarımı uygulamalarını adım adım hayata geçiriyoruz. Kent Tarımı uygulamalarımızda kadın ve genç çiftçilerimiz bizim için çok önemli" dedi.

İZBAŞ, işlem hacminde 1 milyar doları aştı

İzmir Serbest Bölgesi'nin işlem hacminin 2022 yılında 1 milyar doları aştı. İzmir Serbest Bölge Kurucu ve İşleticisi AŞ'den (İZBAŞ) yapılan açıklamaya göre, bölge geçen yıl yüzde 38'lik büyümeyle kapatarak ihracatını 535 milyon dolara, istihdamı ise 5 bin 227'ye taşıdı. İZBAŞ Yönetim Kurulu Başkanı Eyüp Sevimli, küresel ekonomideki resesyon risklerine rağmen milyar dolar sınırını aşarak 2022 yılını 1 milyar 232 milyon dolar işlem hacmi ile kapattıklarını kaydetti. İZBAŞ'ın yenilenebilir enerji sektörünün ekipman üretiminde bir kümelenme merkezi olma yolunda ilerlediğini aktaran Sevimli, 2023 yılında hedeflerini 750 milyon dolar ihracat ve 1,5 milyar dolar işlem hacmi olarak belirlediklerini ifade etti.

Teknofest 2023 İzmir'in tarihleri değişti

Özlem SARSIN-İZMİR

Cumhuriyet'in 100'üncü yılında İzmir, İstanbul ve Ankara'da düzenlenecek olan Teknofest 2023 festivalinin İzmir ayağının tarihleri 16-19 Mart 2023 olarak revize edildi. İzmir Ticaret Odası'ndan yapılan açıklamada, "Türkiye'nin teknoloji alanında önemli festivallerinden biri olan, ülkemizin ilk ve tek havacılık, uzay ve teknoloji festivali olma özelliğine sahip TEKNOFEST, 2018'den itibaren düzenli olarak gerçekleştirilmekte olup 6 yıldır Türkiye'nin dört bir yanında ve yurtdışında teknoloji

dünyasının paydaşlarını buluşturan bir festival olma özelliğini taşıyor" denildi.

Stant açılabilir

Yapılan açıklamada şöyle devam edildi: "Bu festival; hayallerinin peşinde koşmak isteyen girişimciler ve gençler için de sunduğu etkileşim ve fırsat ortamı nedeniyle önemli bir kapı açmaktır. Teknofest 2023; Cumhuriyetimizin 100'üncü yılında İzmir, İstanbul ve Ankara'da düzenlenecektir. Festivalin İzmir ayağının tarihleri 16-19 Mart 2023 olarak revize edilmiştir ve 4 gün süre ile İzmir Çiğli Havaalanı'nda gerçekleştirilecektir."

"Geleneksel ihracatı e-ihracat ile destekleyeceğiz"

Tarsus Ticaret Borsası Meclis Başkanı Murat Kaya, dünya ekonomisi ve rekabetin artık çok daha hızlı bir şekilde değiştiğine dikkat çekerek, bu hızı ayak uydurmanın en doğru yolunun teknolojiyi etkin şekilde kullanmak olduğuna vurgu yaptı. Kaya, Tarsus Ticaret Borsası olarak 2023 yılında da ihracatın ve e-ticaretin gelişmesine desteklerinin devam edeceğine değinerek, gelişen dünyada hedeflerinin e-ticaret ve e-ihracat olması gerektiğini söyledi.

2020 yılında dünya çapında perakende e-ticaret satışlarının 4 bin 206 trilyon dolar, 2021 yılında 4 bin 927 trilyon dolar, 2022 yılında 5 bin 695 trilyon dolar olarak gerçekleştiğini dile getiren Kaya, 2023 yılında da 6 bin 542 trilyon dolar olacağını tahmin edildiğini ifade etti.

E-ihracatı, yaygınlaştırarak bölgenin ihracat kapasitesini artırmak istediklerini kayde-

den Kaya, "Firmalarımızın ihracatının ikiye üçe katlanmasını sağlamak ve altyapı çalışmalarını yapmak asli görevimiz olacaktır" şeklinde konuştu. İhracat yapan müteşebbis sayısının 110 bini geçtiğine dikkat çeken Kaya, "Dünya ticaretinden aldığımız payı ilk defa yüzde 1'in üzerine çıkardık. Bu payın içinde e-ihracatı arttırmak içinde elimizden geleni yapmaya gayret edeceğiz" dedi.

● MERSİN

Otel ekipmanları ve gıda Antalya'da buluştu

Antalya'da düzenlenen 33'üncü Uluslararası Konaklama ve Ağırhane Ekipmanları İhtisas (Hotel Ekipman) ile 29. Uluslararası Gıda ve İçecek İhtisas (Food Product) fuarlarının kapıları ziyaretçilere açıldı. Antalya Fuarçılık İşletme ve Yatırım AŞ (ANFAŞ) tarafından ANFAŞ EXPO Center'de gerçekleştirilen ve 310 firma ile 1500'ün üzerinde markanın yer aldığı fuara, Almanya, Rusya, İtalya, İran, Kosova, Suudi Arabistan, Japonya başta olmak üzere 31 ülkeden alım heyeti katıldı. Antalya Valisi Ersin Yazıcı, bu tür organizasyonların bir dünya kenti olan Antalya'ya çok yakıştığını söyledi.

Dünyanın en önemli destinasyonlarından Antalya
Turizmde iyi bir sonbahar dönemi yaşandığını belirten Yazıcı, "Antalya'da her dönem ha-

reketlilik olsun istiyoruz. Türkiye'nin en büyük fuarlarının burada düzenlenmesi önemli. Dünyanın en önemli destinasyonlarından Antalya, kış aylarında fuarlarıyla da söz edilen şehir olmalı" dedi. İyi başlayan ve iyi devam edeceğini düşündükleri bu yılın en az 17 milyon misafir ağırlamayı beklediklerini, Antalya'nın aynı zamanda tarım kenti olduğuna işaret eden Yazıcı, özellikle örtü altı tarımın kentlin lider konumunda olduğunu vurguladı. Kentte yetişen ürünlerin sadece Türkiye geneline değil, dünyanın dört bir yanına gönderildiğini kaydeden Yazıcı, bununla gurur duyduklarını ifade etti. Kepez Belediye Başkanı Hakan Tütüncü, fuarların turizmde yön vermesi, yeni ufuklar çizmesi açısından ülke ekonomisine katkı sağladığını belirtti. ● ANTALYA

Adana'da toplam bin dönüm büyüklüğündeki 3 merayı ıslah edip üreticilerin hizmetine sunarak çiftçilerin yem maliyetlerinin düşürülmesine önemli bir katkıda bulunan Seyhan Belediyesi, evsel süt üreticilerinin sütlerini değerinde alıp üreticilerin pazar sorununu ortadan kaldırdı. Kurulan mandırada hijyenik koşullarda el değmeden pastörize edilen yüksek kalitedeki "Sey-Koop" markalı sütler, paketlenerek piyasadaki eş değerlerinden daha düşük fiyatlarla Seyhan Halk Pazarı'nda ve "Seyhan Halk Süt" büfelerinde halka sunuldu.

Üreticilerin yem maliyetleri ciddi oranda azaltıldı

Yabancı ot ve çalılarla mücadele, toprak tesviyesi gibi çalışmalarla meraların ıslahı gerçekleştirilirken, hayvancılık yapan üreticilerin yem

maliyetlerinin düşürülmesine yönelik olarak mera alanlarında beşli bitki ekimi gerçekleştirildi. Hayvanların otlayabileceği hale geldikten sonra bölgede hayvancılık yapan vatandaşların kullanımı na açılan meralarla, üreticilerin yem maliyetlerinin ciddi oranda azalması sağlandı.

Yem maliyetleri etkiliyor

Kısa süre önce faaliyet gösteren modern mandıra aracılığıyla da bölgedeki süt üreticilerinin yüksek kalitedeki sütleri değerinde satın alınarak, üreticilerin pazar bulma sorunu ortadan kaldırıldı. Yem maliyetlerinin hayvancılığın en önemli girdisi olduğunu vurgulayan Seyhan Belediyesi'nde görev yapan Ziraat Mühendisi Ergin Gökpınar, belediyenin mera ıslahıyla hayvancılık yapan üreticilere önemli bir destek verdiğini kaydetti. ● ADANA

Ekonomik ve siyasi istikrar beklentisi

MTSO Başkanı Ayhan Kızıltan, siyasi ve ekonomik istikrarın herkesin beklentisi oldu-

Kargıcık Projesi fark yaratacak

MTSO Başkanı Ayhan Kızıltan, Mersin Lojistik Merkezi (köyü), Mersin Ana Konteyner Limanı gibi Doğu Akdeniz'i lojistikten dış ticarete, tarımdan sanayiye ve turizmde kadar yeni bir Marmara Bölgesi yapacak projeler planlandığını söyledi. Ancak bu projelerin hala beklendiğini söyleyen Kızıltan,

Mersin girişimcisinin bir araya gelerek aldığı ihale ile Kargıcık Turizm Projesi'nin hayata geçecek olmasının sevindirici olduğunu söyledi. Hayata geçen Türkiye'nin ilk ve tek Tarım-Gıda Teknoparkı olan Mersin Agropark'ın ise gurur projelerinden birisi olduğunu dile getirdi.

ğunu, fiyat istikrarı ve finansal istikrarın da ekonominin bel kemiği niteliği taşıdığına vurgu yaparak, "Rekabet gücümüz devalüasyonlara ezdirilmemelidir. Enflasyonla mücadele 2023'te de en önemli gündem olmalıdır. Biz rakamsal büyüme değil, kaliteli ve üretime dayanan gerçek bir büyüme istiyoruz" şeklinde konuştu.

Dünya ekonomisine entegre bir Türkiye'nin bilimsel temelli bir ekonomik politikayla

hareket etmesi gerektiğinin altını çizen Kızıltan, hukukun üstünlüğünün ekonomi ile doğrudan bağlantılı bir konu olduğunu vurguladı.

Ekonominin reformlarla, yasalarla, desteklerle ülkenin temel gündemi olması gerektiğini söyleyen Kızıltan, "Artık faiz, enflasyon ve kur krizleri akılcı ve tabanın sesine kulak verilerek hayatımızdan çıkmalıdır. İş dünyası umudunu asla kay-

betmez. Kurulan her yeni dünya, fırsatları da beraberinde getirir. Yeter ki ortak akılda buluşalım, birbirimize kulak verelim ve yapay ayrışmalarla ülkemizin enerjisini tüketmeyelim" ifadelerini kullandı.

En büyük sorun, yarım kalan yatırımlar

Kurulan şirket sayısının kapanan şirket sayısından çok daha fazla olduğunu ifade eden Ayhan Kızıltan, Mersin'in, MTSO'nun da büyük destek ve kolaylaştırmalarıyla, gösterdiği vizyonla, yatırımcı dostu bir ortamla şirketlere ve yatırımcılara uygun bir yatırım eko-sistemi yaratmış olduğunu belirtti. Mersin'in sanayi üretiminde yeterli arazisi olmadığını söyleyen Kızıltan, kamuya ait olan tarıma uygun olmayan arazilerin üretime tahsis edildiğinde kentin istihdamına yansıtacağını ifade etti.

Vergi verme oranında Mersin'in Türkiye beşincisi olduğunu dile getiren Kızıltan, "Mersin yatırımlarda verdiğinin karşılığını almıyor. En büyük sorunumuz, yarım kalan yatırımların sayısının çok fazla olması. Çukurova Havalimanı, Akdeniz Sahil yolu, Çeşmeli-Taşucu Otoyol Projesi yarım kalan, bekleyen projeler arasında. Sadece Mersin için değil, bölge ekonomisi için de bu yatırımlar çok önemli" dedi. ● MERSİN

Genç girişimcilere faizsiz kredi desteği başvuru süresi uzatıldı

Çukurova Kalkınma Ajansı'nın (ÇKA) hayata geçireceği 50 milyon TL bütçeli Genç İstihdamı Faizsiz Kredi Desteği Programı'nda başvuru süresi uzatıldı. Kurumdan yapılan açıklamada, faizsiz kredi desteklerinden yararlanmak isteyen girişimcilerin başvurularını 10 Şubat Cuma günü saat 23.59'a kadar Kalkınma Ajansları Yönetim Sistemi üzerinden yapabileceği bildirildi.

Son teslim tarihi değiştirildi

Ayrıca, program kapsamında taahhütname için son teslim tarihi 17 Şubat Cuma saat 17.00 olarak değiştirildi. Program ile üretim ve genç istihdamına katkı sağlamak amacıyla KOBİ'lere, 2 milyon liraya kadar faizsiz kredi desteği verilecek. Toplam bütçesi 50 milyon TL olan program ile işletmelere, 500 bin ve 2 milyon TL arasında, ilk 6 ayı geri ödemesiz

24 ay vadeli faizsiz kredi desteği sağlanacak.

Genç istihdamına destek

Adana'da hazır giyim ve mobilya sektöründe, Mersin'de gıda ve turizm sektöründe faaliyet gösteren işletmelerin, genç istihdamına ve katma değer artışına katkı sağlayacak projeler desteklenecek. Programa başvuru şartları ise şöyle; ÇKA'ya en fazla bir proje için destek başvurusunda bulunulacak, değerlendirme sonucuna göre mali destek alınacak. Adana'da hazır giyim ve mobilya sektörlerinde imalat yapan ya da yapacak olan KOBİ'lerden, Mersin'de gıda ve turizm sektörlerinde faaliyet gösteren ya da gösterecek olan KOBİ'lerden uygun başvuru sahiplerine destek oranı yüzde 100 olacak, proje uygulaması süresi 6 ay olacak. ● ADANA

Tunca ve Meriç nehirleri atık salımından kurtarılıyor

Edirne Belediye Başkanı Recep Gürkan, Edirne İleri Biyolojik Atıksu Arıtma Tesisi'nin ay sonunda hizmete alınacağını belirtti. Edirne'nin bugüne kadar herhangi bir biyolojik arıtma tesisi yapmamış bir kent olduğunu belirten Gürkan, 2015 yılında İller Bankası'yla yaptıkları projeye ileri biyolojik atık su arıtma tesisi inşa etmeyi planladıklarını dile getirdi. Projenin, İller Bankası tarafından çizilmesinin ardından yer temini yaparak Edirne Belediyesi'ne geri ödeme koşuluyla finansman sağladıklarını söyleyen Gürkan, 5 Haziran 2018 tarihinde yani

Dünya Çevre Günü'nde tesislerin temelini attıklarını ifade etti.

51 bin metreküpe çıkacak

Planlarının tesisi geçen ay sonunda hizmete almak olduğuna dile getiren Gürkan, "Şimdi yaklaşık 20 gün sonra tesise ilk atık suları vermeye başlayacağız. Şu anda sözleşmeli firmamız gece gündüz çalışıyor. Bu tesis 2033 yılına kadar günlük yaklaşık 39 bin metreküp atık suyu arıtacak. Daha sonraki aşamada da günlük yaklaşık 50-51 bin metreküp suyu arıtacak şekilde planlandı" diye konuştu.

"Genç ve kadın üretici sayımız artıyor"

Türkiye Süs Tavukları ve Bahçe Hayvanları Federasyonu Yönetim Kurulu Başkanı Özcan Çetin, yılda bir defa düzenlenen ulusal yarışta derece alan kümes hayvanlarının ve yumurtalarının 2 katın üzerinde değerlendirildiğini söyledi. Çetin, 6'nı Ulusal Kümes Hayvanları Yarışması'nın düzenlendiği Afyonkarahisar'ın Sandıklı ilçesinde federasyonun 2018'den beri ulusal yarış yaptığını ve Avrupa Konfederasyonunda bulunduğunu ifade etti.

Türkiye'de ulusal yarışlardaki kümes hayvanları ve bahçe hayvan sayılarının sürekli arttığını dile getiren Çetin, "2018'de ilk yarışımıza 400'ün üzerinde hayvanla başladık.

Bugün bu sayı bin 500'ü buldu. Yani, her yıl yaptığımız ulusal yarışa katılan hayvan sayısı sürekli artıyor. Bu rakam gerçekten çok iyi. Dolayısıyla ülke olarak süs tavuğu ve bahçe hayvanları yetiştiriciliğinde iyi noktalara gidiyoruz. Özellikle genç ve kadın üretici sayımız sürekli artıyor" dedi.

AKİB, yaş meyve sebze ihracatının yüzde 46'sını gerçekleştirdi

Akdeniz Yaş Meyve Sebze İhracatçıları Birliği (AKİB) Başkanı Ferhat Gürüz, 2022'de 2021 yılına göre ihracatta yüzde 10 artış sağlayan AKİB'in Türkiye geneli yaş meyve sebze ihracatının yüzde 46'sını gerçekleştirdiğini açıkladı. Geçen yıl ihracat hacminde en yüksek artış karpuz, kayısı ve şeftalide yakalandı.

Akdeniz Yaş Meyve Sebze İhracatçıları Birliği (AKİB) Yönetim Kurulu Başkanı Ferhat Gürüz, 2022 yılında Türkiye'nin yaş meyve sebze ihracatının 2.95 milyar dolara ulaştığını, bu dönemde AKİB olarak 1.37 milyar dolarlık ihracata imza attıklarını açıkladı.

AKİB Başkanı Ferhat Gürüz, 2022'de 2021 yılına göre yüzde 10 artış sağlayan AKİB'in Türkiye geneli yaş meyve sebze ihracatının yüzde 46'sını gerçekleştirdiğini ifade etti. Türk yaş meyve sebze sektörünün geçen yıl 4 milyon 969 bin ton ürünü uluslararası pazarlarda değerlendirildiğini kaydeden Gürüz, dünya ticareti için çok zor geçen 2022'de üretim gücünü ve coğrafi konum avantajını korumayı başaran sektörün, Aralık ayını 416 milyon dolarlık ihracatla geçtiğini ve yıllık ihracatın 2 milyar 951 milyon dolar değere ulaştığını ifade etti.

Bereketli topraklara ve zengin tarımsal ürün çeşitliliğine sahip Çukurova'nın bu yıl da yaş meyve ve sebze ihracatının lokomotif olduğunu söyleyen Gürüz, en fazla yaş meyve sebze ihraç eden illerin başında 703.9 milyon dolar değer ile Mersin'in yer aldığını dile getirdi. Hatay'ın 480.2 milyon dolar değer ile üçüncü ve Adana'nın 150.9 milyon dolar değer ile altıncı sırada geldiğini belirten Gürüz, "Türkiye'nin yaş meyve sebze ihracatında en önemli ürün grubunu oluşturan narenciyede de toplam 904 milyon dolarlık dış satımın yüzde 74'ünü AKİB ola-

rak biz gerçekleştirdik" diye konuştu.

Tarım müşavirliği modeli rekabetçiliği güçlendirecek

Başkan Ferhat Gürüz, 2022 yılında sektörün en önemli kazanımının tarım müşavirliği modelinin kabulü olduğunu söyledi. Pestisit kalıntısı, yasaklı ve ruhsatsız zirai ilaç kullanımı ile mücadele için önerdikleri yetkilendirilmiş ve sorumlu denetçiler projelerinin Tarım ve Orman Bakanlığınca tarım müşavirliği modeli ile yeni yılda hayata geçecek olmasının kalıntı sorununu ortadan kaldıracığını, ihracat pazarlarında rekabetçiliği önemli ölçüde güçlendireceğini ifade etti.

Tarım müşavirliği müessesesinin ülke kaynaklarının en verimli şekilde değerlendirilmesini sağlayacağını vurgulayan Gürüz, gereksiz ilaç kullanımını denetim altına alarak ekolojik yaşama ve insan sağlığına büyük fayda sağlayacağını, izlenebilir, güvenli ve kaliteli üretimi artırarak israfı önleyeceğini dile getirdi.

463.5 milyon dolar ihracatta mandalina birinci oldu

"Yurt dışı pazarlarına yönelik hamleler yaptık"

Sektörün en önemli pazarı olan Rusya ile ticari ilişkileri güçlendirmeye yönelik çalışmalara yerlerini eklediklerini kaydeden Başkan Gürüz, Malezya'ya yönelik portakal ihracatını başlatmak için hamleler yaptıklarını, Suudi Arabistan pazarında yakaladıkları ivmeyi daha yukarılara taşımamanın

gayretini gösterdiklerini belirtti. Türkiye'den Malezya'ya portakal ihracatını başlatmak için yapılan çalışmalar kapsamında, bu ülkeden gelen teknik heyetin, çeşitli firmaların paketleme tesislerini ve bahçeleri incelediğini söyleyen Gürüz, bölgedeki yaş meyve sebze ihracatçılarının, AKİB'in Mersin'de düzenlediği Gıda Alım Heyeti etkinliğinde Suudi Arabistan'ın önemli ithalatçılarına yönelik kapsamlı pazarlama faaliyetleri yaptıklarını belirtti. Türkiye ile Suudi Arabistan arasındaki ikili ilişkilerin yarattığı olumlu havanın ticaretlerine de yansımaları olduğunu dile getirdi.

● MERSİN

En fazla ihracat 1.1 milyar dolar ile Rusya'ya yapıldı

Türk yaş meyve sebze sektörünün 2022 yılındaki ihracat performansını ürün gruplarına ve ülkelere göre değerlendiren Başkan Ferhat Gürüz, 2021 yılında en çok ihraç ettikleri ürün listesinde 463.5 milyon dolar değer ile mandalinaların birinci olduğunu, 377.4 milyon dolar değer ile domatesin ikinci, 272.6

milyon dolar değer ile limonun üçüncü sırada yer aldığını ifade etti.

Söz konusu dönemde ihracat hacminde en yüksek artışları karpuz, kayısı ve şeftalide yakaladıklarını söyleyen Gürüz, "2022 yılında sektörümüzün en fazla yaş meyve sebze ihraç ettiği ülkelere baktığımızda ilk

sırada yüzde 10 artış ve 1.1 milyar dolar değer ile Rusya yer aldı. Bu ülkeyi 243.6 milyon dolar değer ile Almanya ikinci, 201 milyon dolar değer ile Ukrayna üçüncü sıradan takip etti. Bu dönemde ihracat hacminde en güçlü artışları sağladığımız ülkeler Suudi Arabistan, İsrail ve Polonya oldu" değerlendirmesinde bulundu.

DENEYAP gençleri geleceğe hazırlıyor

Karabük'te DENEYAP Teknoloji Atölyeleri'ne giren öğrenciler, yapay zekadan siber güvenliğe, robotik kodlamadan havacılık alanına kadar aldıkları eğitimlerle hem kültürel hem bilimsel açıdan zenginleşiyor. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Gençlik ve Spor Bakanlığı, TÜBİTAK ile Türkiye Teknoloji Takımı Vakfı (T3 Vakfı) iş birliğiyle başlatılan DENEYAP Teknoloji Atölyeleri'nde hafta sonları derslere katılan 160 genç, "Milli Teknoloji Hamlesi" vizyonunu kapsamında geleceğin teknolojilerine hazırlanıyor. Karabük Gençlik Merkezi'nde 12 yıldır gençlik lideri olarak görev yapan Cem Kadir Ovalı, yaklaşık bin 500 öğrenci arasından seçilen gençlere, iki grupta eğitim verdiklerini belirtti. Ovalı, üretim ve tasarım kategorisinde çalışmalarını sürdürdüklerini anlatarak, "Çocuklarımızın malzemenin nasıl tasarlanacağı, sonrasında üretim şeklinin nasıl olacağıyla ilgili bilgileri veriyoruz. Sorunla karşılaştıkları zamanlar için kriz yönetimi eğitimi alıyorlar" dedi. ● KARABÜK

54 ülkeye 377 milyon dolarlık domates ihracatı

Türkiye'den 2022'de yapılan domates ihracatı, 2021 yılına göre yaklaşık yüzde 4 artarak 377 milyon 418 bin dolara yükseldi. Güneydoğu Anadolu İhracatçı Birlikleri verilerine göre ihracatçıları, 2021 yılında Romanya, Ukrayna, Bulgaristan, Almanya, İngiltere, Çekya, İsviçre, İspanya, Kazakistan, Letonya, Rusya, Polonya ve Malezya'nın da aralarında olduğu 54 ülkeye 526 bin 703 ton domates sattı. Domatesten 2022 yılında ülkeye 377 milyon 418 bin dolar döviz girdisi sağ-

layan ihracatçıları, 2021'de 362 milyon 993 bin dolar olan ihracatı 2022'de yaklaşık yüzde 4 artırmış oldu.

Romanya ilk sırada

Türkiye'nin en çok domates ihracatı yaptığı ülkelerin başında Romanya bulunuyor. Türkiye, Romanya'ya geçen yıl 65 milyon 228 bin dolarlık domates sattı. Romanya'yı 45 milyon 320 bin dolarla Ukrayna ve 38 milyon 113 bin dolarla Bulgaristan izledi. Sera Yatırımcıları ve Üreticileri Birliği Başka-

nı Müslüm Yanmaz, domates ihracatının 2021 yılına göre göre artmasının sevindirici olduğunu ancak istedikleri rakama ulaşamadıklarını söyledi.

Rusya pazarındaki daralmanın ihracat rakamlarındaki istedikleri artışın gerçekleşmesine engel olduğunu anlatan Yanmaz, "Geçtiğimiz yıllarda Rusya Federasyonu'na yapılan ihracat açık ara öndeydi. Rusya'ya her yıl 200 milyon dolara yakın ihracat yaparken, 2022'de maalesef 33 milyon dolarda kaldık" dedi.

Endüstriyel mutfakta dünyayla yarışıyoruz

Ticaret Bakan Yardımcısı Rıza Tuna Turagay, endüstriyel mutfak sektöründe ihracatın sevindirici boyutta olduğunu belirtti. Endüstriyel Mutfak, Çamaşırhane, Servis ve İkram Ekipmanları Sanayicileri ve İşadamları Derneği (TUSİD) tarafından düzenlenen ikinci Büyük Sektör Buluşması, Kundu Turizm Merkezi'ndeki bir otelde başladı. Bakan Yardımcısı Turagay, sektörün üretimini ve ihracatını her yıl artırdığını belirterek, gurur verici bir tablo ile karşılaştıklarını söyledi.

Sektörün dünya pazarında önemli bir aşamaya geldiğini vurgulayan Turagay, şöyle devam etti: "Nereye gitem orada gördüğüm ürünler yerli mi yoksa yabancı markalar mı diye bakıyorum. Çünkü yerli ürünleri her yerde görür hale geldik. Sektörün ihracatı gurur verici boyutta. Ticaret Bakanlığı olarak sanayicimizi haksız rekabete, düşük faturalı ithalata karşı korumak ve aynı zamanda ihraç mallarının en uygun şekilde pa-

zarlanması için buradayız."

Mutfak sektöründe özellikle turizmin önemli olduğuna işaret eden Turagay, özellikle bu yıl turizm sektörünün yeni bir rekora imza atmasının beklendiğini söyledi. Bu yıl için 60 milyon ziyaretçi, 56 milyar dolar turizm geliri hedeflendiğini dile getiren Turagay, "Yeni yatak kapasitesi demek yeni restoranlar, yeni oteller demek, sektöre olan talebin artması demek, bu da üretim gücümüzün ve ihracat potansiyelimizin artması demek" ifadesini kullandı.

DÖVİZ KURLARI

KURLAR	DÖVİZ ALIŞ	DÖVİZ SATIŞ	EFEKTİF ALIŞ	EFEKTİF SATIŞ
ABD Doları	18.7701	18.8039	18.7570	18.8321
Avustralya Doları	13.1434	13.2292	13.0890	13.3085
Danimarka Kronu	2.7291	2.7425	2.7272	2.7488
Euro	20.3329	20.3695	20.3187	20.4001
İngiliz Sterlini	23.1189	23.2394	23.1027	23.2742
İsviçre Frangı	20.4448	20.5760	20.4141	20.6069
İsveç Kronu	1.8087	1.8274	1.8074	1.8316
Kanada Doları	14.0248	14.0881	13.9729	14.1416
Kuveyt Dinarı	61.1066	61.9062	60.1900	62.8348
Norveç Kronu	1.9026	1.9154	1.9013	1.9198
Suudi Arabistan Riyali	4.9968	5.0058	4.9593	5.0433
Japon Yeni	14.4363	14.5319	14.3828	14.5871
Bulgar Levası	10.3376	10.4728	10.3376	10.4728
Rumen Leyi	4.0978	4.1514	4.0978	4.1514
Rus Rublesi	0.2712	0.2748	0.2712	0.2748
İran Riyali	0.0444	0.0450	0.0444	0.0450
Çin Yuam	2.7603	2.7964	2.7603	2.7964
Pakistan Rupisi	0.0813	0.0824	0.0813	0.0824
Katar Riyali	5.1081	5.1749	5.1081	5.1749
Güney Kore Wonu	0.0151	0.0153	0.0151	0.0153
Azerbaycan Yeni Manatı	10.9794	11.1230	10.9794	11.1230
BAE Dirhemi	5.0816	5.1481	5.0816	5.1481

T.C. MERKEZ BANKASI

DİĞER DÖVİZLER	TL KARŞILIĞI
Arjantin Pesosu	0.10295
Brezilya Reali	3.6832
Çek Korunası	0.84783
Endonezya Rupisi	0.00125
Güney Afrika Randı	1.1029
Hindistan Rupisi	0.2311
Hong Kong Doları	2.4008
Irak Dinarı	0.01287
Macar Forinti	0.05143
Malezya Ringgiti	4.3554
Meksika Pesosu	1.0087
Mısır Lirası	0.63261
Polonya Zlotisi	4.3225
Singapur Doları	14.2547
Suriye Lirası	0.00748
Tayland Bahtı	0.57103
Ürdün Dinarı	26.4625
Yeni İsrail Şekeli	5.5631

ÇAPRAZ KURLAR	
Avustralya Doları	1.4247
Danimarka Kronu	6.8671
İsviçre Frangı	0.916
İsveç Kronu	10.33
Japon Yeni	129.71
Kanada Doları	1.3365
Norveç Kronu	9.8413
Suudi Arabistan Riyali	3.7564
Euro	1.0833
İngiliz Sterlini	1.2338
Kuveyt Dinarı	3.2739

TCMB TARAFINDAN DÜN SAAT 15.30 İTİBARIYLA
AÇIKLANANGÖSTERGE KURLARDIR

SERBEST PİYASA

DÖVİZ FİYATI	ALİŞ	SATIŞ	PARİTELER	
Dolar	18.7351	18.8091	EUR/USD	1.09
Euro	20.2234	20.4607	USD/JPY	128.22
İsviçre Frangı	20.2967	20.6851	USD/CHF	0.91
İngiliz Sterlini	23.0052	23.3784	GBP/USD	1.24
Japon Yeni	14.6300	14.7000	EUR/GBP	0.88
S. Arabistan Riyalı	4.9911	5.0162	LİBÖR	
İsveç Kronu	1.8271	1.8363	1ay	4.48571
Norveç Kronu	1.9091	1.9187	3ay	4.80771
Danimarka Kronu	2.7336	2.7473	6ay	5.10800
Avustralya Doları	13.0698	13.2747	12ay	5.36414
Kanada Doları	13.9920	14.0777		

ALTIN FİYATI	ALİŞ	SATIŞ
24 Ayar Altın	1,177,469	1,183,553
22 Ayar Altın	1,070.83	1,082.67
18 Ayar Altın	859.02	886.46
14 Ayar Altınb	670.74	691.44
22 Ayar Tel Bil.	1,048.01	1,123.54
Cum. Altını	7,865	7,904
Cum. Çey. Altın	1,852.99	1,899.32
Reşat Lira	8,103	8,143
Altın ons (dolar)	1,896.68	1,925.94

www.dunya.com

KAZANDIRANLAR

Günlük getiri(%)	
Martı Otel	10.00
Duran Doğan Basım	10.00
Berkosan Yatırım	9.99
Oncosem Okolojik Sistemler	9.99
Flap Kongre Toplantı Hiz.	9.98
Beyaz Filo	9.97
SDT Uzay Ve Savunma Teknolojileri	9.96
Söke Değirmencilik	9.95
PC İletişim ve Medya Hizmetleri	9.95
Ceo Event Medya	9.94
Yeşil Yatırım Holding	9.94
Tapdı Oksijen Özel Sağlık.	9.93

KAYBETTİRENLER

Günlük getiri(%)	
Atlantis Yatırım Holding	-8.92
Diriteks Diriliş Tekstil	-6.82
Zedur Enerji	-6.51
Umpaş Holding	-5.42
Cosmos Yat. Holding	-4.08
Senkron Siber Güvenlik Yazılım	-4.06
Peker GMYO	-3.76
Kervansaray Yat. Holding	-3.70
Gelecek Varlık Yönetimi	-3.42
Global Yat. Holding	-3.39
MMC San. Ve Tic. Yat.	-3.39
BMS Birleşik Metal	-3.38

PAHALI

Endekse göre (%)	
Oncosem Okolojik Sistemler	41.34
SDT Uzay Ve Savunma Teknolojileri	41.24
Pardus Girişim	29.67
Berkosan Yatılım	26.77
Armada Bilgisayar	26.61
Prizma Press Matbaacılık	22.91
Girişim Elektrik Sanayi	22.33
Konfrut Gıda	19.69
Kuyas Yatırım	17.69
Oyak Çimento	17.27
Gitmat Mağazacılık	16.83
Bosch Fren Sistemleri	16.83

UCUZ

Endekse göre (%)	
Diriteks Diriliş Tekstil**	-27.30
Politeknik Metal*	-23.14
Ulusal Faktoring*	-22.34
İş Bankası (Kur.)	-20.76
Ayes Çelik Hasır Ve Çit	-20.18
Makim Makina Teknolojileri*	-17.82
Balatacılar Balatacılık	-15.98
QNB Finans Fin. Kir.	-15.80
Tera Yatırım Menkul	-15.09
Atlantis Yatırım Holding**	-14.62
EYG Gayrimenkul	-14.12
Katmerciler Ekipman*	-13.43

DİP

1 yıllık dibine yakınlık	
Re-Pie Py Fırsat GMYF	0.00
QNB Finans Fin. Kir.	0.00
Ayes Çelik Hasır Ve Çit	0.00
Diriteks Diriliş Tekstil	0.00
İşbir Holding	0.00
Atlantis Yatırım Holding	3.86
Politeknik Metal	4.99
RE-PIE Avrasya.	5.56
Galatasaray Sportif	7.95

ZİRVE

1 yıllık zirvesine yakınlık	
Berkosan Yatılım	0.00
Info Yatırım	0.00
Euro Yatırım Holding	0.00
Gedik Y. Men. Değ.	0.00
Flap Kongre Toplantı Hiz.	0.00
Etiler Gıda	0.00
Beyaz Filo	0.00
Prizma Press Matbaacılık	0.00
İntema	0.00
İş Bankası (B)	0.00

BORSA İSTANBUL - BIST 100

GÜNLÜK KAPANIŞ BÜLTEN 18/01/2023	Son kapanış	Günlük İşlem hacmi	Ağırlık ortalama fiyat	Günlük en düşük	Günlük en yüksek	günlük getiri (%)	Yılbaşından getiri (%)	Destek	Direnç	STCH	RSI	MOM	CCI
Akbank	17.36	4,193,020,406	17.52	17.10	17.93	-0.91	-11.20	17.25	17.50	7779	45.97	87.02	-37.47
Akfen GMYO	4.61	299,168,241	4.68	4.60	4.76	-1.71	-12.69	4.45	5.20	81.91	42.81	86.33	-40.49
Aksa	82.55	117,812,856	82.34	81.55	83.40	0.55	-10.22	79.00	87.00	96.49	49.24	93.07	4.36
Aksa Enerji	41.38	354,656,438	41.70	41.18	42.30	-0.91	-11.96	41.00	45.50	92.63	42.06	83.33	-13.23
Alarko GMYO	67.50	92,515,970	68.54	67.20	69.90	-1.89	-19.45	45.50	69.00	81.51	40.47	84.06	-45.40
Alarko Holding	72.75	753,629,909	73.22	71.80	74.75	0.90	-11.28	66.00	81.00	84.86	43.65	85.79	-19.32
Albaraka Türk	3.02	612,516,488	2.98	2.93	3.08	2.72	-9.85	2.50	3.45	74.42	45.61	85.31	-32.94
Alkım Kimya	35.14	52,976,034	35.24	34.76	35.76	-0.34	-10.31	32.00	39.00	92.94	42.25	87.41	-18.61
Anadolu Efes	57.50	317,865,737	58.56	57.20	60.15	0.70	-15.13	44.00	62.00	41.87	38.26	84.75	-55.62
Anadolu Grubu Holding	96.85	74,588,438	97.01	95.70	98.15	1.10	-12.27	90.00	105.00	69.90	44.42	87.17	-40.68
Anadolu Isuzu	182.40	392,294,473	181.08	171.80	188.50	6.42	-21.18	177.50	200.00	81.93	40.10	73.37	-15.05
Arçelik	114.30	1,899,859,346	116.81	113.10	120.40	-0.61	1.87	93.00	115.00	86.37	57.73	106.42	48.44
Aselsan	63.05	9,402,410,672	63.08	61.30	64.45	7.05	1.45	59.00	66.00	82.84	58.68	106.41	51.70
Aydem Enerji	22.90	130,718,527	23.00	22.68	23.34	0.44	-13.45	17.50	23.00	50.00	42.63	82.91	-62.73
Bagfaş	35.46	75,490,171	36.14	35.22	37.06	-0.06	-11.62	30.50	39.50	74.13	38.93	81.89	-22.76
Başkent Doğalgaz GMYO	17.91	92,787,003	18.07	17.86	18.32	-0.67	-16.15	17.50	21.25	80.49	39.40	80.82	-47.11
Bera Holding	26.00	186,257,200	26.01	25.46	26.48	0.93	-13.62	18.25	29.00	83.51	43.53	79.08	-26.55
Bim Mağazalar	134.40	1,130,376,103	133.37	131.00	135.20	2.05	-1.83	127.50	137.50	81.22	54.45	96.83	28.98
Biotrend Çevre ve Enerji	17.21	64,516,115	17.48	17.14	17.81	-0.98	-9.18	13.50	17.25	79.87	47.88	88.08	12.93
Borusan Yat. Paz.	1009.80	99,159,492	1010.55	987.50	1048.00	1.01	-13.10	800.00	1025.00	78.05	44.49	76.79	-27.00
Bursa Çimento	5.72	74,950,600	5.75	5.55	5.90	-0.87	-7.59	5.10	6.00	81.60	47.19	93.01	-33.72
Coca Cola İçecek	200.50	98,360,353	199.79	196.30	201.50	2.66	-1.91	192.50	202.50	92.48	54.25	96.72	40.12
Çemtaş	55.55	74,448,751	55.98	54.90	56.90	-0.27	-13.20	34.50	58.00	88.33	47.43	91.22	-24.82
Cimsa	92.45	165,242,620	92.48	90.85	94.40	-0.11	-7.92	89.00	93.00	87.28	50.98	97.68	-7.42
Doğan Holding	10.20	1,344,043,936	10.35	10.11	10.56	-2.11	-3.59	6.40	10.25	83.33	53.57	102.20	-27.99
Doğuş Otomotiv	164.70	684,800,412	160.31	156.40	165.60	4.31	-15.97	155.00	167.50	78.23	50.21	95.26	-38.58
Eczacıbaşı İlaç	29.10	143,814,258	28.95	28.26	29.52	0.76	-9.68	23.25	29.50	88.26	48.31	86.87	-23.88
Ege Endüstri	6232.00	740,063,676	6068.73	5789.60	6299.90	7.74	0.63	2400.00	6250.00	74.54	58.83	116.66	-15.98
Emlak Konut GMYO	8.42	3,948,143,498	8.52	8.32	8.67	-1.98	-3.55	4.50	8.50	60.82	52.30	104.73	-41.80
Enerjisa Enerji	34.28	1,020,110,284	34.78	33.98	35.50	-0.98	-4.94	19.50	34.50	91.94	56.84	108.83	30.32
Enka İnşaat	32.54	3,530,195,446	33.22	32.14	34.02	-0.79	-1.81	19.50	33.00	67.18	56.10	121.69	-3.78
Erbosan	165.00	56,614,271	165.45	163.00	168.70	0.36	-11.58	157.50	170.00	84.62	45.63	86.61	-28.51
Ereğli Demir Çelik	40.58	8,981,041,055	41.02	40.46	41.50	-0.78	-1.65	37.00	41.00	85.31	50.66	96.34	8.95
Europen Endüstri	12.60	137,772,466	12.22	11.56	12.70	8.81	2.86	12.50	16.50	89.27	51.97	96.18	114.42
Fenerbahçe Futbol	61.40	126,890,936	61.59	60.50	62.20	-0.24	-15.78	59.00	71.00	66.75	38.97	82.92	-60.21
Ford Otosan	514.10	1,541,769,746	513.56	504.90	520.30	0.61	-1.98	445.00	550.00	95.32	60.47	106.33	47.56
Galata Wind Enerji	21.06	127,428,179	20.39	19.90	21.06	5.41	-7.47	19.25	22.75	87.65	46.98	88.56	-5.31
Garanti Bankası	25.44	1,490,491,653	25.69	25.08	26.30	0.16	-15.31	24.50	26.00	68.07	42.33	85.37	-47.90
Girişim Elektrik Sanayi	252.80	1,156,530,913	256.35	246.00	263.60	4.25	6.17	250.00	260.00	94.86	58.27	97.98	117.74
Global Yat. Holding	10.53	219,849,992	10.80	10.43	11.15	-3.39	-6.23	10.50	11.25	55.86	46.09	80.69	-27.05
GSD Holding	3.62	142,765,989	3.66	3.59	3.73	0.28	-13.40	3.60	3.65	76.92	47.50	87.23	-29.04
Gübre Fabrik.	305.80	2,109,111,330	306.49	295.90	312.90	3.49	15.70	132.50	310.00	90.00	68.63	123.91	120.84
Hektaş	38.34	320,496,639	38.03	37.20	39.48	1.75	1.91	38.00	38.50	87.40	53.99	89.33	90.57
İpek Doğan Enerji	37.02	423,543,734	37.87	36.94	38.68	0.00	6.07	37.00	37.50	84.77	57.04	101.26	128.44
İskenderun Demir Çelik	33.80	59,431,981	33.76	33.42	34.04	0.30	1.50	27.00	34.50	90.63	55.56	100.90	48.10
İş Bankası (C)	11.38	2,580,366,871	11.45	11.14	11.72	-0.26	-10.88	10.75	11.50	79.00	47.89	89.18	-33.89
İş Fin.Kir.	6.71	105,143,541	6.77	6.61	6.90	-0.89	-17.16	6.70	8.30	60.08	37.59	82.84	-54.10
İŞ GMYO	12.14	797,035,270	11.96	11.58	12.28	3.50	14.10	10.75	18.00	96.75	65.24	109.57	201.53
Jantasa Jant Sanayi	128.50	114,713,921	128.24	125.00	132.90	1.90	-10.39	107.50	140.00	84.95	97.04	91.65	-2.27
Kardemir (D)	19.42	4,357,611,078	19.47	19.10	19.70	-0.92	7.95	18.50	19.50	74.94	58.32	102.43	106.57
Karsan Otomotiv	11.36	704,809,705	11.37	10.93	11.76	4.70	-9.05	9.30	12.00	85.90	47.64	83.84	21.65
Kerevitaş Gıda	14.70	98,615,471	14.57	14.23	14.90	2.44	-16.00	11.25	14.75	68.37	47.10	96.84	-47.16
Kiler Holding	27.96	55,113,635	27.80	27.28	28.58	1.67	2.64	23.75	28.00	73.42	54.01	98.80	109.49
Kimteks Poliüretan	116.50	228,028,689	116.98	114.40	120.90	-1.60	-0.77	82.00	117.50	87.65	52.82	88.93	91.24
Kızılbük GYO	29.14	421,788,979	28.83	27.42	29.48	6.04	2.25	21.50	34.00	86.17	60.80	94.00	124.44
Koçer Çelik	18.42	106,332,972	18.61	18.34	18.93	-1.13	-12.29	10.50	21.50	78.44	44.55	84.26	-14.52
Koç Holding	77.50	2,468,502,080	77.47	76.40	78.65	0.52	-7.41	69.00	78.00	90.07	55.07	101.51	-2.59
Kontrolmatik Teknoloji Enerji	161.60	217,305,503	164.03	160.10	167.30	-2.94	2.08	150.00	162.00	91.60	53.51	92.77	95.45
Kordsa Teknik Tekstil	87.30	151,545,547	86.68	85.05	88.25	1.33	-9.72	59.00	88.50	94.92	51.80	98.53	0.12
Koza Altın	565.00	6,139,310,188	575.77	559.00	588.90	1.58	0.00	207.50	600.00	72.33	54.82	107.29	-6.32
Koza Madencilik	56.55	1,630,061,648	56.01	53.35	58.50	5.70	5.50	30.50	57.00	92.17	61.08	101.10	108.43
Mavi Giyim	120.70	179,783,212	119.64	117.20	120.90	1.77	-8.70	120.00	122.50	74.56	50.42	93.57	-36.66
Migros Ticaret	146.00	531,976,188	143.14	137.90	146.30	5.95	-0.34	140.00	152.50	93.43	60.02	98.06	66.06
Net Holding	12.42	55,205,032	12.41	12.27	12.57	0.49	-17.48	12.25	15.00	60.09	36.65	78.16	-55.58
Odaş Elektrik	9.02	1,819,849,762	9.16	8.86	9.37	2.04	-19.82	8.30	11.00	60.52	37.82	78.64	-53.34
Otokar	1030.00	415,114,509	1016.19	953.90	1046.10	8.31	-0.77	960.00	1050.00	91.50	59.15	106.27	37.42
Oyak Çimento	24.14	949,942,638	23.07	21.78	24.28	9.33	14.84	20.25	24.25	97.01	66.49	112.70	170.49
Pasifik GYO	8.67	143,916,541	8.74	8.56	8.91	-0.91	-3.02	8.60	8.80	81.63	50.35	93.93	61.90
Pegasus	516.00	1,952,048,247	512.16	504.70	520.00	2.50	7.50	510.00	520.00	97.29	62.76	101.78	136.80
Petkim	18.24	4,424,758,991	18.48	18.15	18.83	-0.98	-8.62	15.00	18.25	84.20	48.99	94.17	-26.23
Sabancı Holding	41.62	2,417,890,126	41.97	40.98	42.50	-0.48	-7.68	41.50	42.00	87.71	50.85	98.86	-18.98
Sasa Polyester	123.00	898,860,908	119.27	114.00	125.00	5.85	11.82	117.50	135.00	81.94	58.86	99.85	119.80
Selçuk Ecza Deposu	36.14	49,310,775	36.39	35.92	36.72	0.11	-10.77	25.00	38.50	54.52	50.50	104.69	-64.47
Sinpaş GMYO	3.22	242,339,454	3.26	3.21	3.33	-1.83	-8.26	3.20	3.55	85.96	43.79	86.56	-17.87
Smart Güneş Enerjisi Teknolojileri	89.90	245,655,544	90.71	85.50	93.00	1.12	3.04	80.00	102.50	94.65	53.08	93.65	122.52
Şekerbank	2.88	733,532,878	2.88	2.82	2.94	2.13	-5.88	2.75	3.05	85.71	51.84	91.14	11.58
Şişe Cam	43.38	3,116,595,082	43.56	42.92	44.16	-0.87	1.07	41.50	43.50	92.20	56.58	105.50	40.73
Şok Marketler Ticaret	27.10	258,566,180	27.00	26.28	27.48	3.67	-3.08	24.00	27.50	62.84	53.90	96.24	33.39
T. Halk Bankası	11.99	1,050,185,671	12.19	11.86	12.54	-2.12	-9.78	10.25	12.00	85.61	50.24	84.85	4.37
T.S.K.B.	4.62	754,509,414	4.49	4.24	4.62	8.20	5.72	4.20	4.65	96.04	59.12	95.45	94.32
TAV Havalimanları	88.70	599,386,003	89.60	88.20	91.30	-1.22	-5.13	82.00	90.00	85.92	51.03	94.01	16.06
Tekfen Holding	45.42	831,826,276	45.71	44.70	46.60	0.89	-7.80	45.00	45.50	80			

Kripto paralarda boğa rallisi mi geliyor?

Son 1 yıldır yatırımcısına resmen işkence eden kripto paralar hayat belirtisi gösterdi. Bitcoin kısa sürede 16 bin dolarlardan 21 bin doların üzerine çıktı. Peki kripto paralarda başlayan yükseliş hareketi devam edecek mi?

Paranın Rotası

Ufuk KORCAN
ukorcan@gmail.com

Türkiye’de kripto paralara yatırım yapan çok ciddi bir kitle var. GateTR’nin raporuna göre, Türkiye’de nüfusun yüzde 4.5’ine denk gelen 4 milyona yakın insan kripto paralarla ilgili. Bunun en büyük nedeni ise yüksek enflasyon karşısında insanların paralarını koruma içgüdüğü. Enflasyona karşı kriptoların bir koruma aracı olup olmadığı ise ayrı bir tartışma konusu. Çünkü herhangi bir düzenlemenin bulunmadığı, hem aşağı hem de yukarı yönlü dalgalanmaların çok yüksek olduğu bir enstrüman bir o kadar riskli. Paranız bir anda sıfırlanabileceği gibi yükseliş dönemlerinde bakiyenize sıfırlar da ekleyebiliyorsunuz.

Felaket üzerine felaket

Son 1 yılda yaşananların bir hatırlayalım... ABD Merkez Bankası’nın (Fed) enflasyonla mücadele kapsamında parasal genişlemede frene basıp faiz artırımlarına başlaması, Rusya-Ukrayna arasındaki gerginliğin sıcak savaşa dönmesi, Terra’nın çöküşüyle Luna’nın bir anda 110 dolarlardan bol sıfırlı cent’e düşmesi, bazı kripto fonlarının batması, dev kripto borsalarından FTX’in iflası, ardından Solana’da yaşanan deprem. Kripto paralara nefes aldırmayan peş peşe gelen bu haberler fiyatları da yerle bir etti. Bitcoin tarihi zirvesinden yüzde 75 gerilerken çok sayıda alt coine yüzde 95 civarı kayıplar yaşandı.

Bunları sakın yapmayın!

Aslında bu sert hareketler tek başına kripto paraların ne kadar riskli olduğunu ortaya koyuyor. Dolayısıyla kripto paralara yatırı

rı yapanların buraya ayıracakları para toplam birikimlerinin küçük bölümü olmalı ve ayracağınız bu paraya ihtiyacınızın olmaması gerekir. Çünkü olası sert geri çekilmeler sonrası uzun süre beklemek zorunda kalabilir-

siniz. Ayrıca kredi ile işlem yapmamak ve kaldıraçlı işlemlerden uzak durmak yine büyük kayıplarla karşılaşmanızın önüne geçecektir. Gelelim piyasadaki son hareketlere. Bitcoin 16 bin dolar seviyelerinden kısa sürede 21 bin doların üzerine çıktı. Fed’in faiz artırımlarının sonuna geldiğine yönelik beklentilerin kuvvetlenmesi. Ancak son yıllarda yaşanan onca olumsuz gelişme ve fiyat düşüşü kriptolara olan güveni ciddi anlamda sarsmış durumda. Bu güvenin geri kazanılması zaman alacaktır. Yani güvenin artmadığı bir ortamda yaşanan olası yükselişler zayıf kalabilir.

Bitcoin’de kritik seviye: 21.500 dolar

Bitcoin, 16 bin dolarlı seviyelerden oldukça kısa bir sürede 21 bin 500 dolar seviyesinde bulunan son derece kritik direnç noktasına kadar bir yükseliş yaşadı. Yukarı hareketlerin devamı bu noktanın hacimli kırılıp üzerinde hacimli kapanışlar yapılması şart. Çünkü şu ana kadar olan yükselişler tamamen FTX olayıyla yaşanan düşüşün bir tepki alımı niteliğinde. 21 bin 500 dolar direnci kırıldığı takdirde 21 bin 900 ve 22 bin 800 dolar seviyeleri ara direnç noktası konumunda. Bu noktanın üzerinde ise paritede boğa söylemlerinin yoğunlaşabileceği 25 bin -25 bin 500 dolar direnç bölgesi var. Bu bölge de hacimli kırılırsa parite için yeni bir yükseliş trendinden bahsedebiliriz. Bunlar olumlu senaryolar. Olumsuz senaryoda ise 21 bin 500 dolar direncinin birkaç deneme sonrasında kırılmazsa, sırasıyla 20 bin 500 -19 bin 900 ve 18 bin 900 dolar desteklerinin test edilme riski masada olacak.

Ethereum’da 1540 dolara dikkat!

Ethereum haftalık grafikte 9 Mart 2020 haftasında başlattığı yükseliş trendi üzerinde kalmayı başardı. Daha da önemlisi 8 Kasım 2021 haftasında başlayan düşüş trendinin üzerinde ikinci haftalık kapanış gerçekleşti. Bu teknik açıdan önemli. 200 günlük hareketli ortalamanın üzerinde fiyatlar oluşmaya başladı. Şu an için takip edilmesi gereken seviye 1520 - 1540 dolar bandı. Paritenin bu noktayı destek bölgesi haline getirmesi yakalanan olumlu havanın devamı açısından önemli. Bu gerçekleşirse kritik 1700 - 1720 dolar bandı hedeflenebilir. Olası geri çekilmelerde ise 1540 - 1420 ve 1350 dolar seviyeleri şu an için önemli destek noktaları konumunda.

“Borsada seçici ve esnek olma zamanı”

Yapı Kredi Yatırım, 2023 yılı için hazırladığı “Taktiksel Esneklik & Seçici Yaklaşım” başlıklı hisse senedi strateji raporunu yayımladı. Yapı Kredi Yatırım Genel Müdürü Yılmaz Arısoy, raporda yer verdikleri şirketlerin 2023 yılında yüzde 40 yükseliş potansiyeli olduğunu söyledi. 2022’de BIST 100’ün dolar bazında yüzde 110, MSCI Türkiye’nin ise yüzde 135 yükseldiğine dikkat çekilen raporda, bu ralliye rağmen birçok hisse için henüz “pahalı” denemeyeceği vurgulandı.

Yaz aylarında alım fırsatı

Borsa İstanbul’un seçici olmak kaydıyla önemli fırsatlar barındırdığının altının çizildiği raporda, küresel piyasalara bağlı olarak yaz aylarında özellikle değerli metaller, emtia ve gelişmekte olan ülke hisse senetleri için alım fırsatı olacağı öngörüsü paylaşıldı. Ayrıca 2023 yılının genelinde, küresel piyasalar için geçen yıla kıyasla daha olumlu bir tablo beklendiğinin belirtildiği Yapı Kredi Yatırım strateji raporunda, taktik-

sel olarak esnek davranmak gerektiği bir kez daha vurgulandı.

“Taktiksel değişikliklere ihtiyaç duyulacak”

Geçen yıl Borsa İstanbul’un güçlü bir biçimde olumlu ayrışmasına rağmen hala fırsatlar barındırdığını belirten Yapı Kredi Yatırım Genel Müdürü Yılmaz Arısoy, raporda yer verdikleri şirketlerin ortalama yüzde 40 yükselme potansiyeli barındırdığına dikkat çekti. Arısoy, “Yılın başında, defansif, yurt içi talep odaklı ve görece oynaklığı daha düşük hisseleri önceliklendiriyoruz ancak 2023 taktiksel değişikliklere her zamankinden daha fazla ihtiyaç duyacağımız bir yıl olacak. Geçen yıl endeksin yüzde 32 üzerinde getiri sağlayan Model Portföyümüzde, yıla başlarken daha defansif ve yurt içi tüketim temalarımızla uyumlu hisselerle yer veriyorduk. Global enflasyona karşı korunaklılık, döviz kuruna düşük duyarlılık, düşük finansal borçluluk ve görece düşük oynaklık, hisse tercihlerinde temel önceliklerimiz arasında” dedi.

Borsada gong Astor Enerji için çaldı

Yatırımcılara ayırdığı paylara 34,5 kat fazla talep gelen ve 90,5 milyar TL halka arz büyüklüğüne ulaşan Astor Enerji için dün Borsa İstanbul’da gong töreni düzenlendi. Astor Enerji, Yıldız Pazar’da işlem görmeye başladı.

11-13 Ocak tarihleri arasında gerçekleşen talep toplama sürecini rekor katılımla tamamlayan Astor Enerji, 18 Ocak 2023 tarihi itibarıyla Borsa İstanbul Yıldız Pazar’da, “ASTOR.E” koduyla işlem görmeye başladı.

Borsa İstanbul Genel Müdürü Korkmaz Ergun, “Astor Enerji, gelen yüksek taleple, 2 milyar 625 milyon TL halka arz geliri ve 691 bin yatırımcıya gerçekleştirilen satışla başarılı bir halka arz gerçekleştirmiştir. Astor Enerji elde ettiği halka arz gelirini, bir yandan kapasitesini arttırmak ve ayrıca işletme sermayesi için kullanırken, diğer yandan da güneş enerjisi santrali ve elektrikli araçlar şarj istasyonları yatırımı yapmak için kullanacaktır” dedi.

Cumhuriyetin 100’üncü yılında, Astor Enerji için önemli

bir kilometre taşını geride bıraktıklarını ifade eden Astor Enerji Genel Müdürü Hakan Ünsal, “Türkiye’nin yanı sıra dünyada 90’ın üzerinde ülkeye ürünlerimizi ulaştırıyoruz. Rekor taleple sonuçlanan halka aramızdan aldığımız güçle, Türkiye’deki yerli üretici olarak liderliğimizi sürdürürken, uluslararası pazardaki mevcut payımızı artırmayı ve yatırım fırsatlarını değerlendirmeyi hedefliyoruz” diye konuştu.

“Halka arzlarda daha fazla pay sahibi olacağız”

TEB Yatırım Genel Müdürü Selim Yazıcı ise “Yatırımcılar için çok ilgi çekici bir finansal hikayesi olan Astor Enerji’nin halka arzı liderlik etmekten gurur duyuyoruz. Bu özellikle sahip daha pek çok güzide firmamızın uzun vadeli kaynak ihtiyaçları için sermaye piyasalarını daha çok tercih etmesini bekliyor ve biz de TEB Yatırım olarak halka arzlarda daha fazla pay sahibi olarak Türkiye ekonomisine katkıda bulunmaya devam etmek istiyoruz” dedi.

Karşılıksız çek tutarı 2022’de yüzde 49 arttı

Türkiye Bankalar Birliği Risk Merkezi Çek Bilgileri Aralık 2022 raporuyayınlandı. Buna göre bankalara, 2022 yılında ibraz edilen keşideci sayısı

KARŞILIKSIZ ÇEK TUTARI EN YÜKSEK 5 İL

1. İstanbul
2. Ankara
3. İzmir
4. Antalya
5. Bursa

2022 yılı Ocak -Aralık döneminde bankalara ibraz anında karşılıksız çıkan, 13 bin 591 keşideciye ait 123 bin 519 adet çekin toplam tutarı yüzde 49 artışla 20,6 milyar TL oldu. Karşılıksız işlemi yapılan 8.504 keşideciye ait toplam 3,5 milyon TL tutarındaki 23 bin 76 adet çek daha sonra ödendi. Karşılıksız işlemi yapılan çek adedinin ibraz edilen çeklere oranı, Aralık ayında bir önceki yıla ve bir önceki aya göre geriledi.

THY çalışanlarına yüzde 20 zam kararı

THY, 27. Dönem Toplu İş Sözleşmesi’ne göre yüzde 16,4 (enflasyon + yüzde 1) oranında yapılması gereken gerçekleştirilmesi kararı aldı. THY’den yapılan açıklamaya göre, şirket ile Hava-İş Sendikası arasında imzalanan ek protokolle 27. Dönem Toplu İş Sözleşmesi’ne göre yüzde 16,4 oranında yapılacak ücret artışı yüzde 20’ye yükseltildi. Ek protokole göre, memur, uzman ve mühendis iş gruplarındaki unvanların çeşitlendirilmesine, memur, uzman ve mühendis şefler için farklılaşan şef-

lik tazminatlarının eşitlenmesine ve artırılmasına, refakatçi ve saatlik mazeret izinlerinin tanımlanmasına, iş, uçuş tazminatları kademelerinin yeniden düzenlenmesine ve tüm kademeler arası geçiş sürelerinin 2 yıl olarak güncellenmesine karar verildi. Ek protokolle ayrıca, sosyal yardım kalemlerinde enflasyon artışına ek olarak iyileştirmeler gerçekleştirilmesi, hamile idari izinli uçuş çalışanlarının ücretlerinde personel lehine düzenleme yapılması kararlaştırıldı. THY, 2022 yılının ilk 6 ayı için yüzde 47,34 oranında zam yapmıştı.

16,8

Muğla ili
16,8 milyon
ile toplam zeytin
ağacı varlığının %
8,92'sine sahip.

Hazırlayan: Emel YİĞİT

19 Ocak 2023 • PERŞEMBE

s10 tarım

Tarım teknolojileri verimlilikte fark yaratacak

Tarımda dijitalleşme yakın bir gelecekte sektörün gündeminde ilk sıralarda yer alacak gibi görünüyor. Kuveyt Türk KOBİ Bankacılığından Sorumlu Genel Müdür Yardımcısı Abdurrahman Delipoyraz "Dijital kanallar üzerinden sunulan teknolojik ve finansal hizmetler, kritik bir öneme sahip" diyor.

Tarımda dijitalleşme dünya tarımının gündeminde. Haliyle Türkiye de bu gündemden uzak değil. Gerek yeni teknolojilerin kullanımı gerekse finansman konusunda önemli adımlar atılıyor. Fikrinn Platformu üzerinden tarım odaklı girişimlere çağrıda bulunan Kuveyt Türk geçen hafta 6 girişimi değerlendirdi. Bu kapsamda Neekersen, 3pmetrics, Görsentam, Agriofinans, Agriovisio, Agrotics firmaları ödüllendirildi. "Türkiye'deki tarım girişimleri, ülkemizdeki tarımı dijitalleştirerek ve yüksek tarım teknolojisini kullanarak çiftçilerimizin daha fazla verim, hasat ve kâr elde etmesini şimdiden sağlamaya başladığını söyleyebiliriz" diyen Kuveyt Türk KOBİ Bankacılığından Sorumlu Genel Müdür Yardımcısı Abdurrahman Delipoyraz DÜNYA'nın sorularını yanıtladı.

"ABD, Çin, Japonya bir adım önde gidiyor"

Tarımda dijitalleşme ve yüksek teknoloji kullanımı konusunda dünyada ve Türkiye'de neler yaşanıyor?

Dünyanın birçok bölgesinde olduğu gibi Türkiye'de de doğal kaynak kıtlığı ve doğal kaynaklara ulaşım zorluğu her geçen dönem artıyor. Bu nedenle doğal kaynakların verimli kullanılması giderek daha önemli hale geliyor. Tarım sektörüne yönelik dijital kanallar üzerinden sunulan teknolojik ve finansal hizmetler, kaynakların verimli kullanımı açısından kritik bir öneme sahip olup odağımıza aldığımız konulardan birisidir. İlerleyen dönemde gerek ülkemizde gerekse yurt dışında önemini korumaya devam edecektir. Bu alandaki girişimlerin sayısı her geçen gün artıyor.

ABD, Çin, Japonya, Güney Kore, Almanya gibi ülkeler tarım odaklı

girişim alanında bir adım önde gidiyor. Türkiye'de ise tarım odaklı girişimlerin birçoğu son 2-3 yılda kuruldu. Bu nedenle olgunlaşmaları zaman alacaktır.

Türkiye'nin bir tarım ülkesi olmasından dolayı gelecek yıllarda ülkemizdeki tarım odaklı girişimlerin sayısının artacağını ve kısa sürede globaldeki rakipleriyle yarışacak seviyeye geleceklerini ifade edebiliriz.

Daha önce ne tür tarım odaklı girişimlere destek verdiniz? Bu girişimler tarım sektöründe nasıl karşılık buldu?

Tarım ve hayvancılık faaliyetlerinde verimliliği artırmaya yönelik faaliyet gösteren ve ürün-hizmet sunan teknoloji girişimcilerine yönelik Fikrinn Platformumuz üzerinden yaptığımız çağrımız yoğun ilgi gördü. Yarışmada finale kalan girişimlerle ikili görüşme-

ler yaptık. Girişimlere, iştiraklerimizle iş birliği fırsatı, danışmanlık, girişimin ihtiyaçlarına yönelik mentörlük gibi birçok konuda desteklerimiz bulunuyor. Dijitalleşme kapsamında, tarıma katkı sağlamayı hedefleyen girişimlerle görüşmelerimiz, desteklerimiz ve iş birliği arayışlarımız hız kesmeden devam edecek. Ayrıca Kuveyt Türk'ün 2017 yılında kurduğu Lonca Girişimcilik Merkezi'nin bugüne kadarki programlarına katılan tarım odaklı girişimlerin ticari hayatlarına başladığını ve çiftçilerimiz için değer üretmeye başladıklarını belirtmek isteriz.

"Yüksek teknoloji kullanımı önemini artırıyor"

Bu çerçevede hangi uygulamalar öne çıkıyor?

Tarımın dijitalleşmesi ve tarımda yüksek teknoloji kullanımı tüm dünyada giderek önemini artırıyor. Bazı teknolojik gelişmeleri sıralayacak olursak;

Çiftçi Online Platformları: Çiftçilerin kendi tarım arazilerini ve hayvancılık alanlarını uzaktan izlemesini ve yönetmesini sağlayan sistemler.

Otonom Traktörler: İnsan operatörü olmadan otonom şekilde gübreleme yapabilen ve tarla sürebilen traktörler.

Tarım Drone'ları: Tarla ve bahçelerde otonom olarak püskürtme yapan (gübre veya ilaç) drone'lar.

Hasat Robotları: Tarımsal ürünleri dikkatli şekilde toplama ve taşıma işlemi yapan robotlar.

Yabani Ot Kontrolü Yapan Robotlar: Tarladaki yabani otları tanımlayabilen ve yok edebilen robotlar veya mekanizmalar.

Tarım ve hayvancılıkta sürdürülebilirlik, organik tarım ve iyi tarım uygulamaları, akıllı tarım uygulamaları, yüksek tarım teknolojileri, tarım odaklı dijital pazarıyeri.

Şehirler büyürken...

Şehirler giderek büyüyor, yayılıyor, beraberinde başkalaşımı da birlikte getiriyor. Bu süreç, betonlaşma anlamına da geliyor. İstanbul son yıllarda artan nüfusla birlikte yapılaşmadan en fazla nasibini alan şehir. Dünyanın en kalabalık, en hızlı büyüyen şehirlerinden. İstanbul ile tarımı bir arada düşünmek evden işe koşturan, trafikte saatler geçiren, metroya yetişmeye çalışan iş insanları için şaşırtıcı. Oysa İstanbul buğday, arpa, ayçiçeği ve her çeşit sebzenin üretildiği bir şehir... Üstelik bazı ürünlerde Türkiye ortalamasının da üstünde. Mesela kanola da. 9,5 bin tonla Türkiye üretiminin yüzde 6,76'sını İstanbul üretiyor. İstanbul Tarım Rehberi'ne göre ilde bulunan hayvan varlığı ile önemli düzeyde hayvancılık yapıyor ve İstanbul, nüfusa bağlı tüketim göz önüne alındığında et ve süt üretim sektörlerine hammadde sağlaması bakımından büyük bir potansiyele sahip.

En büyük organik tarım ürünü tüketici grubunun İstanbul'da olması da şehirde tarım yapacaklar için avantaj sağlıyor. Organik pazarlar aracılığı ile yetiştiricilerin ürünlerini direkt aracılar pazarladıklarından özellikle sebze üretimi hızla büyüyor. Organik tarım desteklemeler ve birim fiyatların yüksek oluşu nedeniyle karlı bir yatırım olarak değerlendiriliyor. Hem baraj havzalarının korunması açısından hem mevzuat hem de çevrenin korunması açısından bu alanların organik üretimde değerlendirilebileceği belirtiliyor.

Verilere bakınca onca 'eziyete' rağmen şehrin hala yaşadığına, tarım ve hayvancılığın devam ettiğine ve bu alanda sürekli çalışmalar yapıldığına şahırlıyoruz..

Ve yine bu verilere bakınca da şehirden çok da uzaklaşmadan üretim yapabileceğini düşünmeden edemiyor insan...

Tarım ÜFE yüzde 132 arttı

Tarım sektörüyle ilgili açıklanan son verileri de aktaralım. Tarım ürünleri üretici fiyat endeksi açıklandı geçen hafta. TÜİK verilerine göre tarım ürünleri üretici fiyat endeksi yıllık yüzde 151,03, aylık yüzde 4,82 arttı.

Tarım-ÜFE'de on iki aylık ortalamalara göre yüzde 132,18 artış gerçekleşti. Ana gruplarda bir önceki aya göre tek yıllık bitkisel ürünlerde yüzde 1,67 azalış, canlı hayvanlar ve hayvansal ürünlerde yüzde 7,81 artış ve çok yıllık bitkisel ürünlerde yüzde 15,90 artış yaşandı.

"Süt piyasasını tüm paydaşlarıyla birlikte büyötmeliyiz"

Teksüt Yönetim Kurulu Başkanı Cevdet Arınık "Katma değerli ürünlere de odaklanarak yurt dışı piyasasını da göz önüne alarak yeni politikalar geliştirmeli ve piyasayı tüm paydaşlarıyla birlikte büyötmeliyiz" dedi. Son üç yılda kimse-

li ve dinamik bir süt ve süt ürünleri piyasasına sahip olduğunu ifade eden Arınık şöyle devam etti: "Yaygın bir üretim potansiyelimiz, güçlü ve deneyimli sanayicilerimiz var. Katma değerli ürünlere de odaklanarak yurt dışı piyasasını da göz önüne alarak yeni politikalar geliştirmeli ve piyasayı tüm paydaşlarıyla birlikte büyötmeliyiz. Bu piyasayı sadece tarım ve hayvancılık üzerinden değerlendiremeyiz. Halk sağlığı, ekonomi, üretim planlaması, gelişim politikaları üzerinden de değerlendirilmesi gerekiyor".

Zeytinyağına yarışma desteği

Muğla İl Tarım ve Orman Müdürlüğü 'Zeytinyağı Kalite Yarışması'yla bölge zeytininden yapılan zeytinyağlarını dünyaya tanıtmayı hedefliyor.

Muğla, coğrafi işaretli Milas Memecik Zeytinyağı ve yaklaşık 17 milyon zeytin ağacı ile sektörde "ben de varım" diyen önemli bir bölge. Şu sıralar bölge zeytininden üretim yapan üreticiler için heyecanlı günler yaşanıyor. Çünkü bu yıl 4.sü düzenlenen Zeytinyağı Kalite Yarışması'na başvurular başladı. Türkiye'de yetişen bütün zeytin çeşitleri ile üretici ve firmalar 17 Şubat'a kadar kalite yarışmasına katılabilir. Ancak yarışmaya katılan yağların Muğla bölgesinde bulunan zeytinliklerden üretilmiş olması gerekiyor. Muğla İl Tarım ve Orman Müdürü Barış Saylak DÜNYA

gazetesine yaptığı açıklamada yarışmaya katılımın her yıl arttığını, en önemlisinin ise kaliteli zeytinyağı üretiminde büyük bir artış olduğunu gözlemlendiğini söylüyor.

Muğla'da zeytinyağı üretiminin büyük kısmı Memecik zeytininden elde ediliyor. Milas Memecik zeytinyağının Avrupa Birliği'nden coğrafi işaret aldığını kaydeden Saylak, "Tadı ve içeriğinde bulunan yüksek polifenol içeriği sayesinde şifa kaynağı olan Memecik zeytinyağı bölgemize özel tarımsal zenginlik kaynağımız. Bu özel yağın tanıtımı adına son 10 yılda yapılan eğitim, yayım ve farkındalık çalışmaları,

modern zeytinyağı işleme tesislerinin kurulması, markalaşma ve paketleme çalışmaları ile zeytinyağının kalitesi ve değeri artırıldı" diyor.

Saylak, Muğla'da zeytin ve zeytin üreticilerine destek olmak için İl Müdürlüğü olarak pek çok projeyi hayata geçirdiklerini söylüyor. Mazot, gübre rehabilitasyon desteklemeleri, zeytinyağı fark ödemesi ve destek ödemeleri, Zeytinlerde Verimsizliğin Nedenlerinin Tespiti ve Sorunların Giderilmesi Projesi bunlardan birkaçı. Bir diğer önemli proje ise 2022 yılı "Kadın Çiftçiler Tarımsal Yeniliklerle Buluşuyor Programı" kapsamında teknik personel tarafından hazırlanan "Anka Kuşu Misali Kadınlarımız Zeytinleri ile Birlikte Doğacak" projesi.

Anadolu'nun doyurduğu İstanbul tarıma dönüyor

İstanbul'un tarım alanlarının yok olma tehlikesine dikkat çekildi, gözler şehrin tarım alanlarına çevrildi. İstanbul İl Tarım ve Orman Müdürü Ahmet Yavuz Karaca, "İstanbul birçok tarımsal üründe ülke sıralamasında yukarılarda yer alıyor" diyor.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi Genel Sekreter Yardımcısı Dr. Buğra Gökçe'nin İstanbul'da 172 bin 880 futbol sahası büyüklüğünde doğal ve tarımsal arazisinin yok olma tehdidiyle karşı karşıya olduğunu söylediği paylaşımı dikkati bir kez daha İstanbul'un tarımına çekti. Dışarıdan bakıldığında İstanbul bir metropol ancak şehrin pek çok yüzü var. Ve bu yüzlerden biri tarımsal üretimde de önemli bir yere sahip olması.

İstanbul'un toplam tarım alanı 750 bin dekar. TÜİK 2021 Bitkisel Üretim İstatistiklerine göre; bunun 687.349 dekarlık kısmı tarla bitkileri alanı (yüzde 91,6), 6.229 dekarlık kısmı nadas alan (yüzde 0,8), 28.349 dekarlık kısmı sebze alanı (yüzde 3,8), 27.437 dekarlık kısmı meyve alanı (yüzde 3,7) ve 509 dekarlık kısmı süs bitkileri alanı (yüzde 0,1) olarak kullanılıyor.

Hububat ve yağlı tohumlu bitkiler üretiminde; Silivri, Çatalca, Arnavutköy, Büyükçekmece, sebze, süs bitkileri ve örtü altı yetiştiriciliğinde; Beykoz, Sarıyer, Şile, Tuzla, Pendik (Göçbeyli) ilçeleri ön plana çıkıyor.

DÜNYA gazetesinin sorularını yanıtlayan İstanbul İl Tarım ve Orman Müdürü Ahmet Yavuz Karaca "İstanbul'un sanayi, ticaret ve hizmetler gibi tarım dışı sektörlerdeki çok yüksek gelişmişlik düzeyi; tarımsal üretimi birçok ilden fazla olsa da tarımda ön plana çıkmasına engel oluyor. Halbuki İstanbul birçok tarımsal üründe ülke sıralamasında yukarılarda yer alıyor" diyor.

Karaca, İstanbul'un bitkisel üretimde Türkiye genelinde önemli bir noktada olmakla beraber; 15 milyon aşkın yerleşik nüfusunun yanında, 20 milyonu geçen hareketli nüfusu ile tüketimin de merkezi olduğuna dikkat çekiyor. Her ne kadar İstanbul birçok tarımsal üründe

ülke sıralamasında yukarılarda olsa bile, kendi kendine yetemediğini kaydeden Karaca, şehrin tarımsal ürünlere olan ihtiyacını diğer illerden karşıladığını söylüyor.

İstanbul sebze ve meyve halleri Türkiye bitkisel üretiminin merkezi konumunda. Karaca'nın değerlendirmesine göre İstanbul ilindeki haller, pazarlar ve marketlerde yapılan denetimler ve alınan numuneler bütün Türkiye üreticilerinin röntgenini önümüze koyuyor.

29 proje hayata geçirildi

Bitkisel Üretim Genel Müdürlüğü tarafından yürütülen "Tarımsal Üretim Arttırılması Projesi" kapsamında Tarım Arazilerinin Kullanımının Etkinleştirilmesi Projesi başlığı altında 2022 yılında İstanbul'da toplam bütçesi yaklaşık 16 milyon 500 bin lira olan 29 ayrı bitkisel üretim projesi hayata geçirildi. Hünnap, böğürtlen bahçesi kurulumu, ahududu, adaçayı üretimi gibi birçok projeye destek verildi.

Ahmet Yavuz Karaca, ekosistemi etkileyen küresel sorunlarla mücadelede "Kent Tarımı"nın önemli bir kilit taşı olduğunu söylüyor. Kent Tarımı, şehir halkının üretilen güvenilir gıdalara doğrudan ulaşma-

İstanbul kanola üretiminde önemli bir yere sahip

Türkiye'de üretilen kanola (Kolza) üretiminin yüzde 6,8'si 9.462 ton ile İstanbul'da üretiliyor. Bu yönüyle il Kanola (Kolza) üretimi yönünden Marmara'da 4., Türkiye'de 5. sırada bulunuyor. Marmara'da üretilen kuş yemi üretiminin yüzde 100'ü 78 ton ile İstanbul'da üretiliyor. İstanbul bezelye üretimi bakımından Marmara'da 1. Türkiye'de 3. sırada. Türkiye'de üretilen şebboy (Kesme) üretiminin yüzde 48,8'ü 3.614.200 adet ile İstanbul'da üretiliyor. Şebboy (Kesme) üretimi bakımından İstanbul Marmara ve Türkiye'de 1. sırada bulunuyor.

Lilyum (Zambak) üretiminin yüzde 43,6'si 3.455.500 adet ile Anemon (Manisa Lalesi) üretiminin yüzde 22,1'i 288.000 adet ile İstanbul'da üretiliyor. Her iki üründe de İstanbul Marmara'da 1. Türkiye'de 2. sırada. Türkiye'de üretilen İris (Kesme) üretiminin yüzde 100'ü 120.000 adet ile İstanbul'da üretiliyor. Bu yönüyle İstanbul İris (Kesme) üretimi bakımından Marmara'da 1. Türkiye'de 1. sıradadır. (TÜİK 2021 Bitkisel Üretim İstatistiklerine göre. 2022 yılı TÜİK verileri il bazında henüz açıklanmadı.)

sını sağlıyor, gıda üretimi ile tüketimi arasındaki mesafeyi kısalttığı ve sürdürülebilir tarım uygulamalarını teşvik ettiği için emisyonu azaltıyor ve karbon ayak izini düşürüyor. Karaca, İstanbul'un yerleşik ve hareketli nüfusunu göz önüne alarak tarımsal ürünler açısından kendi kendine yetebilen bir il olması amacıyla "Kent Tarım"ı kapsamında 2023 yılında da projelerin uygulamaya devam edeceğini vurguluyor.

Bu kapsamda şehirde dikey tarım

üzerine çalışmalar "İstanbul Kapalı Dikey Tarım Uygulama Merkezi" Projesi ile başlatılmış durumda. İstanbul ili Kağıthane ilçesi Merkez Mahallesinde bulunan Yeni Kültür Merkezi Kompleksi'nin -8. Katındaki toplam 700 metrekaarelik otopark alanında kurulan proje, -30 Metre derinlikte kurulan tesis dünyanın en derin ikinci kapalı dikey tarım alanı konumunda.

İstanbul'da miktar bazında en büyük üretim 174 bin ton la buğdayda.

TARSİM 2023 yılına ilişkin bitkisel ürün yeniliklerini açıkladı

TARSİM 2023 yılı üretim sezonunda yapılan yenilikleri açıkladı. Gelir Koruma Sigortası ile üreticilerin gelirlerini koruma altına alındığının belirtildiği açıklamada, "İlk kez 2021 yılında yüzde 60 devlet prim desteği ile ekmeklik ve makarnalık buğday ürünlerinde, pilot proje olarak Konya ilinin Cihanbeyli, Kadınhami ve Karatay ilçelerinde uygulamaya aldığımız Gelir Koruma Sigortasını 2023 yılı üretim sezonunda Konya ili genelinde üreticilerimizin hizmetine sunduk" denildi. TARSİM'in yeniliklerinden bazıları şöyle;

Dolu riski tarife fiyatında 87 üründe yüzde 15 oranında 23 üründe yüzde 10 oranında, 24 üründe yüzde 5 oranında indirimler uygulandı. Buğday ve buğday sertifikala-

lı tohumluk ürünü tarife fiyatında yüzde 6 indirim yapıldı.

Aynı adada/parselde hem Ağaç Sigortası hem Bitkisel Ürün Sigortası poliçesi bulunan üreticilerin Ağaç Sigortası poliçelerinde yüzde 5 oranında ağaç çift poliçe indirimi uygulaması getirildi. Kiraz ve vişne ürünlerinde teminat başlangıcı ilk çiçeklenme evresinden beyaz

tomurcuk evresine alındı. Enginar ürününde don riski isteğe bağlı ek teminat olarak sigorta kapsamına alındı.

Fide dönemi kapsama alındı

Şeker pancarı, çerezlik kabak, domates, biber, patlıcan, kavun ve karpuz ürünlerinde ürünün fide ve yapraklanma döneminde meydana gelen ve yeniden ekim dikime neden olan don riski teminatı isteğe bağlı ek teminat olarak kapsama alındı. Alçak tünellerde yaban domuzu riskini teminat kapsamına alındı.

Alçak tünellerde yetiştirilen domates, biber, patlıcan, kavun, karpuz fide döneminde yeniden ekim ve dikime neden olacak don riski isteğe bağlı ek teminat olarak kapsama alındı. Kivi ürününde müşte-

rek sigorta oranı yüzde 30'dan yüzde 20'ye düşürüldü. Erik ürününde muafiyet oranı yüzde 20'den yüzde 15'e düşürüldü, kayısı ürününde müşterek sigorta oranı yüzde 35'ten yüzde 30'a düşürüldü.

Şeker pancarı sertifikalı tohumluk üründe teminat dönemini "şeker pancarı sertifikalı tohumluk üründe tohum hasadı ile biter" olarak genişletildi. Örtü onarım masraf tutarı 250 liradan 1000 liraya yükseltildi. Jeotermal kaynak kullandığı tespit edilen seralarda toplam poliçe primi üzerinden yüzde 5 oranında indirim uygulaması başlatıldı.

Büyükbaş Hayvan Hayat Sigortası kapsamında süt sığırları tarife fiyatında yüzde 6, besi sığırlarında yüzde 5 indirim uygulandı.

Dr. Bertan KAYA

Dijital dönüşüm kazandırır ama nasıl?

Bir önceki yazımda şirketler için dijital dönüşümün ne olduğunu anlatmaya çalışmış, konuya nasıl bakmak gerektiğine dair düşüncelerimi paylaşmıştım. Bu yazı ile dijital dönüşümden fayda sağlamak için neler yapılması gerektiğini daha detaylı ele alacağım.

Dijital dönüşüm amaç değil araç olarak görülmeli

Öncelikle dijital dönüşümün bir amaç değil, araç olduğunu hatırlatmak isterim. Kutsallaştırılması değil, anlaşılması ve doğru yorumlanması gereken bir konu.

Dijital dönüşüm tek başına harika ürün ve hizmetler üretmenizi, rakipler ile arayı açmanızı, pazar payınızı artırmanızı, büyük cirolar elde etmenizi sağlamaz.

Bunu stratejileriniz ve bunlarla uyumlu yetenekleriniz ve operasyonunuz sağlar. Kurumsal inovasyon yetkinliğiniz belirler. Dijital dönüşüm dediğimiz uygulamalar ve teknolojiler bunu destekler.

Stratejinizi daha hızlı uygulamanızı, daha hızlı inovasyon yapmanızı, yeteneklerinizden (insanlar) daha iyi faydalanmanızı, süreçlerinizi daha verimli ve çevik hale getirmenizi, organizasyonunuzu daha yalın ve esnek tasarlamanızı sağlar.

İşte bu farkındalık kazandırır. Aksi halde, neyi nasıl önceliklendirmeniz gerektiğini bilemeden, dijital dönüşüm uzmanı olduğunu ileri süren uzmanların yönlendirmesiyle sürekli birtakım teknolojiler satın alır durursunuz. Bunları bütüncül ve entegre bir bakış açısı ile yapmadığınızda ise bu işin sağlayacağı fayda çok sınırlı olur.

Dijital dönüşüm, iş stratejileriniz ve süreçlerinize yönelik planlanmalı

Temel iş stratejilerinin dijital dönüşümle nasıl destekleneceği ortaya koyulmadan, stratejileriniz, hedefleriniz ve süreçleriniz eşgüdümlemenden, bu işe yatırım yapılması doğru değildir. Önce biz nereye gitmek istiyoruz, hangi standartlarda gitmek istiyoruz, hangi iş süreçleri ve yetenekler dahilinde gideceğiz bunu belirleyeceğiz, sonra nasıl gideceğiz kısmına yani dijital dönüşüm stratejilerine odaklanacağız.

Peki stratejileri ve süreçleri tanımsız olan şirketler bundan fayda sağlayamaz mı? Elbette sağlar ama bu kısmi bir fayda olur.

Belirli bir süreçte robotik süreç otomasyonu ile manuel çalışmayı sınırlandırabilirsiniz, IoT ile veri toplayıp analiz edebilirsiniz, low-code yazılımlarla belirli süreçleri otomasyona geçirebilirsiniz, ancak strateji ve süreç yapınız sağlıklı olmadığından bu işten alabileceğiniz maksimum verimi alamazsınız.

Dijital dönüşüm öncesi yürütülmesi gereken çalışmalar var

Kurumsal olsun olmasın dijital dönüşüm tüm şirketlere katkı sağlar ama öncesinde bazı çalışmalarını tamamlamak gerekiyor.

Bunların başında ise stratejinizi net olarak belirlemek, süreçlerinizi ve verilerinizi iyileştirmek geliyor. En az bunun kadar önemli olan diğer bir konu da şirket içinde çalışanlarınıza dijital becerileri kazandırmak.

İşim gereği pek çok şirketin dijital dönüşüm projesini görüyor, bunların planlama ve ilerlemesini takip ediyor.

Yapılan en büyük hata bu işi genel olarak bir yazılım işi, spesifik olarak da bir kurumsal kaynak planlama yazılımı (ERP) işi olarak görmek. Süreçleri yazılımlar ile dijitalle taşımak elbette önemli ancak öncesinde iş süreçlerinize bakmak ve bunları iyileştirmek gerekiyor.

Neden?

Çünkü iş süreçleriniz iyi tasarlanmış olmayabilir. Kötü tasarlanmış süreçleri yazılıma veya akıllı otomasyona taşımak, hız kazandırır da arzu edilen kaliteli sonuçları elde etmenizi sağlamaz. Öte yandan pek çok yeni sorunu da ortaya çıkarır.

Mevcut süreçlerinizdeki verimsizlik, darboğaz ve kontrol eksikliklerini tespit edip, süreçleri iyileştirerek ya da yeniden yapılandırarak, otomasyona hazır hale getirmek gerekiyor. Bu çalışmaları dijital dönüşüm başlamadan tamamlamak, dijital dönüşümden çarpansal bir etki ile faydalanmayı mümkün kılıyor.

D
DÜNYA

— objektif —
ve tarafsız

*O hep bildiğiniz, güvendiğiniz
ekonomi yayıncılığı ilk günkü gibi*
objektif ve tarafsız!

abone olun!

Detaylı bilgi için: 0212 285 10 12-14 Dahili: 1155 / 1157
www.dunyastore.com

Ayakkabıda ithalat yüzde 57 arttı sanayiciler acil koruma istiyor

Türkiye ayakkabı sektörü, 1.2 milyar dolarlık 2022 ihracat rakamından memnun görünse de iç pazarda Çin, İtalya ve son zamanlarda öne çıkan Portekiz'den gelen ithal ürünlerle mücadele ediyor. TASD Başkanı Berke İçten, ithal ayakkabılarda artışa dikkat çekerek koruma tedbirlerinin geri getirilmesini istedi.

Nurdoğan ARSLAN ERGÜN
nurdogan.arslan@dunyaeko.com

Yıllık 550 milyon çift üretim kapasitesiyle dünyanın altıncı büyük üreticisi olan Türkiye ayakkabı sanayi, iç pazarda payı yüzde 57'lere çıkan ithal ürünlere karşı korunmak istiyor. Artan hammadde, navlun gibi maliyetlerle 'karsızlığa rağmen' hem içerde hem de dışarda pazarını korumaya çalışan sanayici, uluslararası alanda Hindistan, Portekiz, Kamboçya gibi ülkelerle rekabet ediyor. İç pazarda ise döviz kurunun da etkisiyle Çin gibi ülkelere ithal ürün girişi artarken özellikle deri ayakkabı grubunda İtalya ve Portekiz öne çıkıyor. 2021-2022 Ocak-Kasım döneminde Türkiye'nin ayakkabı ithalatı yüzde 57 artışla 540 milyon dolardan 850 milyon dolara çıktı. Yüzde 66 artışla Çin ithalata birinci sıraya oturdu.

Ayakkabı ihracatının 2022'de yüzde 20'den fazla artışla 1.2 milyar dolara ulaştığını açıklayan Türkiye Ayakkabı Sanayicileri Derneği (TASD) Başkanı Berke İçten, "Daha fazla üretim yapabiliyorduk 1.5 milyar dolarlık ihracata da ulaşırdık" dedi. Sektörün uluslararası rekabette çok ciddi mücadele verdiğine işaret eden İçten'e göre firmalar müşteri kaybetme adına minimum fiyatlarla iş yapıyor. Sektörün şu anda mevcut müşteriyi korumak ve ayakta kalabilmek için üretim yaptığını söyleyen İçten, iç pazarda ise ithal ürünlere karşı mücadele verdiklerine vurgu yaptı. "Bir önceki yıla göre nihai ürün ithalatı yüzde 55 arttı" diyen İçten, şöyle devam etti: "İç piyasada rekabetin sağlanabilmesi için ithalat koruma önlemlerinin yeniden artırılmasını talep ediyoruz. 2014'te ithal ayakkabıların uygulanan gümrük vergileriyle 350 milyon dolar olan dış ticaret açığımız 500 milyon dolarla cari fazlaya dönüştü. Tedbirler gevşetildi. Bunların yeniden gözden geçirilmesini istiyoruz. Yeni ekonomik programın anlamlı ol-

Sektör daralırsa işten çıkarmalar başlar

Ağırlıklı olarak KOBİ'lerden oluşan ayakkabı sanayii, Türkiye'nin istihdamda öne çıkan sektörlerinden biri. 300 binden fazla kişinin çalıştığı sektörün 300 tane otomobil fabrikası kadar istidam sağladığını açıklayan Berke İçten, "Yaratığımız katma değer belki küçük ama istihdam açısından yoğun bir sektörüz. Dolayısıyla sektörde yaşanacak bir daralma çalışan sayısına da olumsuz yansıyor. Bu durumdan direkt istihdam etkilenecek" dedi.

ması için döviz kaybedecek noktaların tutulması gerekiyor."

"Kuru 26-27 liradan hesaplayan ihracatçı var"

İthal ürünlere karşı koruma tedbiri isteyen ayakkabı sanayicisi, ihracat tarafında da stabil giden döviz kurundan dertli. Son 3-4 yıldır ihracatını yüzde 15-20'lerde artırarak bir ivme yakalayan sektör, geçen yıl 1.2 milyar dolara ulaştı. Ancak sektörü temsilen konuşan TASD Başkanı Berke İçten, 2023'ün ikinci çeyreğinden itibaren ihracatta bir azalma olacağına işaret etti. "İşte bu olmasın diye üreticilerimiz za-

Kar yağmadı kışlık botlar indirimde girdi

Bu yıl beklenen kış koşullarının gelmemesi ayakkabı sanayiinde de kışlıkları vurdu. Elde kalan kışlıklarda 3 al 2 öde, ikinciye yüzde 50 indirim gibi kampanyalar düzenleyen sektör, eldeki kışlıkları eritip yeni sezona hazırlanmayı amaçlıyor. İklimin etkisiyle özellikle kışlık bot, çizme gibi ürün gruplarında indirim kampanyaları başladığını söyleyen TASD Başkanı Berke İçten, "Biz sektör olarak zaten indirimin içindeyiz" diye konuştu.

rar etmeyi göze alarak iş yapmaya çalışıyor" diyen İçten, sezonluk çalışan sektörde 6 aylık siparişlerde hareket göremediklerini söyledi. İçten, "Döviz kurlarının stabil seyrediyor olması ihracatımızı olumsuz etkilemeye başladı. 3-4 yıllık zorlu kazanımlarla elde ettiğimiz müşteriyi kaybedersek tekrar bulma şansımız yok. Bu nedenle sezonluk kuru 26-27 liradan hesaplayıp iş yapmaya çalışan ihracatçılarımız var. Kur çıkmazsa zarar edecek. Müşteriyi Hindistan'a kaçırmamak için ihracatçı bunu göze alıyor. Kur enflasyonu etkilemesin diye belli bir seviyede tutulmasını anlıyoruz ama bu-

Sektörün penceresinden göstergeler

- Yıllık 550 milyon çift üretim kapasitesi
- Türkiye üretimde Çin, Hindistan, Endonezya, İtalya, Meksika, Tayland, Güney Kore ile rekabet ediyor.
- Ağırlıklı KOBİ'lerden oluşan sektörde 300 bin çalışan var
- 2022 ihracatı 1.2 milyar dolar
- 2022'de ihracat yüzde 21.2 artarken ithal ayakkabının payı yüzde 57 arttı.
- Ayakkabı üretimi yapan firmaların yaklaşık yüzde 50'si İstanbul'da. Diğer öne çıkan iller; İzmir, Konya, Bursa, Ankara, Gaziantep, Manisa, Denizli, Adana, Malatya, Çorum (İskilip).
- Sektörün önemli pazarları Rusya, Ukrayna, AB, ABD
- Dünya ayakkabı sektörünün 2024'te 463 milyar dolara ulaşması bekleniyor.

nun ihracatçı açısından olumsuz etkileri olduğu göz ardı edilmeli" diye konuştu.

Öte yandan Ticaret Bakanlığı'nın 'Uzak Ülkeler Stratejisi' kapsamında ABD, Güney Kore, Güney Afrika, Avustralya gibi ülkelerde çalışmalar yapan Türk ayakkabı sektörü, bu pazarlarda Endonezya, Çin, Vietnam, Kamboçya gibi ülkelerle rekabet edecek. Her ne kadar fiyat belirleyici

Konteyner fiyatlarında düşüşün etkisi

Dış ticaret yapısı değişmediği sürece ithalatın artarak devam edeceğine dikkat çeken Ayakkabı Yan Sanayicileri Derneği (AYSAD) Başkanı Sait Salıcı, "Yerli mamul üzerindeki yurtiçi tedarik oranı artırılmalı, hammadde üretim tesisi kurulmalı. Üretici kur-

riskini üstleniyor. Enflasyon muhasebesi yapılmalı. Finans kaynaklarına erişim sadece Türkiye'de değil, yurtdışında da müşteriler ciddi şekilde vadeli mal istemeye başladı. Öte yandan ithalat artışı, üreticilerimizi farklı pazar arayışına da itiyor" dedi.

olsa da sektör, kalite ve katma değerle öne çıkmayı hedefliyor.

Maliyetler düşerse daha fazla indirim hazırız

Ayakkabı sanayiinin hammadde ve emtia fiyatlarındaki artışı nihai ürüne en az yansıtan nadir sektörlerden biri olduğunu söyleyen Berke İçten, "Dünya genelinde emtia, petrol ve navlun fiyatları pandemi öncesi rakamlara gerilemeye baş-

ladı. Tedarik ettiğimiz hammadde fiyatlarımızın da geri gelmesini bekliyoruz. Maalesef o tarafta çok da geri geliş yok" dedi. Eğer bu gerçekleşirse daha da fazla indirim hazır olduklarını dile getiren İçten, "Yarı mamul fiyatları geri gelirse indirim, fiyat sabitleme gibi konularda elimizi taşın altına bir kez daha koymaya hazırız. Böylece fiyat sabitleme çağrısına daha iyi cevap verebiliriz" diye konuştu.

Destek paketleri inşaat sektörüne 2023 için umut oldu

İnşaat malzemelerinde iyimserlik öne çıktı

Türkiye İnşaat Malzemesi Sanayicileri Derneği (Türkiye İMSAD), İnşaat Malzemeleri Sanayi Bileşik Endeksi'ni açıkladı. Endeksin aralık ayı sonuçlarına göre, Bileşik Endeks, yılın son ayında 0.01'lik gerilemeyle 69.51 puan olarak gerçekleşti. 2022 yılı Nisan ayından beri gerileyen endekste bu durum yılın son ayında neredeyse durağanlaşırken, 2021 yılı Ağustos ayından itibaren gerileme sürecine giren Güven Endeksi de ilk kez artış gösterdi. Söz konusu pozitif gelişme, sektörde 2023'e yönelik iyimser bir tablo yarattı. İnşaat malzemesi sektörünün çatı kuruluşu Türkiye İMSAD

tarafından her ay düzenli olarak yayımlanan İnşaat Malzemeleri Sanayi Bileşik Endeksi'nin Aralık 2022 sonuçları açıklandı. İç pazardaki daralmalar ve mevsimsellik etkileriyle 7 ay üst üste gerileyen Bileşik Endeks, yılın son ayında da bir önceki aya göre 0.01'lik düşüşle 69.51 puan ola-

rak gerçekleşti. Bileşik Endeks güven ve beklentilerdeki iyileşme ile yeni yıla iyimser başlar-ken, özellikle son dönemdeki desteklerin sektöre olumlu katkı sağlayacağı beklentisi öne çıktı.

İç talepte artış beklentisi

Türkiye İMSAD tarafından açıklanan aylık verilere göre; Faaliyet Endeksi aralık ayında bir önceki aya göre 0.9 puan düşüş gösterdi. Alt faaliyet gruplarında da sınırlı küşülme yönünde benzer eğilimler yaşandı. İç pazarda hareketlilik hızını kesmiş bir şekilde de olsa sürerken, ihracat pazarlarında ise daha hissedilir bir yavaşlama görüldü.

Hazır betonda güven endeksi yükseldi

Türkiye Hazır Beton Birliği (THBB), her ay merakla beklenen inşaat ile bağlantılı imalat ve hizmet sektörlerindeki mevcut durum ile beklenen gelişmeleri gösteren "Hazır Beton Endeksi" 2022 Aralık Ayı Raporu'nu açıkladı. Tüm endekslerin yılı eşik değerini üzerinde tamamladığını gösteren rapor, özellikle Faaliyet Endeksi'ndeki ciddi yükselişi ortaya koydu.

THBB Yönetim Kurulu Başkanı Yavuz Işık, birlik olarak her ay açıkladıkları Hazır Beton Endeksi ile Türkiye'de inşaat sektörü ve bağlantılı imalat ve hizmet sektörlerindeki mevcut durumu ve beklenen gelişmeleri ortaya

koyduklarını belirtti. Işık, "İnşaat sektörünün en temel girdilerinden biri olan ve aynı zamanda üretiminden kısa bir sonra kullanıldığı için Hazır Beton Endeksi, inşaat sektörünün büyüme hızını ortaya koyan öncü bir gösterge" dedi. Hazır Beton Endeksi Aralık Ayı Raporu'na göre,

tüm endeksler yılı eşik değerini üzerinde tamamlamış görünüyor. Özellikle Faaliyet Endeksi'nde ciddi bir yükseliş göze çarpar-ken Güven Endeksi'nin kritik değerini hemen üzerinde ve pozitif tarafta yer aldığı görülüyor. Beklenti Endeksi'nin 2022 yılında ilk kez eşik değeri aştığını aktaran Yavuz Işık, "Hazır Beton Endeksi her 3 endeksin etkisi ile yılın en yüksek düzeyine ulaştı. Özellikle Faaliyet Endeksi'ndeki yükseliş diğerlerine kıyasla daha çok öne çıkıyor. Bu pozitif hareketin arkasında, hava şartlarının mevsim normallerinin dışında geçmesinin etkisi olduğu söylenebilir" dedi.

İş Bankası'ndan yaşayan 'İş Mekan'ı

Dünyada ve Türkiye'de son dönemde hızını artıran dijitalleşme ve buna paralel değişen kullanıcı alışkanlıkları, bankacılık dâhil hemen hemen tüm sektörlerde yeni iş modellerini, yeni çalışma alanlarını gündeme getirdi. Kullanıcıların markalarla ilişkisini sadece ana iş kolu ile değil farkındalık yaratacak faaliyetler ve sosyal sorumluluk gibi temel değerler üzerinden kurmaya başlaması, bu iş modellerinin ve çalışma alanlarının daha etkin olmasına imkân sağlamaya

başladı.

Türkiye İş Bankası da Grup bünyesindeki iştirakleriyle birlikte dijitalde dokunduğu müşterileriyle fiziksel ortamda da temas edip farklı bir deneyim yaratmak üzere yeni nesil deneyim alanı olan İş Mekan'ın ilkinin Nişantaşı'nda hayata geçirdi.

İş Mekan'da hem bankacılık işlemlerinin yapılabildiği hem de İş Bankası Grubu bünyesindeki markaların ve platformların sunulduğu bir ekosistem oluşturuldu. Tasarımı günlük yaşamdaki

beklentilerin önceliklendirilerek çalışma, sosyalleşme, farklı deneyimlerle buluşma ve alışveriş ihtiyaçlarının karşılanması merkezine alan kurguda hazırlanan İş Mekan'da; İş Bankası Kültür Yayınları'nın bir köşesi, bankanın online alışveriş platformu Pazarama'nın ilk fiziksel satış noktası ile Coffee Department iş birliğiyle oluşturulan kafe bulunuyor.

İş Bankası Genel Müdürü Hakan Aran, İş Mekan ile dijital ve teknoloji okur yazarlığı, finansal

okur yazarlığı, okuma alışkanlığı yüksek bir toplum yaratılmasına verebilecekleri azami katkıyı, farklı alanlarda oluşturdıkları temas noktalarıyla birleştirmeye çalıştıklarını vurguladı.

I-AM Kurucu Direktörlerinden Emre Kuzlu da "Mekandaki kullanıcı yolculuğunun tamamlayıcı unsuru olarak tasarladığımız İş Mekan uygulaması dijital alışkanlıkları kuvvetli ziyaretçilerin bu mekâna erişimini ve buradaki deneyimlerini zenginleştirecek" dedi.

Sasa'dan Yumurtalık için yeni anlaşma

Sasa Polyester, Yumurtalık'taki 1,5 milyar dolarlık yatırım için Honeywell UOP ile lisans, teknik servis ve garanti anlaşmaları imzalandığını duyurdu. Sasa Polyester tarafından Kamuyu Aydınlatma Platformu'na yapılan açıklamada şirkete tahsisli Yumurtalık yatırım alanına propilen (PDH Fabrikası) üretim tesisi kurulmasına ilişkin olarak Honeywell UOP

ile lisans, teknik servis ve garanti anlaşmaları imzalandığı duyuruldu.

Şirket yaptığı açıklamada yıldı 1 milyon ton kapasiteli üretim tesisinin 2026 yılının ilk yarısında tamamlanmasının öngörüldüğünü ve planlanan yatırımın günümüz koşullarında ciroya katkısının 1,2 milyar dolar, yatırım değerinin ise 1,5 milyar dolar olmasının beklendiğini belirtti.

Bostik, yurtdışı pazarda büyümeye ağırlık verdi

Bostik, Çekomastik ve Den Braven markalarını bünyesinde barındıran Bostik Türkiye, 2022 yılında yakaladığı başarıyı yeni yılda daha da yukarı çıkarmak için çalışmalarını hızlandırdı. Bostik Türkiye'nin bölgede yönetim üssü olduğunu ve her geçen gün etkisini artırdığını belirten SEMEA Pazarlama Direktörü Bilgehan Türkkan, "Geçtiğimiz yıl, yurt içi pazardaki cirosal ve hacimsel ivmemizi devam ettirirken, bu başarıya paralel olarak yurt dışı pazarlarda da büyümeye ağırlık verdik. Her üç markamız da kendi kategorilerinde lider oyuncular arasında yer alıyor. 2022 yılının başında Orta Asya ülkelerinin Bostik Türkiye'ye bağlanmasıyla Türkiye'yi önemli bir yönetim üssü haline getirdik" dedi.

ğu ve Afrika bölgelerine Orta Asya'nın da dahil olmasıyla ihracatta hem yeni coğrafyalara ulaştıklarını hem de yeni dağıtım kanalları açtıklarını belirten Bilgehan Türkkan, yurt içi ve yurt dışı pazarlarındaki bu büyümenin, mevcut iş ortaklarının da performanslarının artmasıyla büyük katkı sağladığını söyledi. Bostik Türkiye olarak yeni iş ortaklıklarına her zaman açık olduklarını ifade eden Türkkan, "2023 yılında da bu büyüme ivmesinin artarak devam edeceğine inanıyoruz" dedi.

"Yeni ortaklıklara açığız"
SEMEA bölgesi kapsamında Güneydoğu Avrupa, Orta Do-

Gen İlaç'ın projesine TÜBİTAK desteği

Gen İlaç, Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı kapsamında yapılan üç ilaç geliştirme proje başvurusunun Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından onaylandığını açıkladı. Şirketten KAP'a yapılan açıklamaya göre kabul edilen üç ilaç geliştirme projesi için TÜBİTAK tarafından şirkete toplam 15 milyon .311 bin TL AR-GE desteği sağlanacak. Buna ek olarak; yine üç ilaç geliştirme projesi özelinde, Yatırım

Tevsik Belgesi kapsamında şirkete KDV İstisnası, Gümrük Vergisi Muafiyeti, Vergi İndirimi, Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği, Sigorta Primi İşçi Hissesi Desteği, Gelir Vergisi Stopajı Desteği, Faiz veya Kar Payı Desteği ilgili kurum ve kuruluşlar tarafından sağlanacak. Bu desteklerin şirketin projelerine toplam katkı tutarının 31 milyon 695 bin TL seviyesinde olacağı değerlendiriliyor.

Sermaye piyasalarında Türkiye'nin önü açık

Borsa İstanbul'a olan ilgi her geçen gün artıyor. Sermaye piyasalarına olan bu iştah yatırımcı sayısındaki artışta da kendisini gösteriyor. Piyasalarda oynaklığın arttığı bu dönemde finansal okuryazarlığın önemi de ortaya çıkıyor. Matriks Genel Müdür Yardımcısı Cem Tutar, şirket olarak Türkiye'de finansal okuryazarlığın gelişmesinde daha aktif rol alacaklarını söyledi.

Biröl BOZKURT

2022 yılı sermaye piyasaları için en parlak yıllardan biri oldu. Borsa İstanbul'a yatırım yapanların sayısı geçtiğimiz yıl 1,4 milyon kişi artarak 3,5 milyona ulaştı. Bu sayının daha da artmasını beklediklerini söyleyen Matriks Bilgi Dağıtım Hizmetleri Yönetim Kurulu Üyesi ve Genel Müdür Yardımcısı Cem Tutar, "Geçtiğimiz ay sadece 1 ayda 1 milyon 126 bin kişiye dokunmuşuz. Türk borsasının, tasarruf kalemlerinden biri haline gelmesi gerekiyor. Hala o noktada değiliz ancak Türkiye sermaye piyasalarının daha gidecek çok yolu var. Sermaye piyasalarının çok potansiyeli var" diye konuştu.

Yatırımcılar araçlara değil stratejilere odaklanmalı

Son dönemde en çok konuşulan konuların başında gelen algoritmik işlemlerle ilgili de bilgi veren Tutar, sermaye piyasalarının dijitalleşme konusunda Türkiye'nin öncü sektörlerinden biri olduğunu dikkat çekti. Tutar, "Algoritmalar bambaşka noktaya geldi. Algoritmik işlemlerin bireysel kullanımı da var. Algoritmik trade bir araç. Yatırımcıların araçlara değil stratejiye sahip olması gerekiyor. Ondan sonraki tüm teknolojik araçlara talibiz. 4 farklı algoritmik ürünümüz var. Twitter verisini sen-

timent algoritma için saklıyoruz" dedi.

Matriks'in halka arzının kuruluş hayalleri olduklarını ifade eden Cem Tutar, şunları söyledi: "Matriks'i kurarken en büyük hayalimiz kendi verimizi yayınlamaktı. Nisan 2021'de halka açılarak, bu hayalimizi gerçekleştirdik. Eskiden Matriks bir veri dağıtım kuruluşuydu. Şimdi bir finansal teknoloji şirketi. Matriks'in işlem platformlarını borsa yatırımcıları çok yakından tanıyor. Bunun yanı sıra şu anda 25 aracı kurumda aktif olarak kullanılan bir emir yönetim sistemi ür-

nümüz var. Bu ürün borsada yaşanan büyük fiyat hareketlerini yatırımcıların en az zararla hatırlaması için geliştirildi. Çünkü bu tip durumlar için geliştirdiğimiz risk yönetim ürünleri, stop yapları, anında müdahale eden otomatik sistemlerimiz var. Yapay zeka, sanal ve artırılmış gerçeklik, Ar-Ge faaliyetlerinin yanı sıra emir yönetim altyapılarına ciddi yatırımlar yaptık."

Yapay zeka ve algoritmik işlemlerin çok geliştiğine dikkat çeken Tutar, şirket olarak bu alana odaklandıklarını söyledi. Tutar, son 5 yıldır hisse bazın-

Kripto para altyapı çalışmalarında sona yaklaştık

Geçtiğimiz yıl yatırımcısını üzen kripto paralar yeni yıla hızlı bir giriş yaptı. Bu alanda regülasyon çalışmalarının sürdürülmesine işaret eden Cem Tutar, şirket olarak altyapı geliştirme çalışmalarının devam ettiğine dikkat çekti. Tutar, "Kripto para altyapı ve çözümleri konusundaki çalışmalarımız devam ediyor. Bu alandaki regülasyon sürecini yakından takip ediyoruz. Kripto para ticaretinde yatırımcı ve kuruluşların ihtiyaç duyabilecekleri alt yapı, işlem platformu ve analiz araçlarıyla ilgili çalışmalarımızı titizlikle sürdürüyoruz ve bu çalışmalarla ilgili ilk sonuçları da çok yakın vadede almayı planlıyoruz. Kripto para ve blockchain teknolojileri alanındaki gelişmelerin ülkemiz açısından önemli fırsatlar barındırdığını düşünüyoruz" dedi.

da twitter verisi sağladıklarını altını çizerek, "Sadece borsa değil, aracı kurum ve yatırımcılar da birer içerik sağlayıcı. Kullanıcıların yapmak istediklerini, hayal ettiklerini yapabilecekleri bir altyapı yaratmaya çalışıyoruz" ifadelerini kullandı.

Garanti BBVA 'İhracatta Sürdürülebilir Gelecek' için KOBİ'lerle buluştu

Garanti BBVA, ülkemizi Avrupa Yeşil Mutabakatı uyum sürecinde desteklemek, sürdürülebilir yatırımların önünü açmak amacıyla başlattığı 'İhracatta Sürdürülebilir Gelecek' etkinliklerine devam ediyor. İlkini geçtiğimiz kasım ayında İstanbul'da düzenleyen Banka'nın ikinci durağı Türkiye'nin ihracatında ilk sıralarda yer alan Gaziantep oldu. Garanti BBVA, bu etkinliklerde KOBİ'ler başta olmak üzere AB'ye ihracatta söz konusu süreçlerden etkilenecek sektör ve kurumlara, Avrupa Yeşil Mutabakatı ve Sınırda Karbon Düzenlemesi ile beraber konuyu somut önerilerle anlatmayı, akıllardaki sorulara cevap vermeyi ve sunacağı danışmanlıkla katkı sağlamayı amaçlıyor.

Karbon emisyonunu azaltmak isteyen Garanti BBVA müşterileri, destek ürün paketi kapsamında tecrübe ve iletişim ağına sahip müşterileriyle birlikte kredi paketinden de faydalanaabilecek. Kredi paketi kapsamında müşterilerine kapasite gelişimi konusunda destek sağlayacak Banka, Türk Standardları Ensti-

tüsüyle de iş birliği yaptı. Garanti BBVA müşterileri bu sayede, sera gazı yönetimi konusunda bilgilendirirken karbon emisyonlarını azaltacak.

Sürdürülebilirlik temalı destek paketi

Garanti BBVA Genel Müdürü Recep Baştuğ, "Avrupa Birliği'nin sürdürülebilirlikle ilgili yol planı Yeşil Mutabakat ile ekonomimiz ve ülkemiz için yeni bir dönem başlıyor. Yeşil Mutabakat, alt başlıklarıyla birlikte iş yapış şekillerimizi, dolayısıyla hayatımızı fazlasıyla etkileyecek. Bu yüzden üretim tekniklerimizi hızla sürdürülebilirliğe uygun şekilde dönüştürmemiz, ülkece ticaretin kurallarını de-

gıştirecek Avrupa Yeşil Mutabakatı'na en hızlı ve doğru şekilde hazırlanmamız gerekiyor. Banka olarak, Yeşil Mutabakat kriterleri kapsamında, sera gazı emisyonlarını azaltmak isteyen müşterilerimizin çalışmalarını kolaylaştırmak için sürdürülebilirlik temalı yeni bir destek paketi geliştirdik. Bu destek paketi kapsamında Türk Standardları Enstitüsü'yle bir iş birliği yaptık. Türk standartları Enstitüsü müşterilerimize sera gazı hesaplamaları ve hesaplanan emisyonlarının azaltılması konusunda destek sağlayacak. Ülke ekonomisinin geleceğini şekillendirecek bu önemli yeşil dönüşüm sürecinde, tüm birikimimiz ve imkânlarımızla işletmelerimizin rehberi, yol arkadaşı ve destekçisi olmaya hazırız" dedi.

1924

Aralık ayında 1924 firma ilk kez ihracat yaptı. Söz konusu 1924 firma 109 milyon dolar ihracat gerçekleştirdi.

Hazırlayan: Fikret ÇENGEL

19 Ocak 2023 • PERŞEMBE

s15 ihracat

Mobilyacılar 10 milyar dolarlık ihracata koşuyor

Üretim hacmini artıran Türkiye mobilya sektörünün ihracat pazarını derinleştirmeye yönelik faaliyetlerine hız kesmeden devam ettiğini belirten MOSFED Yönetim Kurulu Başkanı Ahmet Güleç, “2022 yılını 4.7 milyar dolarlık ihracat ile kapattık. Hedefimiz Türk mobilyasının marka değerini artırmak” dedi.

Gerçekleştirdiği başarılı çalışmalarla 2022 yılını 4,7 milyar dolarlık ihracatla kapatan mobilya sektörü, 2023 yılına hızlı bir başlangıç yaptı. Geçtiğimiz yıl başta Irak olmak üzere Almanya, İsrail, Amerika Birleşik Devletleri, Fransa gibi birçok ülke ve kutaya ürünlerini ulaştıran sektör; 24-29 Ocak 2023 tarihleri arasında düzenlenecek IIFF - İstanbul Mobilya Fuarı ile yeni pazarlara yelken açmayı planlıyor. Mobilya sektörüne yönelik değerlendirmelerde bulunan Mobilya Dernekleri Federasyonu (MOSFED) Başkanı Ahmet Güleç, 2023 yılını 6 milyar dolarlık ihracatla kapatmak istediklerini belirtti.

Türkiye mobilya sektörü ihracatta istikrarını sürdürdü

Geçtiğimiz yıl hem mevcut pazarlarında varlığını güçlendiren hem de yeni pazarlara yönelen sektör başta Irak, Almanya, İsrail, Amerika Birleşik Devletleri ve Fransa olmak üzere 200’ü aşkın ülkeye gerçekleştirdiği ihracatla bir önceki yılın rakamını yüzde 11,2 artırırken, Cumhuriyetin 100. yılında yeni rekorlar hedefliyor. Ahmet Güleç, “2022’de ihracatımızı geliştirdiğimiz için mutluyuz ancak bizim için asıl heyecan verici olan Cumhuriyetimizin 100’üncü yılında tüm bu rakamları geride bırakarak, ülkemizi dünya çapında gururla temsil edebilmek. Sektörümüzün hedefini büyüttük ve yaptığımız planlamalar çerçevesinde atılımlarımızı yaparak Türk mobilyasını dünyada bir kategori markası yapmak istiyoruz” dedi.

İstanbul Mobilya Fuarı’ndan sektöre 3 milyar dolarlık katkı

Dünya mobilya sektörünün en önemli buluşmalarından olan ve sektör liderlerini bir araya getiren IIFF - İstanbul Mobilya Fuarı’nın bu yıl da TÜYAP Fuar ve Kong-

re Merkezi ve İstanbul Fuar Merkezi’nde (İFM) toplam 28 salonda 1.000’den fazla katılımcı firma ve 3.000’in üzerinde markaya ev sahipliği yapacağını belirten Güleç, fuarda 20 bini yabancı olmak üzere yaklaşık 140 bini aşkın sektör profesyoneli ağırlamayı hedeflediklerini söyledi. Ahmet Güleç, “Fuarımıza çok büyük bir ilgi var. Bu yıl sergileme alanlarımızı artırdık ve 200.000 metrekaresi aşan bir yapıya büründürdük, ancak bu da yetmiyor. Dünya mobilya sektörüne ev sahipliğini yapacağımız fuarımızda Türk mobilyasının tasarım, kalite ve ürün çeşitliliğinde ulaştığı zenginliği tüm dünyaya tanıtmayı planlıyoruz. Yurt dışında fuarımızın yoğun tanıtım çalışmaları oldu. Başta Amerika Birleşik Devletleri, Kanada, Almanya, İngiltere, Fransa, Hollanda, İspanya ve İtalya gibi ülkelerden satın alma profesyonelleri fuarımızı ziyaret edecek. Bununla birlikte Afrika ülkeleri ve Türki Cumhuriyetlerden satın alma heyetleri konuşumuz olacak. Ayrıca 10 farklı ülkeden 100’e yakın yabancı katılımcımız var. Önümüzdeki dönemde daha fazla katılımcı ağırlamayı hedefliyoruz. Bu sene fuarda hedefimiz 3 milyar dolarlık

iş anlaşmasına imza atmak. Böylelikle yıllık hedefimizin yüzde 50’sini fuarda gerçekleştirmiş olacağız” diye konuştu.

Türkiye ürün çeşitliliğinde dünyanın 4 ülkesinden birisi

Türkiye mobilya sektörü yakaladığı ürün çeşitliliğiyle yönünün büyük, yeni ve önemli pazarlara çeviriyor. Üreticilerini tek çatı altında birleştirip daha güçlü ilerlemek istediklerini belirten Güleç, “Dünyanın en büyük üreticilerinden birisi olmamızda Türkiye’nin dört bir yanına yayılan 40 bini aşkın üreticimizin büyük payı var. Şu anda üreticilerimizin üçte biri ihracat odaklı çalışıyor ve hem ürün kalitesini hem de tasarımlarını sürekli olarak geliştiriyorlar. Dünyada ürün çeşitliliğiyle her alanda üretim gerçekleştirebilen 4 ülke var. Bunlar da ABD, Çin, İtalya ve Türkiye. Çevreyi en az kirleten sektörüz, sıfır karbon salınımı önemsiyoruz. Bununla birlikte işçisini önemseyen, istihdam sağlayan ve gelir dağılımını eşit dağıtan bir yapımız var, bu sayede yerel kalkınmaya da önemli bir destek sunuyoruz” şeklinde konuştu. nın lider mobilya üreticisi olmak için çalışmalarını sürdür

“Avrupa’nın en büyük mobilya fuarı olan IIFF 2023’ü açıyoruz”

TÜYAP Fuarları Yapım A.Ş. Genel Müdürü İlhan Ersöz’lünün Türkiye mobilya sektörünün üretim ve ihracat hedeflerine en yüksek katkıyı sunması için çalıştıklarını kaydederek; “IIFF 2022’de iki farklı fuar merkezinde eş zamanlı fuar ile Türkiye’de bir ilki gerçekleştirdik. Ülkemizin mobilya sektörünün dünya ticaretinde hak ettiği konuma hızla ulaşmasına destek olmaya çalışıyoruz. Bu yıl Asya, Avrupa, Afrika, Kuzey Amerika ve Güney Amerika olmak üzere 5 kıtadan ve yurt içinde 7 bölgemizi kapsayan geniş bir coğrafyadan ziyaretçilerimizi ağırlayacağız. Hem TÜYAP hem de İFM civarındaki otellerin tamamı dolmuş durumda, fuar bölge ekonomisine önemli bir katkı sunuyor” dedi.

2022 yılında en çok ihracat Ukrayna, Almanya ve İtalya’ya oldu.

Deri 2022’de 2 milyar dolar ile ihracatta rekor kırdı

İstanbul Deri ve Deri Mamulleri İhracatçıları Birliği (İDMİB) Yönetim Kurulu Başkanı Güven Karaca, AA muhabirine yaptığı açıklamada, deri ve deri mamulleri sektörünün aralık ayında 182,4 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirdiğini kaydetti.

Karaca, geçen ay en fazla ihracat gerçekleştirdikleri ilk 3 ülkeden Ukrayna’ya yüzde 1.200 artışla 31,7 milyon dolar, Almanya’ya yüzde 10,5 azalışla 12,1 milyon dolar ve İtalya’ya yüzde 13,4 düşüşle

8,5 milyon dolarlık dış satım yapıldığını bildirdi.

Güven Karaca, 2022 ihracat rakamlarında ciddi artış yakaladıklarını vurgulayarak, “Sektörümüz, ocak-aralık döneminde yüzde 19 artışla 2 milyar 57 milyon dolar değerinde ihracat gerçekleştirdi. Böylece tüm zamanların dönemsel ihracat rekorunu kıran deri ve deri mamulleri sektörü, 2 milyar doların üzerinde bir ihracat gerçekleştirerek önemli bir eşiği geride bırakmış oldu” dedi.

İsrail, Türkiye’den daha çok ihracatçı ve müteahhidin gelmesini bekliyor

İstanbul Demir ve Demir Dışı Metaller İhracatçıları Birliği (İDDMİB) 15-18 Ocak tarihleri arasında 18 firmadan 24 katılımcıyla İsrail’in Tel Aviv şehrinde Ticaret Bakanlığı’nın desteğiyle ‘İsrail Sektörel Ticaret Heyeti’ düzenledi. Hırdavat sektörüne özel olarak düzenlenen organizasyonda konuşan İDDMİB Yönetim Kurulu Başkanı Çetin Tecedelioğlu, İsrail’in hırdavat sektörü için stratejik pazarlar arasında yer aldığını, İsrail’de yapılan organizasyonla tüm Ortadoğu ve Afrika ülkelerine ulaşabileceğini ifade etti. İsrail’in bir köprü ülke olduğuna dikkat çeken Çetin Tecedelioğlu, İsrail’in bulunduğu coğrafi konum gereği birçok ülkeye dağıtım yapılabileceğini söyledi.

Depo ile ticaret hızlanır

İsrail’e satılan ürünler hakkında bilgi veren Çetin Tecedeli-

oğlu, sözlerini şöyle sürdürdü: “İsrail’e en çok sattıklarımız arasında elektrikli makineler, cihazlar ve otomotiv sektörü ile ilgili ürünler var. Demir-çelik sektörüyle ilgili birçok ürünü İsrail’e gönderiyoruz. İsrail’in tüm dünyadan birçok alımı var. İsrail’in dünyadan almış olduğu pazar payında dilimimizi artırabiliriz. Yani sektörel bazda her sektörün İsrail’den faydalanabileceği, İsrail’e satabileceği bir kalem var.

İsrail çok üretim yapan sanayileşmiş bir toplum değil. Biz de İsrail’i ciddi anlamda bir lojistik ve dağıtım merkezi haline getirip, buradan diğer ülkelere ve İsrail içine pazarlama yapmayı düşünüyoruz.” Türkiye’nin İsrail ve İsrail’den ulaşabilecek pazarlarda rakipleri arasında Uzak Doğu ülkelerinin olduğunu dile getiren Çetin Tecedelioğlu, “Ancak Uzak Doğu ülkelerini çok da rakiplik olarak görmememiz gereki-

yor. Çünkü burada Türk ürünlerine karşı büyük bir hayranlık var. Bu hayranlığın oluşmasında filmlerimizin, kültürümüzün, aynı coğrafyanın insanı olmamızın büyük etkisi var. Böyle olunca da ürünlerimizi burada pazarlamakta hiç zorluk çekmiyoruz. Burada ihtiyacımız olan daha çok karşılıklı ilişkiyi arttırabilecek sosyal aksiyonları yaratmak” ifadelerini kullandı.

İsrail’in kurulduğu tarihten bu yana savunma sanayine büyük bütçe ayırdığı için altyapı yatırımlarını ihmal ettiğini kaydeden İsrail-Türkiye İş Konseyi Onursal Başkanı Moris Reyna, “Türk müteahhitlerini, Türk sanayicilerini her başlıkta İsrail’e bekliyorlar. Ayrıca her zaman İsrail’e kalite yönünden yüksek ürün satmak zorundayız. Kalite yönündeki beklentisi yüksek olan pazarda da katma değer her zaman yüksektir” dedi.

Bir Dünya Ekonomi

Fikret ÇENGEL
fikret.cengel@dunya.com

2030 hedefimiz hayırlı olsun

Hedef koymak en basit ifadeyle motivasyondur. İşletmeler, kurumlar kendisiyle veya rakipleriy-le yarışırken bir çıpa yani bir hedef belirlir ve o hedefe ulaşmak için bir plan oluşturur ve yola çıkar. Hedefe iki türlü ulaşılır, programlı ve hesaplı. Matematikçiyi, olası olumsuzlukları ve avantajları hesaba katar olası dalgalanmaları dikkate alarak rotasını çizer veya bismillah der, kervanı yolda düzeriz düzülür.

Yakın dönemin çıpası 2023 oldu. Cumhuriyetimizin 100. Yılı. Kimse bugün için konulan hedefi sorgulamaz. Şunu hedefledin ama bak böyle oldu demez. O yüzden hedefler konusunda da oldukça bonkör davranınız. Hedef tutmıyorsa en kötü ihtimalle yeni bir hedef koyar beklentiği sürdürürüz.

Bugünlerde sektör temsilcileri 2022/2023 değerlendirmeleri için toplantılar düzenliyor. Takip ettiklerimde en dikkat çeken husus temsilcilerin 2030 için hedefler belirlemesi.

Bunda elbette garip bir durum yok. Zira hedefler ve planlamalar kısa vadeli olmamalı. 10 yıllık bir vizyon makul bir yaklaşım. 20 yıldır bu toplantıları takip eden bir gazeteci olarak maalesef en üzücü konu, her yıl hedefler yenilenirken aynı sorunların konuşuluyor olması. İstisnasız 20 yıldır, nitelikli istihdam, katma değer, pazar, lojistik-depolama, ölçek gibi konular en temel sorunlar olarak sıralanıyor. ‘Biz yapmak istiyoruz ama eksikler de çok’ kısmındaki eksik hiç eksilmedi.

Çok iyi örnekler var

Sektörler içinde son yıllarda itici güç haline gelen havacılık ve savunma ‘eksikler’ konusunda ödevine en çok çalışan ve çözüm arayanların başında geldi. Savunma Sanayii Başkanlığı koordinasyonunda Aselsan, Havelsan, Roketsan gibi şirketlerin altında 3 bin şirketten oluşan bir ekosistem yaratıldı.

Kümelenmeye gidildi ve ölçeklemede kapasite kullanımını doğru dağıtıldı. Binden fazla mühendis, şirketler ve üniversiteler sisteme entegre edildi.

Bu ekosistemin en büyük başarılarından şüphesiz en önemlisi nitelikli istihdamını sürdürebilmesi. Sistemdeki mühendis kadrosunu koruyarak, AG-GE ve çalışmalara yoğunlaşabilmesi.

Bir çok sektör bu konuda şanslı değil. Geçtiğimiz günlerde İstanbul Kimyevi Maddeler ve Mamulleri İhracatçıları Birliği Başkanı Adil Pelister, nitelikli iş gücünde büyük sıkıntı yaşadıklarını ve başvuracak hiçbir kimya mühendisinin geri çevrilmeyeceğini ifade etmişti. Diğer sektörlerin durumu kimyadan farklı değil, Nitelikli işçi gücü nitelikli üretime o da katma değere dönüşür.

Bunun en iyi örneğini savunma ve havacılıkta görüyoruz. 2030 yılına hedeflerin ve umutların yeniden belirlendiği bu dönemde en güzel gelişme sorun kalitesinin değişmesi olacaktır. Sektörlere düşen başlıca ödev budur.

**Dünyanın
Politikası**

Prof. Dr. Burak
KÜNTAY
burakkuntay@
beykoz.edu.tr

F-16

Türkiye'nin S-400 alımı sonrası yaşadığı F-35 krizi, zamanla F-16 alımına engel olunmasına kadar geldi. Amerika ile olan ikili ilişkilerimizde gerek Suriye, gerek Doğu Akdeniz, gerek Yunanistan olmak üzere son yıllarda birçok konu hep ters gitti. Daha da mühimi her dış politika meselesinde iki ülke hep menfaat çatışması içerisine girdi. Soğuk Savaş'ın bitimiyle ortak düşmanın ortadan kalkması iki ülkeyi neredeyse 30 sene dir dibe doğru itti.

Son dönemde yaşanan en önemli konu, F-16 talebimizin ABD yönetimince her daim Kongre bahane edilerek ötelenmesi oldu. Şunu net olarak belirtmeliyim ki, bu satışta temel karar alıcı yönetim, Kongre değil.

Nitekim ABD'de birçok think-tank, Kongre üyesi ve uzman bu satış olacaksa bile, satışın Türkiye'deki seçim sonrası yapılması konusunda ısrarcı. Haziran'dan önce olacak bir satışın, seçim sürecinde Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın elini güçlendireceğini sesli şekilde ifade ediyorlar. Hatta bu hafta ABD'de farklı dönemlerde, önemli pozisyonlarda görev almış olan John Bolton'un yayınlanan makalesi açıkça, "Türkiye NATO'dan çıkarılın" a vardı. Böyle bir madde olmamasına karşın makalesinde, gerekirse uluslararası hukuku kullanmak gerektiğini ifade ediyor. Kısacası ABD'deki Türkiye karşıtı sesler, haziran ayındaki seçimde Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın elini güçlendirecek her etkeni bertaraf etme derdinde.

Tüm bunlara karşı, Türkiye'nin elinde de önemli bir koz var.

Biden yönetimi, haziran ayındaki NATO toplantısında İsveç'i üye olarak görmek istiyor. Bunun için söz bile verdi. Nitekim, aralık itibariyle İsveç'teki yeni yönetim, ta ki geçen haftalara kadar iadeler dahil bazı olumlu girişimlere imza atmıştı. Fakat, FETÖ üyesi bir teröristin iade edilmesi, Cumhurbaşkanı Erdoğan'a yapılan protesto adı altındaki, hakaret ve terör eylemi soruşturmasına bile gerek kalmadan, savcılık tarafından kapatıldı. Üstüne İsveç'teki yerel bir medyanın verdiği haberde, İsveç'teki bankalarda, PKK bağlantılı hesapların olduğu ve hala kapatılmayan terör bağlantılı hesapların ortaya çıkması tüm bu gelişmelerin üstüne tuz biber ekti.

Bu süreçte, Türkiye'nin tavrı net. İsveç'in NATO üyeliğine "Hayır" diyeceğiz.

Türkiye de net olarak bir şeyin farkında; İsveç her türlü sözü verse de bazı eylemlere geçse de üyelik sonrası her şey değişecek.

Ancak Bu süreç Türkiye'nin ABD ile ilişkilerinde eline bir koz verdi. Hem de çok büyük bir koz. F-16 kozu.

Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu'nun ABD ziyareti sonrası resim daha da netleşecek. Muhtemelen ABD yönetimi, Kongre'ye sunacağı Türkiye'ye F-16 satışı talebini, Yunanistan'a F-35 satışı talebiyle eş zamanlı iletecek. Eş zamanlı sunulacak teklifle birlikte, Biden lobi çalışması yürütür ve sihirli kelime olan ABD'nin ulusal menfaatleri için sözünü kullanırsa, haziran ayında satış gerçekleşebilir.

Ancak, açık ve net olan bir şey var ki, haziran sonrası ikili ilişkilerde iktidarda kim olursa olsun, millî bir duruş sergileyen hiçbir hükümetle ABD uzun vadede ilişkilerini iyi tutmaz-tutamaz. Terör meselesi, Doğu Akdeniz meselesi Türkiye için hayat-memat meselesidir. ABD, PYD-YPG'ye olan bakışını değiştirmeden, ilişkiler düzelmiş gibi görünse de hiçbir şey gerçekten düzelmez.

**Dünyanın en değerli
markası artık Amazon**

Uluslararası marka değerlendirme kuruluşu Brand Finance'ın hazırladığı "Dünyanın En Değerli 500 Markası-Global 500-2023" araştırması sonuçlandı.

299,3 milyar dolar marka değeriyle Amazon, artık dünyanın en değerli markası. Amazon, 2021'de 254,2 milyar, 2022'de de 350 milyar dolarla ikinci sıradaydı. Ama-

zon'u yaklaşık 297,5 milyar dolar marka değeriyle Apple, 281,4 milyar dolar değerle Google takip etti. Geçen yılki listede Apple ilk sıradaydı.

Söz konusu listede 191,6 milyar dolarla Microsoft 4'üncü, 113,8 milyar dolarla ABD'li perakende şirketi Walmart 5'inci, 99,7 milyar dolarla Güney Koreli teknoloji firması Samsung 6'ncı oldu.

**Microsoft binlerce
kişiyi işten çıkarıyor**

İngiliz Sky News, Microsoft'un binlerce kişiyi işten çıkarmaya hazırlandığını aktardı. Haberde, 220 binden fazla kişiyi istihdam eden Microsoft'un işgücünü yüzde 5 azaltmayı planladığı, bunun da yaklaşık 11 bin kişinin işten çıkarılması anlamına geldiği kaydedildi.

Bloomberg'e göre ise işten

çıkarmalar dün itibaren bazı mühendislik birimlerinde başlatıldı.

Öte yandan Microsoft'un geçen yılın ekim-aralık dönemine ait bilançosunun 24 Ocak'ta açıklanması öngörüldükçe; analistler, şirketin 2017 mali yılından bu yana en yavaş gelir artışını kaydetmesini bekliyor.

**20 YILLIK
EMEK...
MİLYARLARCA
DOLARLIK
YATIRIM...****Apple
servetini nasıl
Çin'e emanet
etti?**

2007 yılında Nokia'nın tam 900 milyon kullanıcısı vardı. Şirket, pazarı o kadar domine ediyordu ki, Forbes dergisinde, "Cep telefonu kralını yakalayabilecek biri var mı?" diye bir analiz yayınlanmıştı. Aynı yıl, Apple iPhone'u tanıttı.

16 yıl ve 1.2 milyar kullanıcıya ulaştıktan sonra, Fin şirketinin iPhone tarafından nasıl gafil avlandığının hikayesini hepimiz biliyoruz. Nokia, Steve Jobs'un vizyonu ve tasarım dahisi Jony Ive'la mücadele edecek yeterli software aklına sahip değildi.

Çok dokunuşlu ve tam ekran özelliklerinden oluşan ön cephesi, Apple'ın tek avantajı değildi kuşkusuz. Apple, daha iPhone satışa çıkmadığı dönemde bile, software ve üretim konularında Nokia'ya üstünlük sağlıyordu. Apple, o günlerde, Çin ve onun imalat sektörü üzerine önemli bir kumar oynuyordu.

Aradaki bağ kopmaz

Tedarik zinciri araştırmacısı Kevin O'Marah, 2007 yılı ortasında, Apple'ın sıfırdan dünyanın en iyi kurumsal şirketlerinin tedarik zincirlerinin sıralandığı "Top 25" listesinde ikinci sıraya oturduğunda nasıl şaşırdığını bugünmüş gibi hatırlıyor. O'Marah, "Herkes şok olmuştu" diyor.

Sonraki 7 yılda da Apple aynı listede birinciliği korudu. Şirket hem kendisini jeopolitik gerilimlerin ortasına yerleştirmiş hem de dünyanın en değerli şirketi olmuştu. Herkes, "Apple üretimi Çin'e 'outsourced' ediyor" diye düşünürken; O'Marah bunun böyle olmadığını fark edenler arasındaydı. O'Marah'a göre Apple, şirketin tüm servetini/geleceğini Çin'e bağladığı karışık bir tedarik ve üretim merkezi kurmaya baş-

lıyordu. Ve bu bağ, öyle kolay kolay da çözülecek gibi değildi...

Sonraki 15 yılda, Apple üst düzey üretim mühendisleriyle tasarımcılarını Çin'e gönderdi ve fabrikalarda aylarca kalmasını sağladı. Apple çalışanları üretimin her safhasını tüm detaylarıyla öğreniyordu. Aynı Apple kendisine özel cihazlar üretmek için milyarlarca dolar harcadı. Bu uğurda şirketi de ülkeyi (Çin) de döndürdüler. O'Marah bu konuyla ilgili, "Çin'in bugün sahip olduğu teknolojik yeterlilik, Apple'ı da içine alan yerel üretim liderliğinden kaynaklanmıyor. O teknolojik yeterlilik, Apple ürününün oraya gitmesiyle sağlandı" diyor.

Samsung, Çin'den çıktı

İşte tüm bu operasyonlar, gösterişsiz bir karakter olan Operasyon Müdürü Tim Cook'un, CEO'luk görevini 2011'de Steve Jobs'un devralmasına neden oldu. Çünkü, Apple'ın üretimini ABD'den Çin'e taşıyan Cook'tu.

Hoş, bu başarı hikayesi, Apple'ın en büyük kırılma noktasına neden oldu: Bağımsızlığını tek bir ülkeye, Çin'e, gittikçe otoriter olan Başkan Şi Jinping'in ülkesine bağlamıştı...

Şu anda iPhone, Airpod, Mac ve iPad'lerin yüzde 95'i, Apple'ın

%95

Tüm Apple
ürünlerinin Çin'deki
üretim oranı.

toplam gelirinin beşte birini kazandığı Çin'de üretiliyor. (Apple'ın geçen yılki toplam kazancı 74 milyar dolardı.)

Apple'ın en büyük rakibi Samsung, Çin'deki üretimini 2019'da durdurdu. Oysa Apple, Washington ile Pekin arasındaki rekabetin arttığı yıllarda bile Çin'e yatırımlarını artırıyordu.

Stok malları 'asıl bela'

Cook, bugünlerde yatırımcılar ve ABD'li politikacıların "Çin'den ayrıl. Üretimi Vietnam ve Hindistan'a çek" baskısını yaşıyor. Apple bu iddialarla ilgili henüz bir açıklama yapmazken; aralarında eski Apple çalışanlarının da olduğu 25 ünlü tedarik zinciri uzmanıyla yapılan röportajlar şunu gösterdi: "Apple'ın [Çin'den] çıkmak için çok çok az nedeni var. Hele ki, kısa vadede çıkmak için hiçbir nedeni yok."

Üretimini Çin'e teslim eden ilk bilgisayar şirketi Apple değil. Cook, şirkete operasyon müdürü atandığı 1998 yılında, HP ve Compaq zaten Çin'deydi. Apple'ın farkı, fırsatları en iyi şekilde değerlendirmesiydi. Ürünleri özel tasarım olmayan parçaları birleştirip üreteceğine, özel parçalar tasarladı ve üretti.

2007 yılı tedarik zinciri listesine bakarsanız, P&G, Toyota ve Walmart'ın, Apple'ın iki katı olduğunu görürsünüz. Ancak envanter tedavül hızına bakarsanız, fark edersiniz ki, Apple kendi ligini çoktan oluşturmuştu. Çünkü Cook, stoktaki malları "asıl bela" olarak görüyordu. Ona göre, elektronik eşyalar da süit ürünleri gibiydi, rafta durdukça bozulurdu! Sonuçlar da onu haklı çıkarıyordu... Apple'ın artık Nokia'dan 2.5 kat, Coca-Cola'dan da 12 kat daha iyi envanter dönüşü vardı.

**23.6
milyon**

Apple'ın iş
güvenliği
konusunda
2008'den bu
yana eğittiği
insan sayısı.

**78
milyon**

2022 tatil
döneminde
Çin'den
gönderilen
iPhone sayısı

%5

Hindistan'da
üretilen
iPhone oranı.

**93
milyon**

Dünyaya
gönderilen
yıllık
iPhone sayısı.

74
milyar dolar
Apple'ın
geçen yılki
kazancı

En büyük alternatifler Hindistan, Vietnam

Apple, 2008 yılında "yekpare," yani çok parçadan oluşan değil, tek parça olan dizüstü bilgisayar MacBook Pro'yu üretti. Bunu yaparken, tanesi binlerce dolar olan CNC cihazlarını kullandılar. Üç eski Apple çalışanının anlattığına göre şirket, Steve Jobs'un "notebook üretiminde yeni yol bulduk" dediği seri üretim için tam 10 bin CNC cihazı satın aldı.

Üç çalışandan biri bakın ne di-

yor: "O dönem dünyada bu kadar CNC cihazı yoktu. 2009 itibarıyla katlanarak büyüdük. Günde 10 bin parça üretmeyle başladık. Sonra 100 bin... Sonra 500 bin... Sonra 1 milyon. Anlayacağınız gibi, para mevzu bahis değildi."

Bloomberg'e göre, Çin bugün akıllı telefon imalat pazarının yüzde 70'ine sahip. 2021'de ülkedeki ISO 9001 belgeli tedarikçi şirket sayısı 426 bin 716'ydı.

Farkı daha iyi anlamak şunu söylemek gerekir: ISO 9001'li şirket sayısı Hindistan'da 36 bin 505, ABD'de 25 bin 561'di. Bu yüzden global ekonominin yeniden şekillenmesini sağladı.

Apple, bugün Çin'de 14 bin kişiye istihdam sağlıyor. Peki, Çin'e yeni rakip çıkabilir mi? Bu ülke, İngilizce konuşulan ve Çin gibi jeopolitik riskler içermeyen Hindistan olabilir. Çin'e nazaran üç-

retlerin yarı yarıya olduğu Vietnam da bir diğer alternatif.

Bloomberg analisti Woo-Jin Ho'ya göre Apple, üretiminin yüzde 10'unu, belki de 20'sini 2030 yılı gibi Çin dışına taşıyabilir. Ho, Apple-Çin bağıyla ilgili şu özeti yaptı: "Çin'deki akıllı telefon merkezlerinin sağladığı ortama bakar mısınız? Onların sunduğunun aynısını kim verecek, ben de bilmiyorum."

Sabancı, 'Küresel İşbirliği Köyü'nün tek Türk kurucu ortağı oldu

Sabancı Holding, Dünya Ekonomik Forumu'nun metaverse platformu "Küresel İşbirliği Köyü"nün 80 kurucu ortağı arasındaki tek Türk şirketi oldu. CEO Alper, "Tecrübemizi gençlere aktarmak sorumluluğumuz" dedi.

16-20 Ocak arasında İsviçre'nin Davos kasabasında düzenlenen Dünya Ekonomik Forumu (WEF) 2023 Yıllık Toplantısı, dijital teknolojiler alanında bir ilke ev sahipliği yaptı. Küresel İş Birliği Köyü (Global Collaboration Village - GCV) adını taşıyan, dünyanın ilk küresel amaç-odaklı metaverse platformu, Dünya Ekonomik Forumu tarafından Accen-ture ve Microsoft iş birliğiyle hayata geçirildi.

Dünya Ticaret Örgütü (WTO), Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP), MIT, UNICEF gibi kamu, sivil toplum ve akademi dünyası temsilcilerinin yanı sıra kendi alanlarında dünyanın lider şirketlerinin destek verdiği projenin kurucu ortakları arasında Sabancı Holding de yer aldı. Söz konusu projeyle, dijital teknolojiler alanında imza attığı ilk-re bir yenisini ekleyen Sabancı Holding, 80 kurumun yer aldığı Kurucu Ortaklar listesindeki tek Türk şirket oldu.

Sabancı Holding CEO'su Cenk Alper, sürdürülebilirlik ve dijital odağa alan bir yaklaşım-la, "Dünya'nın Sabancı'sı" vizyonunu güçlendirmeye devam ettiklerinin altını çizdi:

'Öncü rolümüzün göstergesi'

"Sürdürülebilir yaşama katkı sağlamak, öncü girişimler ortaya koymak ve Türkiye ile dünya arasında köprü görevi görmek, Sabancı olarak bizim Topluluk Vaadimizin üç ana unsuru. Bu vaadimizin izinde ilerlerken, dünyada her geçen gün önem kazanan 'yeni ekonomi'yi odağımıza alarak enerji ve iklim teknolojileri, ileri malzeme teknolojileri ve dijital teknolojiler alanlarının her birinde oyun kurucu pozisyonumuzu güçlendiriyoruz. Dünyanın ilk küresel amaç-odaklı metaverse platformu olan GCV projesinde, tek Türk Kurucu Ortak olarak yer almak, bizim dijital teknolojilerdeki öncü rolümüzün çok önemli bir göstergesi."

Sabancı Topluluğu şirketlerinden SabancıDx, Enerjisa ve Kor-

dsa'nın, 2022 yılında metaverse alanında öncü projeler hayata geçirdiğini hatırlatan Alper, "Topluluk şirketlerimizin attıkları adımlarla güçlendirdiğimiz Dünya'nın Sabancı'sı vizyonumuzun en önemli unsurlarından biri de uluslararası bilgi birikimimizi ülkemizin toplumsal kalkınması için seferber etmek. Özellikle yeni teknolojileri ülkemize ve insanımıza kazandırmak. Bu, bizim Topluluk Vaadimizin de vazgeçilmez bir parçası. Bu kapsamda, metaverse gibi dijital teknolojilere yön veren alanlardaki tecrübemizi genç nesillere aktarmayı en büyük sorumluluklarımızdan biri olarak görüyoruz. Geçtiğimiz yılki Cumhuriyet Seferberliği etkinliklerimiz kapsamında, Türkiye'nin farklı bölgelerindeki lise öğrencilerine metaverse eğitimleri verdik" dedi.

TÜRK ŞİRKETLER DAVOS'A DAMGALARINI VURDU

Koç'un yangınla mücadele projesi FireAid, Davos'ta örnek gösterildi

Davos'taki özel bir panelde konuşan Koç Holding CEO'su Çakıroğlu "Gelişmiş veri analitiği yetkinliklerimizi orman yangınları ile küresel mücadeleye destek vermek için seferber ettik" dedi.

İklim kriziyle birlikte tüm dünyada görülme sıklığı ve şiddeti artan orman yangınlarıyla mücadele amacıyla yürütülen ve Koç Holding'in öncülük ettiği "FireAid" projesi, Dünya Ekonomik Forumu (WEF) tarafından Davos Zirvesi'nde örnek uygulama olarak gösterildi.

WEF'in zirve kapsamında yayınladığı "Orman Yangınlarıyla Mücadelede Sonraki Aşama: FireAid Pilot Projesi ve Ölçeklendirme" adlı özel raporda, FireAid'in yangınlarla mücadelede veri temelli yapay zekâ teknolojisi ile kurumlar ve hükümetler için çok önemli bir platform görevi üstlendiği duyuruldu.

Davos Zirvesi'nde düzenlenen özel panelde konuşan Koç Holding CEO'su Levent Çakıroğlu, FireAid'in dinamik yangın risk haritası oluşturma'nın yanı sıra,

yangına hızlı müdahale imkânı sağladığını açıkladı ve ekledi:

"14 farklı veri seti içinden 400'den fazla değişkenin kullanıldığı model, kamu kurumlarının yangınla mücadelede veriye dayalı daha doğru kararlar almalarına yardımcı olurken; önemli bir zaman da kazandıracak."

'Paylaşmaya hazırız'

"Geçtiğimiz yıl pilot proje ile elde ettiğimiz başarılı sonuçlar, modelimizi daha fazla paydaşla geliştirme ve dünyanın farklı coğrafyalarında uygulama konularında bizleri cesaretlendirdi. FireAid'in WEF tarafından dünyaya örnek uygulama olarak gösterilmesinden ülkemiz ve topluluğumuz adına gurur duyuyoruz. Topluluğumuzun yapay zekâ alanındaki kabiliyetlerini dünyamızın iyiliği için değerlendirmeye ve paylaşmaya devam edeceğiz."

Projenin daha da geliştirilmesi için ilgili tüm paydaşlarla, uluslararası kuruluşlarla ve özellikle orman yangını riski yüksek olan ülkelerle çalışmak istediklerini

söyleyen Çakıroğlu, projede daha fazla iyileştirme yapılması için kullanılan algoritma ve kaynak kodlarını bir karşılık beklemeden, işbirliği içerisinde paylaşmaya hazır olduklarını belirtti.

FireAid'in ticari bir proje olmadığını altını çizen Levent Çakıroğlu sözlerini şöyle sonlandırdı: "Ülkemizin Güney Ege ve Batı Akdeniz bölgelerinde 44 bin kilometrekarelik bir alanı kapsayan pilot uygulamamızı Orman Genel Müdürlüğümüzün de görüşleriyle Türkiye'nin tüm bölgelerine genişletmek üzere çalışmalarımıza başladık. Dünya genelinde veri sağlayıcılar ve pilot uygulama ortaklarıyla çalışmaya hazırız. Özel sektörün teknoloji becerilerini, kamu sektörünün deneyimini ve akademinin bilgi birikimini ortak fayda odağında koordineli bir şekilde bir araya getirebilirsek, uluslararası iş birliklerini yaygınlaştırabilirsek; çözümünde küresel bir koordinasyon gerektiren tüm sorunlara uzun vadeli ve kalıcı çözümler bulabileceğimize inanıyoruz."

Davos gündemi: Çoklu krizle mücadele

Amerikan New York gazetesi, Davos zirvesine damga vuran kelimenin "polycrisis" (çoklu kriz) olduğuna dikkat çekti.

İlk olarak 1990'larda kullanılan, ancak 2016 yılında dönemin Avrupa Komisyonu Başkanı Jean-Claude Juncker tarafından dile getirilince popülerleşen kelime, global krizlerle toplu müca-

dele anlamına geliyor.

Dünya Ekonomik Forumu'nun (WEF) tanıtım raporunda da kaleme alınan "çoklu kriz" Davos'taki görüşmelere katılan uzmanlar tarafından da sık sık gündem edildi. WEF yetkililerine göre "çoklu kriz" in başına çekenler ise Ukrayna Savaşı ve iklim krizi.

Öte yandan WEF'te bir konu-

ma yapan Avrupa Birliği (AB) Komisyonu Başkanı Ursula von der Leyen, ABD ve Çin'in sübvansiyonları karşısında Avrupa'da yeşil sanayi yatırımlarına destekleri artıracaklarını söyledi.

AB'nin'sıfır emisyon' hedefi

Günümüzde yüksek enflasyonun yaşam ve iş maliyetini artır-

dığını, enerjinin bir silah olarak kullanıldığını, ticaret savaşları tehditleri ve çatışmacı jeopolitik yaşandığını ifade eden von der Leyen, temiz ekonomiyi geçişte kaybedecek vakit kalmadığını vurguladı. Von der Leyen, atmosfere yeni emisyon eklememeyi öngören "net sıfır" emisyon dönüşümünün muazzam endüstri-

yel, ekonomik ve jeopolitik değişimlere neden olduğunu, bunun için doğasını ve sanayinin yapısını değiştirdiğini kaydetti.

Uluslararası Enerji Ajansı'nın (IEA) temiz enerji teknolojileri pazarının 2030 yılına kadar yılda 650 milyar dolara ulaşacağı tahmininde bulunduğunu hatırlatan von der Leyen, "Rekabette

öne geçmek için endüstriyel tabanımızı güçlendirmeli, Avrupa'yı daha fazla yatırım ve inovasyon dostu hale getirmeye yönelik adımlar atmalıyız." dedi.

Von der Leyen, daha önce Avrupa Yeşil Mutabakatı ile kıtanın 2050 yılına kadar iklim dostu bir hal almasına yönelik ilk adımı attıklarını anımsattı.

IEA: Küresel petrol talebi bu yıl rekor seviyeye ulaşacak

Uluslararası Enerji Ajansı (IEA), küresel petrol talebinin bu yıl günlük 101 milyon 720 bin varil ile rekor seviyeye ulaşacağını öngörüyor.

IEA bugün yayımlanan aylık petrol piyasası raporunda, bu yıl için küresel petrol talebine yönelik tahminini bir önceki tahminine göre günlük 80 bin varil arttırarak yukarı yönlü revize etti.

Buna göre, küresel petrol talebinin bu yıl geçen yıla kıyasla günlük bazda 1 milyon 870 bin varil artışla günlük 101 milyon

720 bin varile ulaşması bekleniyor. Bu miktar tüm zamanların en yüksek seviyesi olarak dikkati çekiyor.

Talebin OECD bölgesinde geçen yıla göre 470 bin varil artarak 46 milyon 420 bin varil, OECD dışı ülkelerde ise 1 milyon 400 bin varil artarak 55 milyon 300 bin varil olacağı hesaplanıyor.

Küresel petrol talebinde beklenen söz konusu artışın yaklaşık yarısının Kovid-19 kısıtlamalarının kaldırıldığı Çin'den geleceği değerlendiriliyor.

Rusya Merkez Bankası yuan swap enstrümanını devreye alıyor

Rusya Merkez Bankası, artan Rtalepten ötürü yaşanan dalgalanmaların sınırlandırılması için yeni bir yuan swap enstrümanını başlatacağını bildirdi.

Yapılan yazılı açıklamada, bankalara ruble karşılığı yuan temin etmek için bugün itibarıyla yeni bir swap enstrümanının devreye alacağı duyuruldu. Rusya ile Çin arasındaki ticaretin artan bir şekilde ulusal para birimleriyle yapıldığına işaret edilen açıklamada, yuan ile ruble arasındaki

swap dönüşümlerinin de mali piyasalarda giderek önem kazandığı belirtildi. Yeni yuan swap enstrümanıyla piyasadaki dalgalanmaların sınırlandırılacak. Rusya Maliye Bakanlığı geçen ay Ulusal Refah Fonu'nda yuanın azami pay sınırını yüzde 30'dan yüzde 60'a, altının azami pay sınırını ise yüzde 20'den 40'a yükseltmişti.

Öte yandan, Japonya Merkez Bankası'nın (BoJ) iki gün süren para politikası toplantısının kararları açıklandı. BoJ, ultra gev-

şek para politikasında bir değişikliğe gitmezken, getiri eğrisi hedef aralığını da artı/eksi yüzde 0,5 düzeyinde korudu.

Söz konusu kararı oy birliğiyle alan BoJ, sınırsız miktarda devlet tahvili ve yıllık 12 trilyon yen borsaya yatırım fonları (ETF) ile yıllık 180 milyar yen Japon gayrimenkul yatırım fonları (J-REIT) alımına devam edeceğini bildirdi.

Banka ayrıca, getiri eğrisi hedef aralığını da değiştirmeyerek artı/eksi yüzde 0,5 düzeyinde korudu.

“Rekabetçilik için yenilenebilir enerji kullanımı artmalı”

Demir-çelik sektörünün 2022 yılında gerçekleştirdiği 35,4 milyar dolarlık ihracatla Türkiye'nin toplam ihracatının yüzde 15,6'sını üstlendiğini belirten ADMİB Başkanı Fuat Tosyalı, “Artan enerji maliyetleri rekabetçiliğimizi olumsuz etkiledi. Yenilenebilir enerji kullanımının önemine vurgu yapıyoruz” dedi.

Türkiye'nin 2022 yılı ihracatı 2021 yılına göre yüzde 12,9 artışla 254,2 milyar dolar oldu. Türkiye demir ve demir dışı metaller sektörü 2022 yılında bir önceki yıla göre yüzde 16,4'lük artışla 14 milyar 385 milyon dolarlık ihracat geliri elde ederken, çelik sektörü ise yüzde 5,3'lük azalışa rağmen 20 milyar dolar sınırını aşarak 21 milyar 62 milyon dolarlık ihracata imza attı. Demir ve demir dışı metaller sektörü, Türkiye'nin toplam ihracatından yüzde 6,3 pay alarak en başarılı 6'ncı, çelik sektörü ise yüzde 9,3 pay alarak en başarılı 4'üncü sektör olmayı başardı. Ülke ihracatı 2022'de yeni bir rekor kırarken, demir-çelik sektörlerinden Türkiye'nin toplam ihracatına 35,4 milyar dolarla yüzde 15,6'lık katkı geldi.

Demir ve demir dışı metallerin ihracatı 901 milyon dolar

Akdeniz Demir ve Demir Dışı Metaller İhracatçıları Birliği'nden (ADMİB) 2022 yılında yapılan ihracat rakamları incelendiğinde ise demir ve demir dışı

şı metaller sektöründen yapılan ihracat yüzde 6,7 artışla 901 milyon dolar, çelik sektöründen yapılan ihracat ise yüzde 8,2 azalışla 2 milyar 618 milyon dolar oldu.

Sektörde dünya genelinde durgunluk var

Türk demir-çelik sektörünün 2021 yılını ihracatta rekor kırarak kapattığını, 2022 yılına da aynı ivmeyle başladığını belirten ADMİB Yönetim Kurulu Başkanı Fuat Tosyalı, Rusya-Ukrayna savaşının olumsuz etkileri, artan korumacılık önlemleri, enerji fiyatlarındaki yüksek artışlar gibi nedenlerle yılın geri kalanının sektör için olumsuz geçtiğini söyledi. Dünya genelinde demir-çelik sektörlerinin durgunluk dönemi yaşadığının altını çizen Tosyalı, 2022 yılını şöyle değerlendirdi: “2022 yılını Türk çelik sektörü olarak yüzde 5,3 düşüşle 21,1 milyar dolar ihracatla kapattık. Demir ve demir dışı metallerde ise yüzde 16,4 artışla 14,4 milyar dolar ihracatla tamamladık. Üretimde enerjiyi yoğun kullanan bir sektörüz. Doğal olarak enerjideki fiyat artışları maliyet-

Fuat Tosyalı

lerimizi ciddi oranda artırdı. Artan enerji maliyetleri rekabetçiliğimizi olumsuz etkiledi. Bunun neticesinde ihracatımız da hedeflerimizin altında kaldı. Rusya Ukrayna savaşının da sektörümüze olumsuz etkilerini yaşadık.”

Enerji maliyetleri 2023'te gündemi meşgul edecek

2023 yılında da korumacılık önlemleri ve enerji maliyetlerindeki artışların yine gündemi meşgul

edeceğini ifade eden Tosyalı, “Çelik sanayinde yoğun olarak tüketilen enerjinin üretim maliyetleri içindeki payı arttıkça rekabet gücümüz de olumsuz etkileniyor. Bu yüzden ısrarla yeşil dönüşüm ve yenilenebilir enerji kullanımının önemine vurgu yapıyoruz. Avrupa Birliği gibi yenilenebilir enerji kullanımının yoğun olduğu ülke ve bölgelerle kıyaslandığımızda dezavantajlarımızın olduğunu düşünüyoruz.

Sanayide yenilenebilir enerji kullanım ağırlığını mutlaka artırmamız gerekiyor. Birlik olarak üye firmalarımızla bu konuda çalışmalar yapıyoruz. Demir-çelik sektöründe enerjinin temiz olarak üretimine imkân veren hidrojen kullanımı üzerine 2023 yılında çalışmalar yapacağız. Demir-çelik sanayimiz, serbest piyasa koşulları içerisinde rakipleriyle rahatça rekabet edecek güce sahip bulunuyor. Bu nedenle temel amacımız sektörümüzün küresel düzeyde sürdürülebilir bir rekabet gücü elde etmesini sağlamak olacak” şeklinde konuştu.

● MERSİN

Sağlık sektöründen Berlin'de gövde gösterisi

Almanya'nın başkenti Berlin'de; TOBB Uluslararası Sağlık Turizmi Meclisi, DEİK Sağlık İş Konseyi ve Hizmet İhracatçıları Birliği destekleriyle Türkiye Sığorta Ana Sponsorluğunda 16-17 Ocak 2023 tarihlerinde Türkiye'nin önde gelen 93 Hastanesi, Kliniği ve Sağlık Turizmi Acentesinin katılımıyla düzenlenen “Berlin Sağlık Turizmi Fuarı” katılımcı ve ziyaretçilerinden tam not aldı.

Açılışa Türkiye'den ve Berlin'den pek çok isim katılırken organizasyon Başkanı Cihat ALAGÖZ yaptığı açıklamada Berlin Sağlık Turizmi Fuarının; katılımcı sayısı, niteliği ve yoğun ziyaretçi ilgisiyle Berlin'de büyük ses getirdiğini ifade etti.

Cihat ALAGÖZ; Türkiye'nin güzide sağlık kuruluşlarını Almanya kamuoyuna tanıtmak, Almanya ile Türkiye arasında Sağlık Turiz-

minin geliştirilmesi için her iki ülkenin Sağlık Turizmi aktörlerinin birbiriyle tanışmasını sağlayarak taraflar arasında işbirliği imkanları tesis etmek olan Berlin Sağlık Turizmi Fuarının amacına ulaşarak hem katılımcılardan hem de ziyaretçilerden tam not aldığını ifade etti.

Berlin'den sonra yeni rota Amsterdam

Alagöz, sıradaki projelerinin 2-3 Haziran 2023 tarihlerinde Hollanda'da ikinci kez düzenleyecekleri Amsterdam Sağlık Turizmi Fuarı olduğunu söyledi.

Alagöz, 2022 yılının ilk dokuz ayı içerisinde Türkiye'yi tedavi maksadıyla ziyaret eden yabancı sayısının 876.521 kişiye ulaştığını ve Türkiye'nin bu süre zarfında 1.6 milyar dolar hizmet ihracatı geliri elde ettiğini belirtti.

TGSD'de Ramazan Kaya ve Sanem Dikmen'le yola devam

TGSD'den yapılan açıklamaya göre, tek listenin yer aldığı 24'üncü olağan genel kurulda katılan üyelerin oy birliği ile seçilen yeni yönetim kurulu, ilk toplantısında Ramazan Kaya ve Sanem Dikmen ile yola devam kararı aldı.

Açıklamada genel kuruldaki değerlendirmesine yer verilen Müsterek Başkan Ramazan Kaya, hazır giyim sektörünün büyük bir değişim ve dönüşüm sürecinin içinde bulunduğunu belirterek, şunları kaydetti: “Yeni süreçte firmaların ‘Tamam mı, devam mı?’ konusunda bir karar vermeleri gerek. Sektör buraya kadar ‘partner entegre sistem’ ile geldi. Yeni dönemin koşulları ‘tam entegre sistemi’ zorluyor. Mevcut alışkanlıklarımızı ve süreçlerimizi güncelleyerek yeni iş modelleri geliştirmeliyiz. Dijital dönüşümü tamamlayıp, sürdürülebilir ve çevre dostu üretim kapasitemizi hızla artırma-

lıyız. İş süreçlerini kendi bünyemizde toplarken, organizasyon yapılarımızı daha esnek ve çevik hale getirmeliyiz.”

“Yeşil Mutabakat’a sektörü hazırlamalıyız”

Müsterek Başkan Sanem Dikmen de konuşmasında TGSD'nin son yıllarda özellikle dijitalleşme, sürdürülebilir üretim ve yeşil dönüşüme odaklandığını hatırlattı. Bu alanlarda kat edilen mesafe ölçüsünde rekabetçiliğin de artacağına, aksi takdirde sektörün küresel pazarlardaki konumunu kaybetme riski ile karşı kar-

şıya kalacağına dikkati çeken Dikmen, şu değerlendirmelerde bulundu: “Biz hazır giyim ihracatımızın yüzde 60'ını AB ülkelerine yapıyoruz. Bu büyük pazarın bir alternatifi yok. ‘Yeşil Mutabakat’a sektörü hazırlamak zorundayız. İhracatta büyük hedeflerimize ulaşabilmemiz için yüksek kapasiteye ve teknolojiye sahip yeşil fabrikalar, yeşil OSB'ler inşa etmek durumundayız. Yatırım için en uygun koşulların oluştuğu merkezleri tespit etmek üzere Anadolu'da yer arayışına başladık.

Anadolu gezilerimizde ilk iki durağımız Elazığ ve Erzurum oldu. Biz sürdürülebilirliği sadece ‘üretimde sürdürülebilirlik’ şeklinde algılamıyoruz. Eğer bu sektörün ülkemiz için gelecekte de öncü olmasını, istihdama katkı sunmasını, değer yaratmasını istiyorsak firmalarımızın ve kurumlarımızın da sürdürülebilir olması gerekiyor.”

GELENEKSEL VE DİJİTAL MEDYA TEK BİR TIKLA PARMAĞINIZIN UCUNDA!

Ajans Press, markanız hakkında tüm mecralarda yer alan haberleri **yapay zekâ** modülleri ile takip ederek her sabah size toplu haber sunumu yapıyor.

FTWeekend

Start your weekend thinking

Stay informed with the weekend’s clearest view on the world, plus uncover the new and noteworthy in art, culture, style and travel.

Pick up a copy this weekend at your local retailer.

%44

Denizlerdeki zehirli maddelerin yüzde 44'ü nehir ve akarsulardan karışır.

Hazırlayan: Başak Nur GÖKÇAM

19 Ocak 2023 • PERŞEMBE

sürdürülebilirlik

Çalık Enerji, binden fazla lise öğrencisine eğitim verdi

Çalık Enerji, Mitsubishi Corporation ve Sürdürülebilirlik Adımları Derneği iş birliğinde Amasya, Malatya ve Samsun'da gerçekleştirdiği "Enerjik Okullar Faz II Projesi" yüz yüze eriştiği 1.000'den fazla meslek lisesi öğrencisinin yanı sıra dijital platformda etki alanını genişleterek ülke çapına yayılıyor.

Okulların kendi enerjisini üretmesini destekleyen projenin ilk fazından sonra, Çalık Enerji ikinci faz için Mitsubishi Corporation ve Sürdürülebilirlik Adımları Derneği'nin iş birliği ile Mitsubishi Corporation'un Tokyo merkezli kurumsal sosyal sorumluluk bütçesinden alınan fonun da desteğiyle Enerjik Okullar Faz II Projesi'ni hayata geçirdi. Enerjik Okullar Faz II Projesi kapsamında Amasya, Malatya ve Samsun'da 1.000'den fazla meslek lisesi öğrencisine sürdürülebilirlik, iklim değişikliği, yenilenebilir enerji ve teknoloji konularında eğitimler verildi.

Ayrıca Enerjik Okullar Faz II Projesi kapsamında mesleki ve teknik eğitim lisesi öğrencileri bulundukları şehirlerde-

ki üniversitelere götürülerek, üniversite ortamını görmeleri ve ilgilendikleri bölümleri ziyaret etmeleri sağlandı.

Proje dijital ortama taşınacak

Çalık Enerji, Mitsubishi Corporation ve Sürdürülebilirlik Adımları Derneği "Enerjik Okullar Faz II Projesi" kapsamında verilen sürdürülebilirliğin temel kavramları, iklim değişikliğinin hayatımıza etkileri, yenilenebilir enerji kaynakları ve sürdürülebilirlikte dijitalleşmenin ve teknolojinin önemi eğitimlerini Türkiye genelindeki tüm meslek lisesi öğrencilerine ulaştırabilmek amacıyla dijital platforma taşıyacak.

Enerjik Okullar Projesi devam edecek

Çalık Enerji önümüzdeki dönemde Enerjik Okullar Projesi'ne faaliyet gösterdiği coğrafyalardaki okulların bahçelerine güneş enerjisi santralleri kurarak ve farkındalık artırma seminerleri, yarışmalar ve dijital platformdaki çalışmalar gibi çeşitli etkinliklerle devam edecek.

Dünyadaki toplam enerji tüketiminin yüzde 20'sini pompalar tüketiyor

Enerji Verimliliği Haftası kapsamında 11 Ocak'ta Tuzla fabrikasında eğitim düzenleyen Masdaf, Çorlu, İzmit, İstanbul ve Ankara'da görevli kamu kurumu temsilcilerine "pompalarda enerji verimliliğinin sürdürülebilirliğe etkilerini ve seçim kriterlerini" anlattı.

Sunumunda, pompa teknolojilerinin uygulama alanlarına ve dünyanın enerji sarfıyatındaki yerine dikkat çeken Masdaf İş Geliştirme Yöneticisi Sibel Akan, binalarda, sanayide, altyapı uygulamalarında, su temininde, atık su uygulamalarında ve ısıtma, soğutma, havalandırma sistemlerinde kullanılan pompa sistemlerinin enerji sarfıyatının, dünyadaki enerji sarfıyatının yaklaşık yüzde 25'ini kapsadığı bilgisini verdi.

Enerji kaynaklarını verimli kullanan akıllı pompa çözümleri ile yılda ortalama 26 milyar kilovatsaat elektrik enerjisi tasarrufu sağlanabileceğine vurgu yapan Akan, "Sağlanan bu tasarrufla birlikte yılda 13 milyon ton karbondioksit salımları önlemek mümkün. Ancak pompa sistemlerinde enerji tasarrufu

sağlamak için öncelikli olarak elektrik motorlarının verimliliğini değerlendirmek gerekiyor. Çünkü endüstride kullanılan elektriğin yüzde 70'i elektrik motorları tarafından tüketiliyor" dedi.

Yüzde 30 tasarruf sağlanabilir

Dünyadaki toplam enerji tüketiminin yüzde 20'sini, endüstriyel enerjinin ise ortalama yüzde 30'unu ise pompaların tükettiğine değinen Akan, "Doğru bir sistem tasarımı ve uygun pompa seçimi ile tüketilen enerjiden yüzde 30 tasarruf edilebilmek mümkün" ifadelerinde bulundu.

Eğitimde; yangın pompalarının önemine ve seçim kriterlerine değinen Masdaf Stratejik Pazarlama Yöneticisi Ezgi Baba ise binalarda ve endüstriyel tesislerdeki sulu yangın söndürme sistemlerinin basınçlandırılmasında kullanılan ve yangınla mücadelede etkili çözümler sunan yangın pompaları ile yangınların neden olduğu zararları minimize indirmenin mümkün olduğunu belirtti. Baba, bu noktada pompa seçiminin öneminin altını çizdi.

Enerji Verimliliği Projesi ile karbon salımı bin 145 ton azaltıldı

Siemens ve Sepiciler Deri, enerji verimliliği yolunda başlattığı projenin ilk etap sonuçlarını açıkladı. Projeye yıllık ortalama elektrik tüketimi % 18, doğalgaz tüketimi % 40'a varan oranda düşüş gösterdi.

Siemens, Enerji Performans Sözleşmesi kapsamında Enerji Verimliliği Projesi'ni Sepiciler Deri ile hayata geçirdi. İlk etabı tamamlanan projeye yıllık ortalama elektrik tüketimi yüzde 18, doğalgaz tüketimi yüzde 40'a varan oranda düşüş gösterirken, karbon salımında ise bin 145 ton azalma gerçekleşti.

Sürdürülebilirlik hedeflerini odağına alarak çeşitli çalışmalara imza atan Siemens Türkiye ile Enerji Performans Sözleşmesi yapan Sepiciler Deri, projeye ilişkin ilk sonuçları aldığını duyurdu. Buna göre, projenin birinci etabında, verimli ömrünü tamamlamış makine yardımcı ekipmanları, sıcak su buhar ve kondens hatları değiştirildi. Su, boilerlar yerine eşanjör sistemi ile ısıtılmaya başlandı. Yaklaşık 1,5 yıllık sürede tamamlanan ilk etap sonunda elektrik tüketimi yüzde 18, doğalgaz tüketimi ise yüzde 40'a varan oranda düşüş gösterirken yıllık karbon salımı da bin 145 ton azaltıldı.

Üretimin kalitesi arttı

Projenin ikinci etabında ise buhar kazanları yenilenerek, doğalgaz tüketiminde minimum yüzde 4 düşüş hedeflendi. Bakım maliyetlerini de yüzde 25 oranında azaltan proje, yeni-

lenen teknoloji ile birlikte üretim süreçlerini kısaltarak, üretimin kalitesini de artırdı. Konuya ilişkin açıklama yapan Siemens Türkiye Yönetim Kurulu Başkanı ve CEO'su Dr. Hüseyin Gelis, projenin sürdürülebilirlik faaliyetlerinin en somut örneklerinden biri olduğunu belirtti.

"Gelecek için bugünü dönüştürmek, etkili teknolojiler geliştirmek, dijitalizasyona öncülük etmek ve sürdürülebilirlik şirket kültürümüzün temelini oluşturuyor" diyen Gelis şöyle devam etti: "Kapsamlı teknoloji portföyümüz, müşterilerimizin daha sürdürülebilir yöntemlerle ve daha az kaynak kullanarak bu alanlardaki hedeflerine ulaşmalarına yardımcı oluyor. Sepiciler Deri

ile iş birliğimiz de sürdürülebilirlik faaliyetlerimizin en somut örneklerinden biri. Bu projeye kısa sürede verimlilikte önemli mesafe kat edildi. Sepiciler Deri, sürdürülebilirlik faaliyetleri ile sektöre ve bulunduğu bölgeye örnek teşkil ediyor. Sepiciler Deri ile gerçekleştirdiğimiz ve hedeflenen rakamların üzerinde bir verimlilik sağladığımız enerji verimliliği projelerimize ihtiyacı olan kurum ve kuruluşlarla hız kesmeden devam edeceğiz."

Salımdaki düşüşle sürdürülebilirlik hedeflerine ulaşıldı

Projenin sektör açısından örnek bir uygulama olacağına altını çizen Siemens Türkiye Bölgesel Çözümler ve Servisler Bölü-

mü Ülke Yöneticisi Tolga Afşin, "Enerji Performans Servisleri ile Sepiciler Deri'nin ihtiyaçlarına özel hazırlanan yol haritası ve uygulama sonrası elde ettiği faydalar, Desigo CC kontrol yazılımı ile de somut bir şekilde ölçülebiliyor. 'Enerji Performans Sözleşmesi', yani 'tasarruf ettikçe öde' modeli ile Sepiciler Deri, verimliliğini önemli oranda artırırken, sağladığı enerji tasarrufu ve daha az karbon salımı ile sürdürülebilirlik hedeflerine kolay ve hızlı bir şekilde ulaşmış oldu" dedi.

Finansal desteğin önemi büyük

Enerji Verimliliği Projesi'ne ilişkin değerlendirmede bulunan paylaşılan Sepiciler Deri Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Sepici ise, "İzlenebilirlik, sürdürülebilirlik, çevre hassasiyeti, su-enerji tasarrufu ve verimliliği çalışmalarımız, karbon ayak izimizi azaltmak üzerine aldığımız önlemler ve belirlediğimiz hedefler, bizleri aynı stratejileri uygulayan Siemens ekibi ile bir araya getirdi" diyerek, projenin kolayca hayata geçmesinde Siemens Finansal Kiralama'nın sunduğu finansal desteğin önemine dikkat çekti.

Bakım maliyetlerini yüzde 25 oranında azaltan projenin, yenilenen teknoloji ile beraber üretim süreçlerini kısaltırken üretim kalitesini artırdığı belirtildi.

Kazandıkça öde modeli ile sıfır yatırım maliyeti

Proje, kazandıkça öde modeli ile sıfır yatırım maliyeti ile hayata geçirildi. Projede herhangi bir harcama yapmadan tasarruf etmenin yanı sıra ek kazancın da elde

edildiğini belirten Mehmet Sepici, "Uzun vadeye yayılan bir dönemde yapacağımız ödemeler sayesinde projeden sağladığımız tasarruflar, geri ödemelerimizin ana kaynağını

oluşturacak. Sürdürülebilirliği sorumlu büyüme stratejisinin merkezine alan Siemens Türkiye, dünyanın geleceği için yenilikçi, verimli, enerji tasarruflu çözümler sunmaya;

ihtiyaç duyan her bir kurum ve kuruluşu özel olarak hazırladığı enerji verimliliği projeleri ile dünyamızı karbondan arındırmaya hızla devam edecek" dedi.

